Aktia

KOTIVAKUUTUS
Vakuutusehdot 88H

Voimassa 1.3.2013 alkaen

SISÄLLYSLUETTELO

10 VAKUUTUKSEN SISÄLTÖ

20 OMAISUUSVAKUUTUS
21 Vakuutuksen tarkoitus
22 Vakuutetut
23 Vakuutuksen kohde
24 Vakuutuksen voimassaoloalue
25 Korvattavat vahinkotapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset
26 Suojeluohjeet
27 Arvioimis- ja korvaussäännökset

30 VASTUUVAKUUTUS
31 Vakuutuksen tarkoitus
32 Vakuutetut
33 Vakuutuksen voimassaoloalue
34 Korvattavat vahinkotapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset
35 Erityisiä toimenpiteitä vahinkotapahtuman satuttua
36 Korvaussäännökset

40 OIKEUSTURVAVAKUUTUS
41 Vakuutuksen tarkoitus
42 Vakuutetut
43 Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimassaoloalue
44 Korvattavat vakuutustapahtumat
45 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset
46 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua
47 Korvaussäännökset

50 LISÄTURVAVAKUUTUKSET
51 Uusarvovakuutus

60 YKSITYSTAPATURMAVAKUUTUS
61 Vakuutuksen tarkoitus
62 Vakuutetut ja edunsaajat
63 Vakuutuksen voimassaolo
64 Ikärajoitus
65 Korvattavat vahinkotapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset
66 Korvaukset
67 Nuorison tapaturmavakuutus

70 TAPATURMA- JA SAIRAUSKULUVAKUUTUS
71 Yhteiset määräykset Tapaturma- ja sairauskuluvakuutukselle
71.1 Vakuutuksen tarkoitus
71.2 Vakuutetut ja edunsaajat
71.3 Vakuutuksen voimassaolo
71.4 Ydinvahinko ja sota
71.5 Tietojen antaminen ennen vakuutussopimuksen tekemistä
71.6 Korvauksen hakeminen
71.7 Yleiset sopimusehdot
72 Tapaturmavakuutus
72.1 Vakuutuksen sisältö
72.2 län vaikutus vakuutuksen voimassaoloon
72.3 Korvattavat vahinkotapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset
72.4 Korvaukset

73 Tapaturmavakuutus lapsille ja nuorille

74 Sairauskuluvakuutus
74.1 Vakuutuksen sisältö
74.2 län vaikutus vakuutuksen voimassaoloon
74.3 Korvattavat sairaudet ja niihin liittyvät rajoitukset

80 MATKUSTAJAVAKUUTUS
81 Vakuutuksen tarkoitus
82 Vakuutetut
83 Vakuutuksen voimassaolo
84 Edunsaajat
85 Korvattavat vahinkotapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset
86 Korvaukset
87 Korvattavuuden rajoitukset

90 MATKATAVARAVAKUUTUS
91 Vakuutuksen tarkoitus
92 Vakuutetut
93 Vakuutuksen kohde
94 Vakuutuksen voimassaolo
95 Korvattavat vahinkotapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset
96 Suojeluohjeet
97 Korvaussäännöt
98 Korvattavuuden rajoitukset

100 KOIRA- JA KISSAVAKUUTUS
101 Vakuutuksen sisältö
102 Vakuutuksen tarkoitus
103 Vakuutuksen kohde
104 Vakuutuksen voimassaoloalue
105 Korvattavat vahinkotapaukset ja niihin liittyvät rajoitukset
106 Korvausmääräykset
107 Lisäturvavakuutukset
107.1 Eläinlääkärikuluvakuutus
107.2 Pentuevakuutus
107.3 Vakuutus käyttökoirille

110 HEVOSVAKUUTUS
111 Vakuutuksen sisältö
112 Vakuutuksen tarkoitus

113 Vakuutuksen kohde
114 Vakuutuksen voimassaoloalue
115 Korvattavat vahinkotapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset
116 Korvaussäännökset
117 Omavastuu
118 Lisäturvavakuutukset
118.1 Eläinlääkärikuluvakuutus
118.2 Varsavakuutus

120 METSÄVAKUUTUS
121 Vakuutuksen sisältö
122 Vakuutuksen tarkoitus
123 Vakuutuksen kohde
124 Korvattavat vahinkotapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset
124.1 Korvattavat vahinkotapahtumat
124.1.1 Yhdistetty metsävakuutus
124.1.2 Metsäpalovakuutus
124.2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot
125 Arvioimis- Ja korvaussäännökset

YLEISET SOPIMUSEHDOT
B Vahinkovakuutus
C Henkilövakuutus

10 KOTIVAKUUTUS

11 Kotivakuutus sisältää omaisuusvakuutuksen.

12 Omaisuusvakuutus koostuu yhdestä tai useammasta seuraavista vakuutusmuodoista:

- Palo- ja myrsky
- Varkaus, ilkivalta ja sähköilmiö
- Vuoto
- Muu äkillinen ja ennalta-arvaamaton
- Erikoisturva

Halutun vakuutusmuodon voidaan valita kohdekohtaisesti erikseen kullekin vakuutukseen sisällytettävälle rakennukselle ja irtaimistoryhmälle ja se merkitään vakuutuskirjaan. Erikoisturva voidaan valita ainoastaan irtaimistolle.

13 Jos erikseen on sovittu, vakuutukseen sisältyvät myös ne lisäturvavakuutukset, jotka on merkitty vakuutuskirjaan.

20 OMAISUUSVAKUUTUS

21 Vakuutuksen tarkoitus
Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti kohdassa 25 mainituista vahinkotapahtumista vakuutuksen kohteena olevalle omaisuudelle aiheutunut suoranainen esinevahinko sekä kohdassa 27.3.2 mainitut muut kustannukset.

22 Vakuutetut
Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja muut hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt.

23 Vakuutuksen kohde
Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjassa mainittu omaisuus seuraavasti:

23.1 Rakennukset
Vakuutuskirjassa mainitut rakennukset sekä

- rakennuksen hoitoon kuuluvat polttoaineet ja käsityökalut
- rakennukseen kuuluvat jäähdytys-, ilmastointi- ja keskuslämmityslaitteet, niitä vastaavat suorat ja varaavat sähkölämmityslaitteet kompressoriyksikköineen sekä öljy-säiliöt
- rakennukseen kuuluvat sähkökaapelit, viemäri-, vesi-, lämpöjohto-, öljy-, kaasu- ja höyryputkistot sekä jäte- ja harmaanveden käsittelylaitteet kunnallisen tai muun yleisen putkiston liittymäkohtaan saakka.
- rakennukseen liittyvät, tontilla olevat sähköjohdot ja kWh-mittarit, jotka vakuutuksenottaja omistaa, sekä asuinkiinteistön sähköpääkeskukset
- rakennuksen pihamaa ja puutarha maaperineen ja kasveineen. Pihamaalla tarkoitetaan vakuutettuun asuinrakennukseen välittömästi kuuluvaa hoidettua aluetta kasvustoineen. Kasvustolla tarkoitetaan pihamaalla kasvavia puita, pensaita, aluskasvillisuutta ja istutettuja kasveja. Pihamaaksi ei katsota tonttimetsää eikä luonnonvaraisia alueita, eivätkä ne siten sisälly vakuutukseen.
- rakennuksen piha-alueella olevat kiinteät tavanomaiset rakenteet, kuten esim. aita, lipputanko, satelliittiantenni, pihavalaisimet, aurinkokenno ja tuuligeneraattori, pyykinkuivausteline, grillikatos, kevytrakenteinen ja enintään 4 m^2 suuruinen rakennus tai rakennelma kuten leikkimökki, kasvihuone tai koirankoppi. Yli 4 m^2 suuruiset rakennukset ja rakennelmat tulee vakuuttaa erikseen siitä sopimalla ja lisämaksusta.
- autoteltat ja kevyet pressuteltat ovat vakuutuksen kohteena vakuutuskirjassa mainittuun vakuutusmäärään saakka vain, jos niiden vakuuttamisesta on sovittu erikseen ja siitä on tehty merkintä vakuutuskirjaan.
- piha-alueella olevat patsaat ja taide-esineet 1 000 euron enimmäismäärään saakka
- muut piha-alueella olevat ei tavanomaiset rakennelmat ja irtaimisto, kuten esim. uima- ja porealtaat sekä tenniskentät ovat vakuutuksen kohteena vakuutuskirjassa mainittuun vakuutusmäärään saakka jos niiden vakuuttamisesta on sovittu erikseen ja siitä on tehty merkintä vakuutuskirjaan

Vakuutuksen kohteena ovat myös tehdasvalmisteiset laiturit.

Enimmäiskorvausmäärä on kuitenkin 4 000 euroa. Vahingon tapahtuessa omavastuu on 10 % korvausmäärästä, kuitenkin vähintään vakuutuksenottajan valitsema vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkitty omavastuu.
Vakuutus korvaa palo- ja myrskyvahingot. Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka johtuu aallokosta, jään tai lumen painosta tai liikkumisesta, veden pinnan noususta tai routimisnoususta. Myrskyn aiheuttamat vahingot korvataan jos tuulen keskinopeus ylittää 20 m/s.

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutuskirjassa mainitut rakennukset myös rakennusvaiheessa tai korjauksen aikana.

23.2 Koti-irtaimisto
Koti-irtaimistolla tarkoitetaan vakuutettujen henkilökohtaista irtaimistoa joka tavallisesti voidaan katsoa kotiin kuuluvaksi. Koti-irtaimistoon katsotaan kuuluvan myös vakuutuspaikalla olevat vakuutettujen rahat ja arvopaperit yhteensä 510 euron määrään asti. Koti-irtaimistoon katsotaan kuuluvan lisäksi vakuutettujen yksityisessä käytössä olevasta henkilöautosta, moottoripyörästä, moposta ja veneestä irrotetut, tavanomaisesti irrotettavissa olevat osat ja tavanomaiset varusteet (lukuun ottamatta moottoreita), joille aiheutuneista vahingoista ei suoriteta korvausta muusta vakuutuksesta. Korvausta edellä mainituista osista ja varusteista on ensisijaisesti haettava ajoneuvovakuutuksesta.
Rahoilla tarkoitetaan käteisvarojen lisäksi myös mm. maksukortteja, shekkejä, lounasseteleitä, matkalippuja ja -kortteja. Arvopapereilla tarkoitetaan mm. käyttämättömiä postimerkkejä, osakkeita ja obligaatioita.

Koti-irtaimistoon kuuluvat myös

- lemmikkieläimet, jotka tavallisesti elävät asuinhuoneistossa, yhteensä 850 euron määrään asti
- yksityiseen käyttöön ostetut tietokoneet ja niiden oheislaitteet, vapaasti myynnissä olevat kotitietokoneiden ATK-ohjelmat sekä 2 000 euroon saakka, PC- ja konsolipelit, ääni- ja kuvatallenteet
- yksittäiset esineet, arvoesineet ja kokoelmat 10 000 euroon saakka. Euromäärän ylimenevä osuus voidaan vakuuttaa lisäsopimuksella ja lisämaksusta sekä tekemällä siitä merkintä vakuutuskirjaan.
- vakuutetun ansiotyössään tarvitsemat varusteet ja työvälineet 2 000 euroon saakka. Euromäärän ylimenevä osuus voidaan vakuuttaa lisäsopimuksella ja lisämaksusta sekä tekemällä siitä merkintä vakuutuskirjaan.
- sellainen vuokrattu tai lainattu omaisuus 2 000 euroon saakka, joka vakuutetun omistamana kuuluisi omaisuusvakuutuksen piiriin ja jolle aiheutuvista vahingoista ei suoriteta korvausta muusta vakuutuksesta
- ruokatavara jääkaapissa/pakastimessa yhteensä 2 000 euroon saakka. Euromäärän ylimenevä osuus voidaan vakuuttaa lisäsopimuksella ja lisämaksusta sekä tekemällä siitä merkintä vakuutuskirjaan.
- polkupyörät 3 000 euroon saakka/polkupyörä. Euromäärän ylimenevä osuus voidaan vakuuttaa lisäsopimuksella ja lisämaksusta sekä tekemällä siitä merkintä vakuutuskirjaan.
- rekisteröimisvelvollisuuden ulkopuolelle jäävä puutarhatraktori, ruohonleikkuri, maajyrsijä ja lumilinko lisälaitteineen
- pienvene, vene ja enintään 20 hv (15 kW) moottori, soutuvene, purjehdusjolla ja kanootti palo- ja varkaus-vahinkojen osalta yhteensä enintään 4 250 euroon saakka.

Yllä mainittujen esineiden vakuutusarvojen tulee sisältyä irtaimiston vakuutusmäärään tai vakuutuskirjassa mainittuun enimmäiskorvausmäärään.

Vakuutuksen kohteena ei ole

- **sellainen omaisuus, jonka vakuutuksenottaja on vuokrannut tai lainannut toiselle**
- **ansiotyöhön käytettävät ATK-ohjelmat ja tiedostot**
- **ajoneuvo taikka konevoimalla kulkeva tai kuljetettava laite, lukuun ottamatta rekisteröimisvelvollisuuden ulkopuolelle jäävää puutarhatraktoria, ruohon-leikkuria, maajyrsijää, lumilinkoa.**

23.3 Vuokra- tai osakehuoneiston sisäosat
Koti-irtaimistoon lasketaan ilman erillistä mainintaa vuokralaisen vuokrahuoneistossa erikseen teettämät sisustustyöt sekä osakehuoneiston sisäosat siltä osin kuin osakkeenomistajalla asuntoosakeyhtiölain mukaan on niitä koskeva kunnossapitovastuu yhteensä 5 100 euron määrään asti. Korvaus suoritetaan tämän kohdan perusteella kun asunto on omassa käytössä ja korvausta ei suoriteta muusta vakuutuksesta.

Mikäli asunto on vuokrakäytössä, suoritetut sisustustyöt ovat vakuutuksen kohteena vain, jos siitä on erikseen sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan, kuitenkin enintään vakuutuskirjassa mainittuun vakuutusmäärään asti.

24 Vakuutuksen voimassaoloalue

24.1 Rakennusten osalta vakuutus on voimassa vakuutuskirjassa mainitussa paikassa.

24.2 Irtaimiston osalta vakuutus on voimassa vakuutuskirjassa mainitussa paikassa ja vakuutuskirjassa mainitussa vakuutettujen asuinhuoneistossa sekä sen käyttöön liittyvissä säilytystiloissa.

24.3 Kellari- tai vinttikomeroissa, säilytystiloissa ja yleistiloissa säilytettävän irtaimiston arvo saa olla enintään 10 % koti-irtaimiston vakuutusmäärästä tai vakuutuskirjassa mainitusta koti-irtaimiston enimmäiskorvausmäärästä. Ajoneuvossa säilytettävän irtaimiston arvo saa olla enintään 3 000 euroa.

24.4 Vakuutus on lisäksi voimassa koko maailmassa sellaisen irtaimiston osalta, joka tilapäisesti siirretään enintään 3 kuukauden ajaksi vakuutuskirjaan merkitystä paikasta muualle. Tällöin vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden rajana on vakuutusmäärästä tai vakuutuskirjassa mainitusta enimmäiskorvausmäärästä riippumatta enintään 5 100 euroa.
Jos irtaimisto on vakuutettu ainoastaan palo- ja myrskyvakuutuksella, vakuutus on voimassa ainoastaan vakuutuspaikassa.
Kun irtaimisto on vakuutettu erikoisturvalla, vakuutusyhtiön korvausvelvollisuus on yhteensä 5 100 euroa tai korkeintaan 10 % irtaimiston vakuutusmäärästä tai vakuutuskirjassa mainitusta koti-irtaimiston enimmäiskorvausmäärästä. Samaa enimmäiskorvausmäärää sovelletaan vaikka omaisuus olisi vakuutettuna usealla tämän edun sisältävällä vakuutuksella.
Tässä tarkoitettuna irtaimistona ei kuitenkaan pidetä rahaa ja arvopapereita, kulkuneuvojen osia eikä -varusteita.
Rahalla tarkoitetaan käteisvarojen lisäksi myös mm. maksukortteja, shekkejä, lounasseteleitä, matkalippuja ja -kortteja. Arvopaperilla tarkoitetaan mm. käyttämättömiä postimerkkejä, osakkeita ja obligaatioita.

Vakuutuksesta ei korvata kadonneen tai myöhästyneen matkatavaran etsimisestä aiheutuneita kustannuksia tai välttämättömyystarvikkeiden hankintakustannuksia, kun kuljetettaviksi jätetyt matkatavarat myöhästyvät matkakohteesta. Tämän vakuutussuojan sisällyttämiseksi vakuutukseen on matkatavaravakuutus otettava lisäturvavakuutuksena.

24.5 Kun Suomessa muutetaan vakinaisesta asunnosta toiseen vakinaiseen asuntoon, on irtaimiston vakuutus voimassa molemmissa asunnoissa sekä muuttokuljetuksen aikana 14 vuorokautta muuton alkamisesta.

25 Korvattavat vahinkotapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

25.1 Palo ja myrsky

Vakuutus on voimassa ainoastaan vakuutuspaikassa.

25.1.1 Palo tai noki
Vakuutuksesta korvataan irtipäässeestä tulesta aiheutunut vahinko sekä tulisijasta tai lämmityslaitteesta äkillisesti ja arvaamattomasti nousseesta noesta aiheutunut vahinko.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on esineelle aiheutunut siitä, että se on syttynyt palamaan tai vahingoittunut sen johdosta, että se on pantu alttiiksi lämmön vaikutukselle.

Sähkölaitteelle aiheutunutta vahinkoa ei korvata, jos palo on alkanut sähköilmiöstä tässä laitteessa (ks. kohtaa 25.1.2).

25.1.2 Salamanisku tai muu sähköilmiö
Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut vakuutuksen kohteena olevaan omaisuuteen suoraan kohdistuneesta salamaniskusta, joka pirstoaa mekaanisesti omaisuutta.
Lisäksi vakuutuksesta korvataan äkillisestä ja arvaamattomasta sähköilmiöstä rakennukseen liittyvälle sähköjohdolle, kWh-mittarille sekä asuinkiinteistön sähköpääkeskukselle aiheutunut vahinko.
Muulle sähkölaitteelle jännitevaihtelusta tai muusta sähköilmiöstä aiheutunutta vahinkoa ei korvata.
Näiden vahinkojen korvauksen edellytyksenä on, että varkaus-, ilkivalta- ja sähköilmiövakuutukset sisältyvät vakuutukseen.

25.1.3 Räjähdys
Vakuutuksesta korvataan räjähdyksestä aiheutunut vahinko. Räjähdysvahingolla tarkoitetaan kaasun tai höyryn ylipaineesta johtunutta äkillistä mekaanista vahinkoa.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut
- **julkisen laitoksen räjähdysaineiden räjähtämisestä**
- **ammattimaisesta räjäytys- tai louhintatyöstä**
- **polttomoottorille siinä tapahtuneesta räjähdyksestä.**

25.1.4 Ilma-aluksen tai siitä irronneen esineen putoaminen
Vakuutuksesta korvataan ilma- tai avaruusaluksen tai siitä irronneen esineen putoamisesta aiheutunut vahinko.

25.1.5 Myrsky
Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut, kun myrsky on rikkonut rakennusta tai rakennusta ja siinä olevaa irtaimistoa.

Ulkopuoliselle seinänpäällykselle tai ikkunalle, ovelle, antennilaitteelle tai piha-alueella oleville kiinteille tavanomaisille rakenteille aiheutunut vahinko korvataan vain, jos sen on aiheuttanut myrskyn kaatama puu tai myrskyn irrottama muu esine. Myrskyn aiheuttamat vahingot korvataan ainoastaan jos tuulen keskinopeus ylittää 20 m/s.

Vakuutuksesta ei korvata
- **tulvasta eikä muusta kuin vahinkopaikalla vallinneen myrskytuulen aiheuttamasta veden pinnan noususta aiheutunutta vahinkoa**
- **aallokosta, routimisnoususta, jään tai lumen painosta tai liikkumisesta aiheutunutta vahinkoa**
- **tuulesta, sateesta, rakeista tai muusta luonnonilmiöstä aiheutunutta ja ulkosalla olevia puutarha-, maatalous- tai metsätaloustuotteita kohdannutta vahinkoa.**

Vesi-, lumi- tai raesateesta tai pakkasesta aiheutunut vahinko korvataan vain, jos se välittömästi liittyy rakennuksen myrskyvahinkoon.
Vakuutuksesta ei myöskään korvata vahinkoa, joka aiheutuu muovikatteiselle rakennukselle katteen kiinnittämisestä vastoin sen valmistajan tai toimittajan ohjeita.

25.1.6 Lisävahingot eräiden vahinkotapahtumien yhteydessä
Vakuutuksesta korvataan edellä kohdissa 25.1.1-25.1.5 mainittujen korvattavien vahinkotapahtumien yhteydessä samanaikaisesti tapahtuneesta vakuutuksen kohteen katoamisesta, anastamisesta tai vahingoittumisesta aiheutunut vahinko.
Vakuutuksesta korvataan kohdissa 25.1.1 ja 25.1.3-25.1.5 mainittujen korvattavien vahinkotapahtumien johdosta kylmyydestä tai kuumuudesta, sateesta tai muusta vastaavasta syystä vakuutuksen kohteelle aiheutunut vahinko, jos se on ollut mainitun vahinkotapahtuman välitön ja väistämätön seuraus.

25.1.7 Sodan ja ydinvahingon vaikutus vakuutusyhtiön vastuuseen
Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut
- **sodasta, kapinasta, vallankumouksesta tai muusta senkaltaisesta syystä**
- **ydinvastuulaissa määritetystä ydinvahingosta.**

25.1.8 Vakuutukseen sovelletaan myös kohdissa 27.3.3 – 27.3.11 mainittuja rajoituksia.

25.1.9 Omaisuuden korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista tehdään vähennykset esineen iän perusteella kohdassa 27.7 olevan taulukon mukaan.

25.2 Varkaus, ilkivalta ja sähköilmiö

25.2.1 Varkaus
Vakuutuksesta korvataan irtaimiston anastamisesta aiheutunut vahinko, jos rakennukseen tai irtaimiston säilytystilaan on

- murtauduttu sen rakenteita tai lukkoja vahingoittaen taikka tunkeuduttu muunlaista väkivaltaa tai erityistä viekkautta käyttäen
- tunkeuduttu avaimella, joka on saatu haltuun murtautumisen tai ryöstön yhteydessä.

25.2.1.1 Kustannukset lukkojärjestelmän muutoksesta tai lukon vaihtamisesta korvataan ainoastaan siinä tapauksessa, että avain on saatu murron, varkauden tai ryöstön yhteydessä. Kustannuksista tehdään vuotuinen 5 %:n vähennys toisesta käyttövuodesta alkaen.

25.2.1.2 Vakuutuksesta korvataan yleistiloissa säilytettävään irtaimistoon kohdistuvaa varkausvahinko ja vahingonteko ainoastaan jos yleistiloihin on murtauduttu ja sen myötä vahingoitettu rakenteita ja lukkoja. Yleistiloilla tarkoitetaan esim. polkupyörätilaa, pesutupaa ja pyykinkuivaustilaa.

25.2.1.3 Kellari- tai vinttikomeroissa, säilytystiloissa ja yleistiloissa säilytettävän irtaimiston vahingonkorvaus on enintään 10 % koti-irtaimiston vakuutusmäärästä tai vakuutuskirjassa mainitusta koti-irtaimiston enimmäiskorvausmäärästä. Ajoneuvossa säilytettävän irtaimiston vahingonkorvaus on enintään 3 000 euroa.

25.2.1.4 Vakuutuksesta korvataan kohdassa 24.4 mainittuun enimmäismäärään saakka irtaimiston anastamisesta aiheutunut vahinko, silloin kun se on

- säilytettävänä suojaavasti suljetussa tilassa muualla kuin vakuutuspaikassa
- matkalla mukana.

25.2.1.5 Vakuutuksesta ei korvata anastamisesta aiheutunutta vahinkoa, joka kohtaa

- **ulos jätettyä irtaimistoa lukuun ottamatta polkupyörää, tavanomaisia puutarhakalusteita, -koristeita ja ulkogrilliä**
- **kadotettua tai unohdettua omaisuutta**
- **venettä, soutuvenettä, purjehdusjollaa tai kanoottia, ellei vakuutuksen kohde ole ollut lukittuna kettingillä ja terässankaisella riippulukolla tai säilössä lukitussa tilassa. Moottorin tai varusteiden varkaudesta, luvattomasta käytöstä tai näiden yrityksestä aiheutunutta vahinkoa ei korvata, ellei vakuutuksen kohde ole ollut lukittu, säilössä lukitussa tilassa tai asennettu veneeseen kiinteästi siten, että sen voi irrottaa vain työkaluja käyttäen.**

Koskien moottoriajoneuvossa, matkailuperävaunussa, veneessä tai teltassa säilytettyjä arvoesineitä, optisia ja elektronisia laitteita sekä ääni- ja kuva-aineistoa, katso kohta 26.2.7 Suojeluohjeet.

25.2.1.6 Vakuutuksesta ei korvata varkausvahinkoa, kun tapahtumaa ei voida ajan ja paikan suhteen määritellä.

25.2.1.7 Aurinkolasien ja silmälasikehyksien korvausmäärä on enintään 200 euroa.

25.2.2 Murtautuminen
Vakuutuksesta korvataan murtautumisesta rakennukselle aiheutunut vahinko.

25.2.3 Ilkivalta
Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka aiheutuu ilkivallasta

- rakennukselle ja piha-alueella oleville kiinteille tavanomaisille rakenteille ja vakuutetulle omaisuudelle
- irtaimistolle murtautumisen yhteydessä.

25.2.3.1 Villieläimen tunkeutuminen asuinhuoneistoon
Vakuutuksesta korvataan villieläimen tunkeutumisesta asuinhuoneistoon rakennukselle ja irtaimistolle aiheutunut vahinko.
Asuinhuoneistona ei pidetä ullakko-, kellari- tai varastotiloja.

Vakuutuksesta ei korvata hyönteisten tai tuhoeläinten aiheuttamaa vahinkoa. Tuhoeläiminä pidetään esim. rottia, hiiriä, myyriä ja minkkejä.

25.2.4 Ryöstö
Vakuutuksesta korvataan vahinko, kun omaisuutta on anastettu tai anastamisen yhteydessä vahingoitettu käyttämällä henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa tai sen uhkausta.

25.2.5 Liikenneonnettomuus tai karilleajo
Vakuutuksesta korvataan kohdan 24.4 mukaisesti liikenneonnettomuudessa, jossa moottoriajoneuvo on ollut osallisena tai karilleajossa, irtaimistolle aiheutunut vahinko siltä osin, kuin korvausta ei suoriteta muusta vakuutuksesta.

25.2.6 Salamanisku tai muu sähköilmiö
Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut vakuutuksen kohteena olevalle omaisuudelle äkillisestä ja arvaamattomasta sähköilmiöstä.

25.2.7 Lisävakuutukset eräiden vahinkotapahtumien yhteydessä
Vakuutuksesta korvataan kohdissa 25.2.1-25.2.6 mainittujen korvattavien vahinkotapahtumien yhteydessä samanaikaisesti tapahtuneesta vakuutuksen kohteen katoamisesta, anastamisesta tai vahingoittumisesta aiheutunut vahinko.
Vakuutuksesta korvataan kohdissa 25.2.1-25.2.5 mainittujen korvattavien vahinkotapahtumien johdosta kylmyydestä tai kuumuudesta, sateesta tai muusta vastaavasta syystä vakuutuksen kohteelle aiheutunut vahinko, jos se on ollut mainitun vahinkotapahtuman välitön ja väistämätön seuraus.

25.2.8 Sodan ja ydinvahingon vaikutus vakuutusyhtiön vastuuseen
Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- **sodasta, kapinasta, vallankumouksesta tai muusta vastaavasta syystä**
- **ydinvastuulaissa määritetystä ydinvahingosta**

25.2.9 Vakuutukseen sovelletaan myös kohdissa 27.3.3 – 27.3.11 mainittuja rajoituksia.

25.2.10 Omaisuuden korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista tehdään vähennykset esineen iän perusteella kohdassa 27.7 olevan taulukon mukaan.

25.3 Vuoto

25.3.1 Vuotovahingon korvauksen edellytyksenä on, että vuotovakuutus sisältyy vakuutukseen.

25.3.2 Vakuutuksesta korvataan nesteestä, höyrystä tai kaasusta aiheutunut vahinko, kun tällainen aine on virrannut arvaamattomasti ja suoraan

- rakennuksen omasta kiinteästä vesi-, jätevesiviemäri- tai lämpöjohtoverkosta, höyry-, kaasu- taikka öljyputkistosta
- rakennuksen sisäpuolisesta sadevesiputkistosta
- rakennuksen omista yhteisissä tiloissa olevista kiinteistä käyttölaitteista
- hyväksytyllä letkuliitännällä ja sulkuventtiilillä johtoverkkoon liitetystä kotitalouskäytössä olevasta pesu- ja astianpesukoneesta.

25.3.3 Vakuutuksesta ei korvata

- **vahinkoa, joka aiheutuu kattokouruista, rakennuksen ulkopuolisista syöksytorvista, sadevesiviemäreistä tai muualta virranneesta sade- tai sulamisvedestä**

- **vahinkoa, joka johtuu siitä, että viemärikaivo tai -putket sateen, rankkasateen, lumen sulamisen tai tulvan yhteydessä tulvivat**
- **vahinkoa, joka johtuu kunnallisen tai muun yleisen vesi- tai viemärijohdon vaurioitumisesta tai tukkeutumisesta**
- **vahinkoa, joka johtuu kosteuden aiheuttamasta mätänemisestä, sienettymisestä tai hajusta**
- **hukkaan vuotanutta nestettä, höyryä tai kaasua**
- **vahinkoa, joka johtuu suunnittelu-, perustus- tai rakennusvirheestä, salaojaputkistosta virranneesta vedestä, maa- tai kapillaarivedestä tai kondenssivedestä**
- **vahinkoa, jonka on aiheuttanut rakenteiden vesieristeiden läpi tai putkiston ja rakenteen liittymäkohdasta kuten lattiakaivon ja korokerenkaan välistä vuotanut neste.**

25.3.4 Lämpö- ja vesilaitteistoja kohdanneet vahingot korvataan vasta kun putkisto on asianmukaisesti hyväksytty.

25.3.5 Vakuutuksesta ei korvata huolto- ja kunnossapitotöistä, vakuutetun omaisuuden hoidosta, korjauksista, teknisen tason parantamisesta tai putkiston ja laitteistojen uusimisesta aiheutuneita kustannuksia taikka kustannuksia toimintahäiriöiden poistamisesta kuten putken sulattamis- tai avaamiskustannuksia.

25.3.6 Kellari- tai vinttikomeroissa, säilytystiloissa ja yleistiloissa säilytettävän irtaimiston vahingonkorvaus on enintään 10 % koti-irtaimiston vakuutusmäärästä tai vakuutuskirjassa mainitusta koti-irtaimiston enimmäiskorvausmäärästä. Ajoneuvossa säilytettävän irtaimiston vahingonkorvaus on enintään 3 000 euroa.

25.3.7 Maaperää kohdannut öljyvahinko korvataan, jos laitteisto on viranomaismääräysten mukaisesti hyväksytty käytettäväksi ja säännöllisesti tarkastettu. Katso suojeluohjeet kohta 26.4.

25.3.8 Vakuutukseen sovelletaan myös kohdissa 27.3.3 – 27.3.11 mainittuja rajoituksia.

25.3.8 Lämpö- ja vesilaitteistojen korjaus- tai jälleenhankintakustannuksista tehdään vähennykset laitteiston iän perusteella kohdassa 27.7 olevan taulukon mukaan.
Jos vuoto ei ole vahingoittanut rakennusta, edellä mainitut vähennykset tehdään myös vian etsimisestä ja korjaamisesta aiheutuneiden rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannuksista sekä maan kaivuu- ja täyttökustannuksista.

Jos lämpö- ja vesilaitteistojen ikä on yli 30 vuotta, vähennetään rakennuksen rakenteiden kustannuksista seuraavan taulukon mukaiset ikävähennykset. Ikävähennykset lasketaan vahingon aiheuttaneen johdon, putkiston tai muun laitteen iän perusteella.
Vähennykset tehdään vian etsimisestä ja korjaamisesta aiheutuneiden rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannuksista sekä maan kaivuu- ja täyttökustannuksista.

Johdon, putkiston tai muun laitteen ikä lasketaan asennusvuotta seuraavan käyttövuoden alusta.

Johdon, putkiston tai laitteen ikä	Ikävähennys
30-40 vuotta	30 %
41-50 vuotta	50 %
Yli 50 vuotta	80 %

Mikäli yllämainitun taulukon mukaan laskettu ikävähennys on pienempi, kuin kohdan 27.4.1.4 mukaan laskettu omavastuu, vähennetään tämä omavastuu ikävähennyksen sijasta. Muissa tapauksissa vähennetään perusomavastuu, kuitenkin vähintään valittu omavastuu.

25.3.9 Muun omaisuuden korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista tehdään vähennykset esineen iän perusteella kohdassa 27.7 olevan taulukon mukaan.

25.4 Muu äkillinen ja ennalta-arvaamaton

25.4.1 Vakuutuksesta korvataan vakuutettua omaisuutta äkillisesti ja ennalta-arvaamattomasti kohdannut vahinko.

25.4.1.1 Varkausvahingon, ilkivallan ja sähköilmiövahingon korvauksen edellytyksenä on, että varkaus-, ilkivalta- ja sähköilmiövakuutukset sisältyvät vakuutukseen.

25.4.1.2 Vuotovahingon korvauksen edellytyksenä on, että vuotovakuutus sisältyy vakuutukseen.

25.4.2 Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

25.4.2.1 siitä, että esine on kadotettu, kadonnut tai unohtunut, ei myöskään
- **varkausvahinkoa, kun tapahtumaa ei voida määritellä**
- **varkausvahinkoa joka kohtaa kadotettua, kadonnutta tai unohdettua omaisuutta**
- **varkausvahinkoa joka kohtaa ulos jätettyä irtaimistoa lukuun ottamatta polkupyörää (ks. kohta 26.2.4), tavanomaisia puutarhakalusteita, -koristeita ja ulkogrilliä**

25.4.2.2 virheellisestä käytöstä

25.4.2.3 urheiluvälineille ja -varusteille, hiihtovarusteille, tekstiileille, soittimille, kauko-ohjatuille laitteille ja muille vastaaville, kun niitä on käytetty käyttötarkoitukseensa. Polkupyörien osalta rajoitus koskee kilpailukäyttöä ja kilpailuihin harjoittelua.

25.4.2.4 vakuutetulle omaisuudelle siitä, että se on joutunut koiran tai muun seuraeläimen repimäksi, puremaksi, naarmuttamaksi taikka likaamaksi eläimen ulosteilla tai eritteillä

25.4.2.5 sähkön, kaasun, nesteen, lämmön tai vastaavan saannin keskeytymisestä, ellei tämä ole suora seuraus näiden ehtojen mukaan korvattavasta vahingosta

25.4.2.6 itse esineelle kulumisen, ruostumisen, materiaalin väsymisen, pilaantumisen, sienettymisen, lahoamisen, hajun, ilmankosteuden tai lämpötilan vaihtelun tai muun vastaavan, vähitellen vaikuttavan ilmiön johdosta

25.4.2.7 suunnittelu-, perustus- tai rakennusvirheen, salaojaputkistosta virranneen veden, maa- tai kapillaariveden tai kondenssiveden johdosta

25.4.2.8 rakenteiden vesieristeiden läpi tai putkiston ja rakenteen liittymäkohdasta kuten lattiakaivon ja korokerenkaan välistä vuotaneesta nesteestä

25.4.2.9 viemärikaivon tai -putken tulvimisen, sateen, rankkasateen, lumen sulamisen tai tulvan johdosta

25.4.2.10 kattokouruista, rakennuksen ulkopuolisista syöksytorvista, sadevesiviemäreistä tai muualta virranneesta sade- tai sulamisvedestä

25.4.2.11 kunnallisen tai muun yleisen vesi- tai viemärijohdon vaurioitumisesta tai tukkeutumisesta

25.4.2.12 nesteen, höyryn, kaasun tai öljyn hukkaan valumisesta

25.4.2.13 tulvasta, muusta kuin vahinkopaikalla vallinneen myrskytuulen aiheuttamasta vedenpinnan noususta, aallokosta, jään tai lumen painosta tai liikkumisesta tai routimisnoususta

25.4.2.14 tuulesta, sateesta, rakeista tai muusta luonnonilmiöstä ja kohdannut ulkosalla olevia puutarha-, maatalous- tai metsätaloustuotteita

25.4.2.15 hyönteisistä tai tuhoeläimistä. Tuhoeläiminä pidetään esim. rottia, hiiriä, myyriä ja minkkejä

25.4.2.16 julkisen laitoksen räjähdysaineiden räjähtämisestä tai ammattimaisesta räjähdys- tai louhintatyöstä

25.4.2.17 sodasta, kapinasta, vallankumouksesta tai muusta senkaltaisesta syystä tai ydinvastuulaissa määritetystä ydinvahingosta

25.4.3 Aurinkolasien ja silmälasikehyksien korvausmäärä on enintään 200 euroa.

25.4.4 Kellari- tai vinttikomeroissa, säilytystiloissa ja yleistiloissa säilytettävän irtaimiston vahingonkorvaus on enintään 10 % koti-irtaimiston vakuutusmäärästä tai vakuutuskirjassa mainitusta koti-irtaimiston enimmäiskorvausmäärästä. Ajoneuvossa säilytettävän irtaimiston vahingonkorvaus on enintään 3 000 euroa.

25.4.5 Lämpö- ja vesilaitteistoja kohdanneet vahingot korvataan vasta kun putkisto on asianmukaisesti hyväksytty.

25.4.6 Vakuutuksesta ei korvata huolto- ja kunnossapitotöistä, vakuutetun omaisuuden hoidosta, korjauksista, teknisen tason parantamisesta tai putkiston ja laitteistojen uusimisesta aiheutuneita kustannuksia taikka kustannuksia toimintahäiriöiden poistamisesta kuten putken sulattamis- tai avaamiskustannuksia.

25.4.7 Vakuutukseen sovelletaan myös kohdissa 27.3.3 – 27.3.11 mainittuja rajoituksia.

25.4.7 Omaisuuden korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista tehdään vähennykset esineen iän perusteella kohdassa 27.7 olevan taulukon mukaan.

25.5 Erikoisturva

25.5.1 Korvauksen edellytyksenä tässä vakuutusmuodossa on, että varkaus-, ilkivalta- ja sähköilmiövakuutus sekä vakuutus muuta äkillistä ja ennalta-arvaamatonta vahinkoa vastaan sisältyvät vakuutukseen.

25.5.2 Vakuutuksen kohde
Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjassa mainittu koti-irtaimisto kohdan 23.2 mukaisesti.

25.5.3 Vakuutuksen voimassaoloalue
Vakuutus on voimassa vakuutuskirjassa mainitussa paikassa sekä tilapäisesti enintään 3 kuukauden ajan kaikkialla maailmassa. Tällöin vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden rajana on yhteensä enintään 10 % koti-irtaimiston vakuutusmäärästä tai vakuutuskirjassa mainitusta koti-irtaimiston enimmäiskorvausmäärästä, myös siinä tapauksessa, että omaisuus on vakuutettu usealla tämän edun sisältävällä vakuutuksella. Tässä tarkoitettuna irtaimistona ei kuitenkaan pidetä kulkuneuvojen osia eikä varusteita.
Vakuutuksesta korvataan rahaa ja arvopapereita, jotka tilapäisesti ovat muualla kuin vakuutuskirjassa mainitussa paikassa 200 euroon saakka.

25.5.3.1 Matkatavaroiden myöhästyminen tai katoaminen
Vakuutuksesta korvataan

- välttämättömyystarvikkeiden hankintakustannukset silloin, kun kuljettavaksi jätetty matkatavara myöhästyy vähintään 12 tuntia vakuutetun matkakohteeseen saapumisesta. Korvauksena maksetaan enintään 68 euroa jokaista alkanutta vuorokautta ja vakuutettua kohti, kuitenkin yhteensä enintään 340 euroa henkilöä kohti. Korvausta ei makseta jos matkatavara myöhästyy kotimatkalla.
- kadonneen matkatavaran etsimisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, mikäli tavara on ollut luovutettuna hotellin, huoltoaseman, kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen, matkanjärjestäjän tai muun vastaavan haltuun
- matkatavaran pelastamisesta ja vahingon rajoittamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset
- kohtuulliset matkalippujen, passin ja viisumin varkaudesta aiheutuneet jälleenhankinta-, matka- ja majoituskustannukset, kuitenkin enintään 255 euroa, kun kustannukset ovat aiheutuneet matkan aikana.

25.5.4 Uusarvovakuutus sisältyy tähän vakuutusmuotoon automaattisesti ilman lisäsopimusta (ks. kohta 51).

25.5.5 Koti-irtaimistoon luetaan myös lemmikkieläimet, jotka tavallisesti elävät asuinhuoneistossa, yhteensä 1 500 euroon saakka.
Vakuutuksesta korvataan kuolemantapaus onnettomuuden yhteydessä tai lopettaminen onnettomuuden seurauksena. Eläimen korvauksena suoritetaan tällöin pennun hinta, kuitenkin yhteensä enintään 1 500 euroa vahinkotapausta kohti.

25.5.6 Vakuutuksesta korvataan vakuutettua omaisuutta äkillisesti ja ennalta-arvaamattomasti kohdannut vahinko.

Muun äkillisen ja ennalta-arvaamattoman vakuutusmuodon rajoitusehtokohdista poiketen vakuutuksesta korvataan:

25.5.6.1 Vakuutuksesta korvataan enintään 3 000 euroon asti vahinko, joka on aiheutunut siitä, että esine on kadonnut, kadotettu tai tahattomasti unohtunut ja tästä syystä joutunut varkauden kohteeksi.

Vahingon korvattavuuden edellytyksenä on, että vahingon tapahtumapaikka ja -ajankohta sekä olosuhteet voidaan määritellä ja että vahinko on heti havaittu. Lisäksi edellytetään, että tarvittavat toimenpiteet on tehty kadonneen, kadotetun tai unohdetun omaisuuden jälleenlöytämiseksi.

Vahinkotapauksessa omavastuu on 50 % korvausmäärästä, kuitenkin vähintään vakuutuksenottajan valitsema vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkitty omavastuu.

25.5.6.2 Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut polkupyörille, hiihtovarusteille, urheiluvälineille ja -varusteille, tekstiileille sekä soittimille myös kun niitä on käytetty käyttötarkoitukseensa.
Vahinkoa ei korvata jos tässä mainittua omaisuutta käytetään kilpailuissa tai niihin harjoiteltaessa.

25.5.6.3 Aurinkolasit ja silmälasikehykset korvataan ilman edellä mainittua enimmäiskorvausmäärää.

25.5.6.4 Poissa-asuminen kosteusvahinkosaneerauksen yhteydessä
Vakuutuksesta korvataan asumiseen liittyvät lisäkustannukset, jotka aiheutuvat siitä että vakuutuksenottajan vakituisena asuntona olevaa asuntoa ei voida käyttää, sen vuoksi että toisessa kuin vakuutuksenottajan asunnossa on kosteusvahinko, joka on aiheuttanut kosteusvahinkoa myös vakuutuskenottajan asunnolle. Korvaus maksetaan vakuutusehtojen kohdasta 27.3.2 poiketen, vaikka kosteusvahinkoa ei korvata näiden vakuutusehtojen kohdan 25.3 mukaan.

Korvaus maksetaan enintään 2 kuukauden ajalta sekä enintään 5 % per kuukausi koti-irtaimiston vakuutusmäärästä tai vakuutuskirjassa mainitusta enimmäiskorvausmäärästä. Korvauksen määrää laskettaessa otetaan huomioon todelliset kustannukset, joista vähennetään säästyneet asumiskustannukset.

25.5.7 Omaisuuden korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista tehdään vähennykset esineen iän perusteella kohdassa 27.7 olevan taulukon mukaan.

25.5.8 Muilta osin sovelletaan kohdissa 25.4 ja 27.3.3 – 27.3.11 mainittuja rajoitusehtoja.

26 Suojeluohjeet

Suojeluohjeiden tarkoituksena on torjua uhkaavia vaaroja ja vähentää syntyviä vahinkoja.
Jos suojeluohjeiden ja viranomaisten määräysten noudattamatta jättäminen on syy-yhteydessä vahingon syntymiseen, sen määrään tai laajuuteen, voidaan korvausta vähentää tai se evätä.

26.1 Paloturvallisuus

26.1.1 Yleinen paloturvallisuus

26.1.1.1 Tupakoiminen vuoteessa on kielletty.

26.1.1.2 Kynttilöitä ei saa polttaa sisätiloissa ilman jatkuvaa valvontaa.

26.1.1.3 Liettä ja uunia tulee valvoa käytön aikana.

26.1.1.4 Avotulen teko ja tupakointi on kielletty paikoissa, joissa säilytetään tai käsitellään helposti syttyviä aineita tai tarvikkeita.

26.1.1.5 Jäätyneitä putkia ei saa sulattaa avotulta tai lämminilmapuhallinta käyttäen.

26.1.1.6 Rakennukset ja koneet tulee pitää rakennuslain, rakentamismääräysten ja työsuojelumääräysten edellyttämässä kunnossa. Lisäksi on noudatettava viranomaisten antamia paloturvallisuusmääräyksiä ja laitteiden käyttöohjeita.

26.1.2 Lämmityslaitteet ja tulisijat

26.1.2.1 Lämpölähteitä ei saa peittää eikä vaatteita tai muita helposti syttyviä materiaaleja kuivattaa saunakiukaan yläpuolella tai välittömässä läheisyydessä tai muiden lämpölähteiden päällä.

26.1.2.2 Lämmityslaitteiden sijoittamisessa on otettava huomioon valmistajan ilmoittamat laitekohtaiset suojaetäisyydet. Riippuvat lämmitys- ja valaistuslaitteet on varustettava tarpeeksi tukevalla ripustuksella.

26.1.2.3 Tulisijat hormeineen tulee nuohota niiden laadun ja käyttötarkoituksen mukaan seuraavasti:

- kiinteällä polttoaineella tai useammilla polttoaineella toimivat tulisijat hormeineen kerran vuodessa
- kevytöljykäyttöiset tulisijat hormeineen kerran kahdessa vuodessa
- yksityisten, muussa kuin ympärivuotisessa käytössä olevien loma-asuntojen tulisijat hormeineen kerran kolmessa vuodessa.

26.1.2.3.1 Nuohouksen saa suorittaa vain tehtävään valtuutettu nuohooja.

26.1.2.3.2 Tulisijasta poistettu tuhka tulee säilyttää palamattomassa, kannellisessa astiassa.

26.1.3 Sähkölaitteet ja -koneet

26.1.3.1 Sähkölaitteiden käytössä tulee noudattaa valmistajan antamia ohjeita. Sähköasennuksia saa tehdä vain siihen oikeutettu henkilö. Sähkölaitteiden toimintahäiriöt tulee selvittää ja korjata viipymättä.

26.1.3.2 Koneet ja laitteet on huollettava maahantuojan tai valmistajan edellyttämällä tai suosittamalla tavalla. Pakastimien ja kylmälaitteiden koneistot on puhdistettava säännöllisesti. Sähkömoottoreiden tuuletussäleiköt ja jäähdytyslaipat on pidettävä puhtaina ylikuumenemisen estämiseksi.

26.1.3.3 Sähköä ajoneuvojen ja niiden mottoreiden lämmittämiseen saa ottaa ainoastaan tätä tarkoitusta varten asennetusta, ulkona sijoitetusta, pistorasiasta. Sähköä sähkökäyttöiseen sisätilalämmittimeen saa ottaa vain autossa olevasta pistorasiasta. Sisätilalämmitin on asennettava valmistajan antamien asennusohjeiden mukaisesti.

26.1.4 Tulityöt
Tulitöillä tarkoitetaan töitä joissa käytetään hitsaus- ja polttoleikkauslaitteita, kaasupolttimia, kuumailmapuhaltimia tai vastaavia tai joissa metallia hiotaan tai työstetään siten, että syntyy kipinöitä. Tulitöillä tarkoitetaan myös katto- ja vedeneristystöitä joissa syntyy kipinöitä tai joissa käytetään tulta tai muuta lämpöä palovaaraa aiheuttaen.

26.1.4.1 Tulityöt vakituisella tulityöpaikalla
Vakituisella tulityöpaikalla tarkoitetaan erityistä tulitöiden tekemiseen varattua tai rajattua aluetta, joka on erotettu suuremmasta tilasta ja suojattu siten, että tulitöitä voidaan siinä turvallisesti tehdä.
Seuraavat suojeluohjeet on noudatettava:

- työtilan rakenteiden on oltava joko palamattomia tai suojaverhottuja
- työtilassa tulee olla riittävä alkusammutuskalusto, kuitenkin vähintään yksi 12 kg:n 43 A 183 B-C (A-BIII-E) teholuokan mukainen käsisammutin ja lisäksi työpaikan välittömässä läheisyydessä toinen vastaava käsisammutin tai kaksi 6 kg:n 27 A 144 B-C (A-BIII-E) teholuokan mukaista käsisammutinta
- työtilassa ei saa käsitellä tai säilyttää palavia nesteitä, eikä tila saa olla yhteydessä sellaiseen tilaan, jossa voi olla palavia kaasuja
- työtilassa ei saa olla työhön kuulumatonta palvaa tavaraa tai jätettä.

26.1.4.2 Tulityöt tilapäisellä tulityöpaikalla
Tilapäisellä tulityöpaikalla tarkoitetaan kaikkia niitä työpaikkoja, jotka eivät täytä vakituisen tulityöpaikan vaatimuksia.
Seuraavat suojeluohjeet on noudatettava:

- vakuutetun tulee edellyttää ja tarkastaa, että ulkopuolisella urakoitsijalla, joka tekee vakuutetussa rakennuksessa tulitöitä, on voimassa oleva henkilökohtainen tulitöihin oikeuttava tulityökortti ja ennen tulityöhön ryhtymistä on syttyvät aineet ja materiaalit suojattava tai poistettava
- tilapäisellä tulityöpaikalla tulee olla riittävä alkusammutuskalusto, kuitenkin vähintään yksi 12 kg:n 43 A 183 B-C (A-BIII-E) teholuokan mukainen käsisammutin ja lisäksi työpaikan välittömässä läheisyydessä toinen vastaava käsisammutin tai kaksi 6 kg:n 27 A 144 B-C (A-BIII-E) teholuokan mukaista käsisammutinta
- tulityötä tehtäessä on järjestettävä palovartiointi työn aikana ja työn lopettamisen jälkeen vähintään kahden tunnin ajaksi.

26.1.4.3 Jos vakuutetussa rakennuksessa säilytetään tai käytetään palavia nesteitä tai nestekaasua, tulee paikalliselta paloviranomaiselta pyytää asiaa koskevat ohjeet ja noudattaa niitä.

26.1.4.4 Moottoriajoneuvosuojassa ei saa tehdä korjaustöitä, joissa käytetään avotulta, avoliekkiä, hehkuvia tai kipinöiviä laitteita, ellei ajoneuvosuoja ole hyväksytty vakituiseksi tulityöpaikaksi.

26.2 Murto- ja varkausvahinkojen torjuminen

26.2.1 Irtaimiston säilytystilojen ikkunoiden, ovien ja muiden aukkojen tulee murtautumisen ja varkauden varalta olla suojaavasti suljetut. Vakuutetun tulee muutoinkin ryhtyä kohtuullisiin suojelutoimenpiteisiin vakuutetun omaisuuden arvon ja säilytyspaikan olosuhteet huomioon ottaen. Yleistiloissa, kellari, ja vinttikomeroissa sekä säilytystiloissa ei saa säilyttää varkaudelle altista omaisuutta.

26.2.2 Lukitun asunnon tai säilytystilan avainta ei saa jättää tai piilottaa näiden läheisyyteen.

26.2.3 Vakuutettua koti-irtaimistoa ei saa, polkupyörää ja tavanomaisesti piha-alueella pidettäviä tavanomaisia puutarhakalusteita lukuun ottamatta, säilyttää ulkona, vaan lukitussa säilytystilassa.

26.2.4 Polkupyörän tulee varkauden varalta olla lukittuna asianmukaisella lukolla. Pyörää ei saa pidemmäksi aikaa jättää ulos muuhun kuin kotiin liittyvään säilytyspaikkaan.

26.2.5 Ampuma-aseet ja -tarvikkeet tulee säilyttää niille tarkoitetussa lukitussa asekaapissa.

26.2.6 Varkausvahingon välttämiseksi on mukana olevaa omaisuutta pidettävä välittömässä läheisyydessä ja jatkuvan silmälläpidon ja tarkkailun alaisena.

26.2.7 Yksittäisiä esineitä, laitteita tai kokoelmia ja varusteita, joiden arvo ylittää 340 euroa, ei saa päiväsaikaan säilyttää ohikulkijoiden nähtävissä tai jättää yöaikana tai yöksi ajoneuvoon, asumattomaan matkailu- tai muuhun perävaunuun tai veneeseen. Cd-levyjä ja vastaavia tallenteita korvataan enintään 10 kappaletta.

26.2.8 Pankki-, luotto- tai vastaavaa maksukorttia ja siihen liittyvää tunnuslukua pitää säilyttää erikseen siten, ettei ulkopuolisen ole mahdollista saada niitä molempia haltuunsa.

26.2.9 Veneen, soutuveneen, purjehdusjollan ja kanootin on oltava lukittuna kettingillä ja terässankaisella riippulukolla tai säilössä lukitussa tilassa. Moottorin ja varusteiden on oltava lukittuina, **säilössä** lukitussa tilassa tai asennettuina kiinteästi veneeseen siten, että niiden irrottaminen on mahdollista vain työkaluja käyttäen.

26.2.10 Moottorin polttoainetta ei saa säilyttää veneessä irrallisissa muoviastioissa. Irrallisia moottorin polttoainesäiliöitä ei saa täyttää veneessä.

26.3 Vuotovahinkojen torjuminen

26.3.1 Vakuutuksenottajan tulee hoitaa huolellisesti vakuutuksen kohteena olevaa johtoverkkoa ja suojella sitä jäätymiseltä. Johtoverkko ja siihen liittyvät laitteet on tyhjennettävä vedestä, kun rakennus jätetään kylmänä vuodenaikana ilman riittävää lämmitystä ja valvontaa.

26.3.2 Pesu- ja astianpesukoneita tulee valvoa käytön aikana. Koneen sulkuventtiili tulee olla suljettuna kun konetta ei käytetä. Laitteen liitännät tulee tehdä paikallisen vesilaitoksen ja laitevalmistajan ohjeiden mukaisesti.

26.3.3 Ulkokatto, kattokaivot ja räystäät on vuosittain tarkastettava ja tarvittaessa huollettava.

26.3.4 Lämminvesivaraajat ja paisunta-astiat tulee pyrkiä sijoittamaan tilaan, jossa on lattiakaivo tai muutoin järjestää ylivuotovesien poistaminen viemäriverkostoon.

26.3.5 Kellarikerroksessa säilytettävä tavara tulee sijoittaa telineelle vähintään 10 cm korkeudelle lattiapinnasta. Kellarikerroksella tarkoitetaan kerrostilaa, jonka lattia sijaitsee kokonaan tai osittain vähintään yhden metrin maapinnan alapuolella. Jos rakennuksessa on tämän määritelmän mukaisesti useampia kellarikerroksia, sovelletaan tätä suojeluohjetta ainoastaan kaikkein alimpaan niistä.

26.4 Öljysäiliön tai -laitteiston aiheuttamien vuotovahinkojen torjuminen

26.4.1 Öljysäiliössä tulee olla tunnuskilpi, jossa mm. säiliön ikä on ilmoitettu.

26.4.2 Tärkeillä pohjavesialueilla öljysäiliö, joka on sijoitettu maan alle tai maan päälle on tarkastettava ensimmäisen kerran kymmenen vuoden kuluessa käyttöönottamisesta. Öljysäiliön määräaikaistarkastuksen saa suorittaa vain Turvatekniikan keskuksen (TUKES) hyväksymä tarkastusliike tai -laitos. Tarkastuksesta on laadittava pöytäkirja, johon merkitään mm. säiliön luokitus ja sen mukainen määräaikaistarkastusväli. Tarkastuspöytäkirja on annettava kunnan pelastuslaitokselle sekä vakuutuksenottajalle tiedoksi.

Öljysäiliön ylitäytönestimen (on oltava elektronisesti toimiva) ja ilmaputken (on oltava läpimitaltaan vähintään 50 mm) on oltava voimassa olevien säädösten mukaiset.

Pohjavesialueen ulkopuolella öljysäiliö, joka on sijoitettu maan alle, maan päälle ulkona tai sisätiloihin on tarkastettava vähintään kymmenen vuoden välein.

Öljypoltin, imu- ja tyhjennysletkuineen, on huollettava ja tarkastettava viranomaisten hyväksymällä tarkastusyrityksellä kahden vuoden välein. Tarkastuksen yhteydessä huomatut viat ja puutteet tulee selvittää ja korjata välittömästi.

26.4.3 Kun öljysäiliö poistetaan käytöstä, se on välittömästi tyhjennettävä öljystä ja öljyisestä jätteestä, laitteistot on tehtävä vaarattomiksi ja täyttöputki on välittömästi tulpattava.

26.5 Muut suojaustoimenpiteet

26.5.1 Vakuutuksenottajan tulee noudattaa esineen hoidossa ja käytössä normaalia huolellisuutta sekä vakuutuksen kohteena olevan irtaimen esineen valmistajan tai maahantuojan antamia käyttöohjeita.

26.5.2 Ohjelmista ja käyttöjärjestelmistä on oltava alkuperäiskappaleet. Tiedot ja tiedostot pitää turvata ainakin kahdella jatkuvasti päivitetyllä turvakopiolla. Turvakopiot pitää säilyttää erillään muista näytteistä paloturvallisessa turva-arkistossa tai paloturvallisessa tiedostokaapissa siten, ettei turvakopio eivätkä muut näytteet vahingoitu samassa vahinkotapahtumassa. Tuhoutuneet tai menetetyt ohjelmat, käyttöjärjestelmät, tiedot ja tiedostot on voitava vahingon jälkeen palauttaa korjattuun tai vaihdettuun laitteeseen toimivaksi kokonaisuudeksi.

26.5.3 Rakennus- ja korjaustöiden yhteydessä on, ennen kaivutöiden aloittamista, selvitettävä työalueella olevien kaapelien ja putkien sijainti.

26.5.4 Mikäli rakennus- ja korjaustöissä suoritetaan tulitöitä, tulee tällöin noudattaa kyseisiä tulityöohjeita. Rakennustyömaalla käytettävissä lämmityslaitteissa tulee noudattaa laitteen valmistajan ilmoittamia käyttöohjeita.

26.6 Lisäksi on noudatettava viranomaisten määräyksiä ja vakuutuskirjaan liitettyjä erillisiä suojeluohjeita.

27 Arvioimis- ja korvaussäännökset

27.1 Vakuuttamiseen ja vahingon korvaamiseen liittyviä käsitteitä

27.1.1 Jälleenhankinta-arvo
Jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan uuden samanlaisen tai käyttöominaisuuksiltaan lähinnä vastaavan omaisuuden hankkimiseen tarvittavaa rahamäärää.
Omaisuuden jälleenhankinta-arvo vahinkohetkellä voi olla suurempi tai pienempi kuin hankintahetkellä ollut arvo.

27.1.2 Päivänarvo
Päivänarvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka saadaan, kun jälleenhankinta-arvosta vähennetään, omaisuuden arvon vähentyminen iän, käytön, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun vastaavan seikan johdosta.

Päivänarvoa määritettäessä on otettava huomioon myös omaisuuden käyttökelpoisuuden aleneminen paikkakunnan muuttuneiden olosuhteiden, kuten harjoitetun elinkeinotoiminnan lakkaamisen tai muun sellaisen seikan vuoksi.
Paikkakunnan muuttuneita olosuhteita ei kuitenkaan oteta huomioon rakennuksen päivänarvoa määritettäessä, kun rakennus korjataan entiselleen tai tuhoutuneen rakennuksen tilalle pystytetään uusi rakennus samalle tontille.

Irtaimiston osalta päivänarvolla tarkoitetaan vakuutetun omaisuuden käteismyyntihintaa vahinkohetkellä, eli sitä hintaa, mikä esineellä olisi ollut myytäessä se vahinkohetkellä käytettyjen esineiden markkinoilla.

27.1.3 Vakuutusarvo
Omaisuuden, vahingon ja korvauksen määrän arvioimisen perustana on omaisuuden vakuutusarvo.

Omaisuuden vakuutusarvo on sen **jälleenhankinta-arvo**, ellei muuta ole sovittu ja siitä tehty merkintä vakuutuskirjaan.
Omaisuuden vakuutusarvo on kuitenkin päivänarvo, kun omaisuuden päivänarvo on alle 50 % jälleenhankinta-arvosta.

27.1.4 Täysarvo
Mikäli vakuutuksen kohteen vakuutusmääräksi on merkitty täysarvo, on vakuutuksen kohde aina vakuutettu vakuutusarvostaan. Korvauksena maksetaan omaisuuden jälleenhankinta- tai päivänarvon mukainen vahingon määrä.

27.1.5 Vakuutusmäärä
Omaisuuden vakuutusmäärällä tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka kullekin omaisuuserälle on merkitty vakuutuskirjaan tai laskettu indeksiehdon mukaan.

27.1.5.1 Jos vakuutusmäärä on vakuutusarvoa pienempi, omaisuus on alivakuutettu, jolloin vakuutuksesta korvataan vain niin suuri osa omavastuun määrällä vähennetystä vahingon määrästä kuin vakuutusmäärän ja vakuutusarvon suhde osoittaa.

27.1.5.2 Jos vakuutusmäärä on vakuutusarvoa suurempi, omaisuus on ylivakuutettu, jolloin vakuutuksesta korvataan omavastuulla vähennetty vahingon määrä.

27.1.5.3 Jos rakennuksen todellinen kerrosala on vakuutuskirjassa mainittua kerrosalaa suurempi, vakuutuksesta korvataan vain niin suuri osa omavastuun määrällä vähennetystä vahingon määrästä kuin vakuutuskirjassa mainitun kerrosalan ja todellisen kerrosalan välinen suhde osoittaa.

Kerrosalalla tarkoitetaan rakennuksen ulkomittojen mukaista pinta-alaa. Se lasketaan jokaisesta kerroksesta ja summataan yhteen. Kerrosalaan lasketaan sekä kylmät että lämpimät tilat. Rakennuksen kerrosalaan luetaan kerrosten pinta-alat ja se ullakon tai kellarikerrosten ala, jossa on asuin- tai työhuoneita tai muita rakennuksen pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisia tiloja. Ylimmässä kerroksessa kerrosalaan lasketaan vain yli 1,6 m korkeat osat tiloista. Rakennuksen avoimet osat, kuten avokatokset ja -kuistit eivät kuulu kerrosalaan, ellei niiden yhteenlaskettu pinta-ala ylitä rakennuksen muun osan pinta-alaa.
Todellinen kerrosala lasketaan RT-kortissa 12-10277 annetun määritelmän mukaan.

27.1.5.4 Sisustettu ja sisustamaton tila
Sisustetulla tilalla tarkoitetaan eristettyä tilaa tai tilaa, jossa sisäpinnat ovat käsitellyt ja niissä on pintamateriaalia. Sisustettuja tiloja ovat esim. keittiö, olohuone ja makuuhuone. Sisustetut tilat voivat olla lämpimät tai kylmät, ne voivat olla eristämättömät, mutta niissä on kuitenkin pintamateriaalia, esim. kuisti ja ullakko. Kellari jossa on sauna ja kosteat tilat ovat sisustettua tilaa.

Pintamateriaalit sisustetussa tilassa ovat esimerkiksi:
Seinät:
- höyrynsulkumuovi, esim. muovi, tervapaperi
- seinälevyt, esim. kipsilevyt, lastulevyt
- tapettia, kaakelia, maalattua pintaa
- maalatut pestyt tiiliseinät

Lattiat:
- Parketti, korkki, muovi, klinkkeri, laminaatti jne.

Katto:
- Paneeli, maalattu pinta jne.

Sisustamattomalla tilalla tarkoitetaan tilaa, jossa ei ole pintamateriaalia. Sisustamaton tila voi olla kylmä tai lämmin, kuten esim. kellari ja ullakko, jossa ei ole pintamateriaalia. Pannuhuone ja autotalli katsotaan olevan sisustamattomia tiloja kuten myös varastotilat.

Sisustamattomassa tilassa, jossa ei ole pintamateriaalia ovat esimerkiksi:
Seinät:
- betoni ja eristysmateriaali näkyvillä

Lattia:
- betoni, lastulevy, kipsilevy jne.

Katto:
- kattotuolit ja eristysmateriaali näkyvillä.

27.1.6 Enimmäiskorvausmäärä
Enimmäiskorvausmäärällä tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka kullekin omaisuuserälle on merkitty vakuutuskirjaan tai laskettu indeksiehdon mukaan

Irtaimiston täysarvovakuutuksessa vakuutusmaksu ja enimmäiskorvausmäärä lasketaan asuinpinta-alan mukaan.

27.1.6.1 Jos todellinen asuinpinta-ala on vakuutuskirjassa mainittua pinta-alaa suurempi, vakuutuksesta korvataan vain niin suuri osa omavastuun määrällä vähennetystä vahingon määrästä kuin vakuutuskirjassa mainitun asuinpinta-alan ja todellisen asuinpinta-alan välinen suhde osoittaa.

Asuinpinta-alalla tarkoitetaan asunnon sisäseiniin rajoittuvaa pinta-alaa. Se lasketaan asunnon jokaisesta kerroksesta ja summataan yhteen. Asuinpinta-alaan lasketaan mm. asuinhuoneet, käytävät, aputilojen (kodinhoitotilan, vaatehuoneen tms.), kylpy-, askartelu- ja takkahuoneen, huoneistokohtaisen saunan sekä pesu- ja pukuhuoneen pinta-ala. Muussa kuin asuinkäytössä olevat tilat eivät kuulu asuinpinta-alaan. Näitä ovat mm. autotallit, kalustamattomassa pohjakerroksessa olevat saunatilat, kylmät varastotilat, parvekkeet, kuistit, vilpolat, tuulikaapit sekä ullakko- tai kellaritilat, joita ei käytetä asumiseen.

27.1.7 Ensivastuu
Ensivastuumäärä on vakuutuskirjaan merkitty, vakuutuksen kohteelle sovittu vakuutusmäärä.
Ensivastuuta käytetään, kun omaisuudelle ei voi määritellä jälleenhankinta-arvoa tai päivänarvoa tai kun sovitun enimmäiskorvausmäärän käyttö on muutoin perusteltua. Jos vakuutusmäärä on ensivastuu, vakuutusmäärän ei tarvitse vastata omaisuuden arvoa.

27.1.8 Jäännösarvo
Omaisuuden jäännösarvolla tarkoitetaan omaisuuden arvoa välittömästi vahinkotapahtuman jälkeen arvioituna samojen perusteiden mukaan kuin välittömästi ennen vahinkotapahtumaa.

27.2 Vahingon määrä
Vahinkotapahtuman sattuessa omaisuuden vakuutusarvo määritetään ja vahingon määrä lasketaan vahinkohetkellä vallinneen hintatason mukaisesti.

27.2.1 Vahingon määrän arvioinnin perustana on myös omaisuuden jäännösarvo, jolla tarkoitetaan omaisuuden arvoa välittömästi vahinkotapahtuman jälkeen arvioituna samojen perusteiden mukaan kuin välittömästi ennen vahinkotapahtumaa.

27.3 Korvauksen laajuus

27.3.1 Vakuutuksesta korvataan vakuutuskauden aikana vakuutuksen kohteelle aiheutunut, äkillisestä ja ennaltaarvaamattomasta ulkoisesta tapahtumasta johtuva suoranainen esinevahinko.
Esinevahingossa vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana on vakuutuskirjaan merkitty tai indeksiehdon mukaisesti tarkistettu omaisuuden vakuutusmäärä tai enimmäiskorvausmäärä. Arvonalennusta ei korvata.

27.3.2 Suoranaisen esinevahingon lisäksi vakuutuksesta korvataan
- lisäkustannukset, jotka vakuutetulle aiheutuvat siitä, että asuntoa ei voida kokonaan tai osittain käyttää kohdassa 25 mainittujen vahinkotapahtumien johdosta; nämä kustannukset korvataan, vaikka vakuutusmäärä siten ylitettäisiinkin. Asunnon käyttämiseen liittyvistä lisäkustannuksista suoritetaan korvauksena enintään 1 % kuukaudessa asuinrakennuksen vakuutusmäärästä enintään kuuden kuukauden ajalta sekä enintään 5 % kuukaudessa vakuutuskirjaan merkitystä koti-irtaimiston vakuutusmäärästä tai enimmäiskorvausmäärästä enintään kuuden kuukauden ajalta. Korvauksen määrää laskettaessa otetaan huomioon todelliset kustannukset, joista vähennetään säästyneet asumiskustannukset. Korvauksesta vähennetään omavastuu 10 % korvattavista

kustannuksista, kuitenkin vähintään vakuutuskirjassa mainittu omavastuu.

- kohtuulliset kustannukset, jotka vakuutuksenottajalle aiheutuvat sattuneen tai välittömästi uhkaavan vahingon rajoittamisesta tai torjumisesta; nämä kustannukset korvataan, vaikka vakuutusmäärä siten ylitettäisiinkin.
- viranomaisten rakennusta koskevista pakottavista määräyksistä aiheutuvat kohtuulliset lisäkustannukset, kuitenkin enintään 10 % rakennusvahingon määrästä. Kokonaiskorvauksen ylimpänä rajana on vakuutuskirjaan merkitty tai indeksiehdon mukaan tarkistettu rakennuksen vakuutusmäärä.

27.3.3 Vakuutuksesta ei korvata vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetystä eikä matkakuluja.

27.3.4 Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka johtuu shekkilomakkeiden, arvopapereiden tai luotto- tai pankkikorttien tai vastaavan väärinkäytöstä.

27.3.5 Arvonvähennystä tai vahinkoa joka ei vaikuta esineen käyttökelpoisuuteen ei korvata.

27.3.6 Pihamaalle tai puutarhalle aiheutunut vahinko korvataan niiden kunnostamiskustannusten mukaan 10 000 euroon saakka, ellei muuta ole sovittu ja siitä tehty merkintä vakuutuskirjaan. Puiden ja pensaiden osalta korvataan uusien taimien hankintakustannukset, edellyttäen että näitä taimia on normaalisti kaupan Suomessa.

27.3.7 Lemmikkieläinten kohdalla korvataan ainoastaan kuolemantapaus onnettomuuden yhteydessä tai lopettaminen onnettomuuden seurauksena. Eläimen korvauksena suoritetaan tällöin pennun hinta, kuitenkin yhteensä enintään 850 euroa vahinkotapausta kohti.

27.3.8 Kellari- tai vinttikomeroissa, säilytystiloissa ja yleistiloissa säilytettävän irtaimiston vahingonkorvaus on enintään 10 % koti-irtaimiston vakuutusmäärästä tai vakuutuskirjassa mainitusta koti-irtaimiston enimmäiskorvausmäärästä. Ajoneuvossa säilytettävän irtaimiston vahingonkorvaus on enintään 3 000 euroa.

27.3.9 Kustannukset lukkojärjestelmän muutoksesta tai lukon vaihtamisesta korvataan ainoastaan siinä tapauksessa, että avain on saatu murron, varkauden tai ryöstön yhteydessä. Kustannuksista tehdään vuotuinen 5 %:n vähennys toisesta käyttövuodesta alkaen.

27.3.10 Vakuutuksesta ei korvata sellaisia vahinkoja, jotka korvataan erityislain, takuun tai muun vakuutuksen nojalla.

27.3.11 Vakuutuksesta ei korvata huolto- ja kunnossapitotöistä, vakuutetun omaisuuden hoidosta, korjauksista, teknisen tason parantamisesta tai putkiston ja laitteistojen uusimisesta aiheutuneita kustannuksia taikka kustannuksia toimintahäiriöiden poistamisesta kuten putken sulattamis- tai avaamiskustannuksia.

27.4 Korvauksen laskeminen ja suorittaminen

27.4.1 Omavastuu

27.4.1.1 Korvattavan vahingon määrästä vähennetään jokaisessa vahinkotapauksessa vakuutuksenottajan valitsema vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkitty omavastuu.

27.4.1.2 Jos vahinkoa korvataan usean vakuutuskohteen perusteella ja niissä on erilaiset omavastuut, vähennetään suurin valittu omavastuu.

27.4.1.3 Rakennuksen ollessa rakenteilla tai peruskorjattavana on vakuutuksenottajan omavastuu vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkityn omavastuun viisinkertainen määrä.

27.4.1.4 Rakennuksen vahingoittuessa 10 vuotta tai vanhempien lämpö- ja vesilaitteistoja kohdanneen vahingon seurauksena on vakuutuksenottajalla omavastuu joka vastaa vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkityn perusomavastuun kaksinkertaista määrää. Laitteiden ollessa 20 vuotta tai vanhempia on omavastuu perusomavastuun viisinkertainen määrä ja laitteiden ollessa 30 vuotta tai vanhempia on omavastuu perusomavastuun kymmenkertainen määrä.

27.4.1.5 Jos vahinko on seuraus palovaarallisten tulitöiden suorittamisesta, omavastuu on vakuutuskirjassa tai uudistuskuitissa mainitun perusomavastuun viisinkertainen määrä.

27.4.1.6 Jos omavastuu lasketaan kohtien 27.4.1.3 - 27.4.1.5 mukaisesti, lähtökohtana on vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkitty perusomavastuu, kuitenkin vähintään vakuutuskohteelle valittu omavastuu.

27.4.1.7 Varkausvahingossa ei vähennetä omavastuuta, mikäli murto on tehty hyväksytyllä varmuuslukolla lukitun oven kautta tai jos hyväksytty murtohälytyslaitteisto on toiminut asianmukaisesti.

27.4.1.8 Korvattavista lisäkustannuksista, jotka vakuutetulle aiheutuvat siitä, että asuntoa ei voida kokonaan tai osittain käyttää korvattavan vahinkotapahtuman johdosta, vähennetään omavastuu 10 %, kuitenkin vähintään vakuutuskirjassa mainittu omavastuu.

27.4.2 Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus

Vahingon määrä jälleenhankinta-arvon mukaan saadaan, kun omaisuuden jälleenhankinta-arvosta vähennetään jäännösarvo.

Jos vahingoittunut omaisuus voidaan korjata, vahingon määränä pidetään korjauskustannuksia, ikävähennykset kuitenkin huomioonottaen. Korvauksen määrä jälleenhankinta-arvon mukaan on vahingon määrä mahdollisia ikävähennyksiä huomioonottaen sekä vähennettynä omavastuulla. Jos jälleenhankitun tai korjatun omaisuuden arvo on vahingoittuneen omaisuuden jälleenhankinta-arvoa suurempi, ei ylimenevää osaa oteta huomioon korvausta laskettaessa (ks. kohta 27.1.5).

Jos omaisuutta ei voida korjata, vahingonkorvauksen määrä on vastaavan, vahinkohetkellä samassa kunnossa olleen omaisuuden hankintahinta.
Kun valokuvat, filmit, disketit, kotona tehty ruoka ja näihin verrattavissa oleva omaisuus vahingoittuu, vahingonkorvauksen määrä on markkina-arvo tai muussa tapauksessa raaka-aineiden jälleenhankinta-arvo.
Vahingonkorvauksessa huomioidaan iästä, kulutuksesta, vähentyneestä käyttökelpoisuudesta ja tuotekehityksestä johtuva arvonalennus.

Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus edellyttää, että vahingoittunut omaisuus kahden vuoden kuluessa vahinkotapahtumasta joko korjataan tai että samalle tontille tai tilalle rakennetaan, taikka irtaimen omaisuuden sijalle hankitaan uutta samanlaatuista ja samaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta. Jos rakentaminen viivästyy viranomaisen toimenpiteen johdosta, viivästysaika lisätään edellä mainittuun aikaan.
Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus suoritetaan kahdessa erässä. Ensin suoritetaan päivänarvon mukainen korvaus, jota laskettaessa käytetään vakuutusarvona omaisuuden päivänarvoa. Lisäkorvaus, joka on jälleenhankinta-arvon ja päivänarvon mukaisten korvausten erotus, suoritetaan, kun vakuutusyhtiö on saanut selvityksen edellä mainituista jälleenhankintatoimenpiteistä.

Jos vahingon jälkeen jäljelle jääneitä rakennusosia rakennuslain tai tielain säännösten perusteella, voimassa olevan rakennuskiellon tai rakentamisrajoituksen vuoksi ei voida käyttää hyväksi rakennuksen saattamiseksi entiseen kuntoonsa, korvaukseen lisätään näin syntynyt jäännösarvon alentuminen. Arvon alentuminen lasketaan siten, että kohdan 27.2.1 mukaisesta jäännösarvosta vähennetään se hinta, joka jäljelle jääneistä rakennusosista voidaan saada, kun ne myydään pois siirrettäviksi. Vakuutuksenottajan tulee esittää selvitys siitä, että rakennuskielto tai rakentamisrajoitus on voimassa ja jos vakuutusyhtiö niin pyytää, hakea poikkeusta niistä rakennuksen saattamiseksi entiseen kuntoon sekä, jollei lupaa myönnetä, hakea muutosta päätökseen. Vakuutuksenottajan tulee vakuutusyhtiön pyynnöstä valtuuttaa vakuutusyh-

tiö edustamaan häntä poikkeuksen hakemista koskevassa asiassa.

27.4.3 Päivänarvon mukainen korvaus
Vahingon määrä päivänarvon mukaan saadaan laskemalla jälleenhankinta-arvon mukaisesta vahingosta niin suuri osa kuin päivänarvon ja jälleenhankinta-arvon välinen suhde osoittaa. Korvauksen määrä päivänarvon mukaan on vahingon määrä vähennettynä omavastuulla.

27.4.4 Ensivastuun mukainen korvaus
Jos vakuutusmäärä on ensivastuun määrä, korvauksen määrä on vahingon määrä vähennettynä mahdollisilla vähennyksillä ja omavastuulla.
Korvauksen määrä on kuitenkin enintään sovittu ensivastuun määrä.

27.5 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

27.5.1 Vakuutusyhtiöllä on oikeus korvauksen rahana maksamisen asemesta uudelleen rakennuttaa, hankkia tai korjauttaa vahingoittunut omaisuus.

27.5.2 Jos menetettyä omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutuksenottajan tulee viipymättä luovuttaa se vakuutusyhtiölle tai palauttaa korvaus sen osalta.

27.5.3 Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vakuutuksenottajan omistukseen. Vakuutusyhtiöllä on kuitenkin oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai sen osa arvioituna samojen perusteiden mukaan kuin ennen vahinkotapahtumaa.

27.5.4 Jos korvausta suoritetaan sellaisesta rakennuksesta tai kiinteistöstä, johon on vahvistettu kiinteistökiinnitys, kiinteistön omistajalla on oikeus nostaa vakuutuskorvaus (MK 17:8), jos

- hän on kohtuullisessa ajassa korjannut vahingon
- hän on asettanut vakuuden siitä, että korvaus käytetään vahingoittuneen kiinteistön uudistamiseen tai korjaamiseen
- korvauksen määrä on kiinteistön arvoon verrattuna vähäinen tai
- on ilmeistä, että korvauksen nostaminen ei heikennä velkojan mahdollisuutta saada suoritus saamisestaan.

27.5.5 Vahingon johdosta vakuutusmäärä vähenee korvauksen määrällä.
Vakuutusyhtiön velvollisuus on korvauspäätöksen yhteydessä ilmoittaa vakuutuksenottajalle vakuutusmäärän vähentämisestä vahingon johdosta.

27.6 Indeksiehdot

27.6.1 Vakuutusmäärän ja -maksun indeksiehto
Vakuutusmäärä ja vakuutuskirjassa mainittu enimmäiskorvausmäärä on sidottu vakuutuskirjassa mainittuun indeksiin seuraavia sääntöjä noudattaen.
Perusindeksi on ensimmäisen vakuutuskauden edeltäneen vuoden lokakuun indeksi. Tarkistusindeksi on vakuutuskirjaan merkittyä vakuutuskauden alkamiskuukautta edeltäneen kalenterivuoden lokakuun indeksi.
Tarkistusajankohta on vakuutuskauden alkamispäivä, jolloin vakuutuskirjaan merkittyä vakuutusmäärää tarkistetaan yhtä monta prosenttia kuin tarkistusindeksi poikkeaa perusindeksistä. Tarkistusajankohdasta lukien erääntyvät vakuutusmaksut muutetaan tarkistettua vakuutusmäärää vastaavasti.
Mikäli indeksiluku on negatiivinen, yllämainittua tarkistusta ei tehdä.

27.6.2 Omavastuun indeksiehto
Omavastuu on sidottu kuluttajahintaindeksiin seuraavia sääntöjä noudattaen:
Perusindeksi on vakuutuksen alkamisvuotta edeltäneen vuoden lokakuun kuluttajahintaindeksi.
Tarkistusindeksi on vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkityn vakuutuskauden alkamiskuukautta edeltäneen kalenterivuoden lokakuun kuluttajahintaindeksi.
Tarkistusajankohta on vakuutuskauden alkamispäivä. Seuraavan vakuutuskauden omavastuu on yhtä monta prosenttia vakuutuskirjaan merkitystä omavastuusta kuin tarkistusindeksi on perusindeksistä. Mikäli indeksiluku on negatiivinen, yllämainittua tarkistusta ei tehdä.

27.7 Ikävähennystaulukko

ESINE	vap.v	%	Uusarvovakuutus Erikoisturva vap.v	%
keskuslämmityskattila	4	6 %		
lämmönvaihtimet	4	6 %		
sähkölämmityslaitteistot ja lämminvesivaraajat	4	6 %		
kompressoriyksiköt	4	6 %		
maanalaiset teräsöljysäiliöt ja teräsjätevesisäiliöt ilman teräsbetonista suoja-allasta	4	6 %		
maanalaiset lasikuituöljysäiliöt ja lasikuitujätevesisäiliöt tai lasikuidulla päällystetyt teräsöljysäiliöt ja teräsjätevesisäiliöt ilman teräsbetonista suoja-allasta	4	6 %		
öljysäiliöt rakennuksessa tai maassa varustettuna teräsbetonisella suoja-altaalla	4	6 %		
jätevesiviemäri- ja käyttövesiputkistot	4	3 %		
muut putkistot ja laitteistot	4	3 %		
ilmastointi- ja kylmäkoneistot	4	6 %		
kotielektroniikka, talouskoneet, työkalut	1	10 %	5	10 %
optiset laitteet, silmälasit	1	10 %	5	10 %
urheiluvälineet ja -varusteet	1	20 %	5	20 %
polkupyörät ja lastenvaunut	1	10 %	5	10 %
vaatteet, tekstiilit	1	10 %	5	10 %
matkapuhelimet	1	20 %	5	pvarvo
atk-laitteet	1	20 %	5	pvarvo
huonekalut		pvarvo	5	pvarvo

Vähennys lasketaan kertomalla ikävähennysprosentti omaisuuden käyttöönottovuosilla siitä vuodesta lähtien josta vähennys lasketaan.

Vaatteiden ja tekstiilien korjaus- tai jälleenhankintakustannuksista tehdään vuotuinen vähennys yllä olevan taulukon mukaan kun vahinko on kohdannut yksittäisiä esineitä. Näissä tapauksissa huonekaluja kohdanneita vahinkoja korvataan päivänarvon mukaan.

30 VASTUUVAKUUTUS

31 Vakuutuksen tarkoitus
Yksityishenkilön vastuuvakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti kohdassa 34 mainitut henkilö- ja esinevahingot sekä näissä ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset.

32 Vakuutetut
Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja muut hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Vakuutuksenottajan kuoltua muiden vakuutettujen asema säilyy yllä mainituin edellytyksin kunnes pesä on jaettu.

33 Vakuutuksen voimassaoloalue
Vakuutus on voimassa Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa sekä matkan aikana näiden maiden välillä.
Suomen, Ruotsin, Norjan ja Tanskan ulkopuolella vastuuvakuutus on voimassa enintään kolmen kuukauden pituisella matkalla. Lisäsopimuksesta ja -maksusta vakuutuksen voi saada voimaan siltä osin kuin matka ylittää kolme kuukautta.

34 Korvattavat vahinkotapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

34.1 Korvattavat vahingot

34.1.1 Vakuutuksesta korvataan yksityishenkilönä toiselle aiheutettu, vakuutuksen voimassaoloaikana todettu äkillinen ja ennalta arvaamaton henkilö- ja esinevahinko, josta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa. Vahinkoa pidetään äkillisenä, kun se on aiheutettu äkillisesti ja vahinko (vaurio) todetaan kuuden (6) kuukauden sisällä vahingon aiheuttamisesta.

34.1.2 Vahinko, jonka aiheuttaa lapsi, jota vahingon sattuessa ei ikänsä puolesta ole pidettävä korvausvelvollisena, korvataan siinä laajuudessa kuin jos sen olisi aiheuttanut lapsi, joka on saavuttanut korvausvelvollisuuden syntymistä edellyttämän alimman iän. Tämä säännös ei koske vahinkoa, josta joku muu on korvausvastuussa eikä vahinkoa, joka aiheutuu lasta vahingon tapahtumahetkellä hoitaneelle henkilölle.

34.1.3 Poiketen yleisten sopimusehtojen kohdasta 7.1 vakuutus korvaa alle 12-vuotiaan lapsen tahallaankin aiheuttaman vahingon.

34.1.4 Vakuutuksenottajan koiran puremalla aiheuttama henkilövahinko ja vahinko, jonka perheen koira aiheuttaa välittömässä yhteentörmäyksessä moottoriajoneuvon kanssa korvataan tuottamuksesta riippumatta.

34.2 Rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata

34.2.1 vahinkoa, joka aiheutuu
- **vakuutetulle**
- **vakuutetun työntekijälle tai häneen rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan korvausta lakisääteisestä tapaturma- tai liikennevakuutuksesta.**

34.2.2 vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa oli vakuutetun hallussa, lainassa, vuokrattuna tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä (ks. kohta 23.2).

Vakuutukseen sisältyy kuitenkin korvausvelvollisuus, joka vakuutetulle aiheutuu hänen ja hänen perheensä asuntona käytetyn hotelli-, vuokra- tai osakehuoneiston rakenteille tai

laitteille äkillisesti tuotetusta vahingosta, ei kuitenkaan huoneiston huonosta hoidosta tai kulumisesta.

34.2.3 vahinkoa, joka aiheutuu vakuutetun ja hänen perheensä asuntona käytetyn osakehuoneiston tai vuokra-asunnon kiinteälle sisustukselle. Asuinhuoneiston kiinteällä sisustuksella tarkoitetaan asunto-osakeyhtiölain 809/1991 78 §:n 2-4 momenttien tai vastaavan myöhemmän lain mukaista osakkeenomistajan kunnossapitovastuulla olevaa omaisuutta sekä huoneistossa tehtyjä sisustus- ja parannustöitä (ks. kohta 23.3).

34.2.4 vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa oli vakuutetun tai jonkun muun tämän lukuun valmistettavana, asennettavana, korjattavana, kuljetettavana, säilytettävänä taikka muulla tavoin käsiteltävänä, käytettävänä tai huolehdittavana.

34.2.5 vahinkoa, josta vakuutettu on vastuussa kiinteistön omistajana tai haltijana, paitsi jos enin osa kiinteistöstä on vakuutetun ja hänen perheensä käytössä asuntona.

34.2.6 vahinkoa, jota koskeva korvausvastuu perustuu yksinomaan sopimukseen, sitoumukseen, lupaukseen tai takuuseen, tai muuhun sitoumukseen jos korvausvastuu ilman tätä sitoumusta ei olisi ollut käsillä.

34.2.7 vahinkoa, joka rakennus- tai peruskorjaustyön yhteydessä kohtaa putkistoja tai kaapeleita, ellei vakuutuksenottaja ole hankkinut ja työohjeena käyttänyt työmaata koskevia kaapeli- ja putkistokarttoja.

34.2.8 vahinkoa, joka aiheutuu
- **purjeveneen, rekisteröitävän aluksen tai rekisteröitävän veneen käyttämisestä**
- **vesiskootterin käyttämisestä**
- **ilma-aluksen käyttämisestä**
- **moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikennevakuutuslain mukaiseen liikenteeseen käyttämisestä.**

34.2.9 vahinkoa, joka aiheutuu
- **tärinästä, melusta, lämmöstä, hajusta, valosta tai muusta sen kaltaisesta häiriöstä**
- **savusta, noesta, pölystä, höyrystä, kaasusta tai ilman saastumisesta**
- **saastumisesta tai muusta vaikutuksesta maaperään, rakennukseen, vedenottamoon, järveen tai muuhun vesialueeseen tai pohjaveteen**
- **kosteudesta**
- **sadeveden tai sulamisveden aiheuttamasta tulvimisesta.**

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vahinko, jonka syynä on satunnaisen virheen aiheuttama tilapäinen tapahtuma tai olosuhde tai se, että rakennukseen tai laitteeseen on syntynyt vika tai puute äkillisesti ja arvaamattomasti.

34.2.10 vahinkoa, joka aiheutuu
- **pohjaveden korkeuden muuttumisesta**
- **vieraalla työvoimalla tai toiselle suoritetusta louhinta- tai räjäytystyöstä tai siitä aiheutuvasta maanpainumasta tai maansiirtymästä.**

34.2.11 vahinkoa, jonka vakuutettu aiheuttaa ammatti-, elinkeino- tai ansiotoiminnassa, työharjoittelussa tai toiminnallaan hankkiessaan tuloa tai yleensä ansaitsemistarkoituksessa taikka joka aiheutuu omaisuudelle, joka liittyy vakuutetun ansiotoimintaan tai työharjoitteluun.

34.2.12 vahinkoa, joka aiheutuu pahoinpitelyn, tappelun tai muun rikoksen yhteydessä.

34.2.13 sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

34.2.14 vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutuksenottajan muusta voimassa olleesta vastuuvakuutuksesta.

34.2.15 vahinkoa, joka aiheutuu virheestä tai virheellisyydestä, josta vakuutettu oli tai hänen olisi pitänyt olla tietoinen vakuutuksen tullessa voimaan.

34.2.16 vahinkoa, joka on aiheutunut vakuutetun osallistumisesta peliin taikka osallistumisesta sellaiseen toimintaan, joka edellyttää fyysistä kontaktia tai joka yleisen kokemuksen mukaan saattaa aiheuttaa osallistujan henkilöön tai omaisuuteen kohdistuvaa vahinkoa.

34.2.17 lapsen tai seuraeläimen hoitajalleen eikä hoitajan kotitalouteen kuuluvalle henkilölle aiheuttamaa vahinkoa, eikä vahinkoja, joista hoitaja tai joku muu kuin vakuutettu on korvausvastuussa. Hoitajalla tarkoitetaan henkilöä, jonka valvonnassa lapsi tai seuraeläin on.

34.2.18 vahinkoa, joka korvataan vahingonkärsineen omasta vakuutuksesta.

34.2.19 liikenne- tai muita vahinkoja, jotka ovat aiheutuneet koiran väistämisestä.

35 Erityisiä toimenpiteitä vahinkotapahtuman satuttua

35.1 Vakuutetun tulee pyrkiä siihen, että vakuutusyhtiölle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen.

35.2 Vakuutusyhtiö selvittää, onko vakuutetulla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta vahinkotapahtumasta ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

35.3 Jos vahinkotapahtuma johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutetun on viipymättä ilmoitettava tästä vakuutusyhtiölle.

35.4 Jos vakuutusyhtiö on ilmoittanut vakuutuksenottajalle olevansa valmis tekemään vakuutusmäärän rajoissa sopimuksen vahingon kärsineen kanssa tämän vahinkojen korvaamisesta, eikä vakuutuksenottaja tähän suostu, vakuutusyhtiö ei ole velvollinen korvaamaan sen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan enempiä selvittelyjä asiassa.

36 Korvaussäännökset

36.1 Vakuutusmäärä
Vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkitty vakuutusmäärä on vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana jokaisessa vahinkotapahtumassa.

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahinkotapahtumaksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden tai usean vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan ne kohdistuneiksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko todetaan.

Seuraeläimille aiheutuneiden vahinkojen osalta korvataan hoitokuluja enintään 1 500 euroa. Seuraeläimen kuolemantapauksessa korvataan vain seuraeläimen arvo.

36.2 Oikeudenkäyntikulut
Jos vakuutukseen kuuluvaa vahinkotapahtumaa koskeva korvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi, hoitaa vakuutusyhtiö sitä koskevan oikeudenkäynnin ja maksaa siitä johtuvat oikeudenkäyntikulut siltä osin kun kysymyksessä on sanottu vahingonkorvaus, vaikka vakuutusmäärä siten ylitettäisiinkin (ks. kohta 35.4).
Pohjoismaiden ulkopuolella tapahtuvan oikeudenkäynnin kustannukset korvataan enintään 8 500 euroon asti.

36.3 Omavastuu
Vakuutetulla on jokaisessa vahinkotapahtumassa vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkitty omavastuu vahingon määrästä, joka vähennetään vakuutuskorvauksesta.

36.4 Yhteisvastuullisuus
Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, mikä vastaa vakuutetun viaksi jäävää syyllisyyden määrää ja hänen ehkä vahinkotapahtumasta saamaansa etua. Ellei edellä mainituista syistä muuta johdu, vakuutuksesta korvataan enintään pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

40 OIKEUSTURVAVAKUUTUS

41 Vakuutuksen tarkoitus
Vakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa 44 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa.
Vakuutus koskee vakuutettua yksityiselämään liittyvissä asioissa.

42 Vakuutettu
Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja muut hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Jos vakuutuksenottaja on kuollut vakuutuskauden aikana eikä vakuutuksen jatkumisesta muiden vakuutettujen osalta ole muuta sovittu, vakuutettuina ovat henkilöt, jotka vakuutuksenottajan kuollessa asuivat vakinaisesti hänen kanssaan yhteisessä taloudessa, ellei heillä ole omaa vakuutusta. Vakuutettuja ovat myös jakamattoman kuolinpesän osakkaat vakuutuskohteen omistamiseen, hallintaan tai käyttämiseen liittyvissä vakuutustapahtumissa, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

43 Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimassaoloalue
Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka voidaan välittömästi saattaa Suomessa käsiteltäviksi käräjäoikeudessa.

Vakuutuksesta ei siten korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi aluehallintovirastossa, hallinto-oikeudessa, vakuutusoikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa, Euroopan unionin tuomioistuimessa tai Euroopan unionin yleisessä tuomioistuimessa.

44 Korvattavat vakuutustapahtumat

44.1 Vakuutustapahtuman määritelmä
Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on

riita- ja hakemusasiassa
- riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määrältään yksilöity vaatimus on yksilöidysti ja todisteellisesti kiistetty perusteen tai määrän osalta.

rikosasiassa
- vakuutetun esittämän yksityisoikeudellisen vaatimuksen kiistäminen perusteeltaan tai määrältään
- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan asianomistajan toimesta, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytettä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneet vakuutustapahtumat.

Jos vakuutus kuitenkin vakuutustapahtuman sattuessa on ollut voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, tulee myös niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, olla syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana. Vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan tällöin se aika, jonka vastaavansisältöinen vakuutus vakuutetun osalta on yhtäjaksoisesti ollut voimassa yhdessä tai useammassa vakuutusyhtiössä tai vakuutusyhdistyksessä.

44.2 Yksi vakuutustapahtuma
Kysymyksessä on yksi vakuutustapahtuma silloin, kun
- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella; tai
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

45 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

45.1 jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa

45.2 joka liittyy vakuutetun tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuvan muun vakuutetun nykyiseen, aiempaan, tulevaan tai suunniteltuun työhön, ammatinharjoittamiseen, virkaan, toimeen, elinkeino- tai ansiotoimintaan, kaupallisen yrityksen osakkuuteen tai jäsenyyteen tällaisen yrityksen hallinnollisissa elimissä tai muuhun pää- tai sivutoimiseen toimintaan tulon hankkimiseksi

45.3 joka liittyy sijoitustoimintaan tai yksittäiseen sijoitukseen, jonka arvo riidan syntyessä tai sijoitusta tehtäessä on ylittänyt 85 000 euroa

45.4 joka liittyy takaukseen, panttaukseen tai muuhun sitoumukseen toisen elinkeino- tai ansiotoimintaansa varten tekemästä velasta tai sitoumuksesta

45.5 joka liittyy toisen elinkeino- tai ansiotoimintaa varten annettuun lainaan

45.6 joka liittyy muuhun kiinteistöön kiinteistön osaan, rakennukseen, osake- tai vuokrahuoneistoon kuin vakuutetun vakinaiseen asuntoon tai vakuutetun omassa käytössä olevaan vapaa-ajan asuntoon

45.7 jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys

45.8 jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina

45.9 joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei siirrosta ole riidan syntyessä kulunut kahta vuotta

45.10 jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamasta syytteestä tai tällaisen syytteen vireillä ollessa asianomistajan syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan esittämästä yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta

45.11 joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella

45.12 joka koskee vakuutetun esittämää sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta hänet on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella

45.13 joka koskee lähestymiskieltoa

45.14 joka koskee avioeroa tai rekisteröidyn parisuhteen purkamista taikka avioeroon, yhteiselämän lopettamiseen, avioliitonomaisen yhteiselämän päättämiseen, rekisteröidyn tai rekisteröimättömän pari-suhteen purkamiseen tai päättämiseen liittyviä varallisuusriitoja tai muita vaatimuksia

45.15, joka koskee vakuutettuun kohdistuvaa vahingonkorvausvaatimusta, jos vastuuvakuutus peittää vahingonkorvausriskin

45.16 jossa on kysymys edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakajan tai -selvittäjän määräämisestä tai tehtävästä vapauttamisesta

45.17 josta vakuutetulle aiheutuvat kustannukset korvataan vastuuvakuutuksesta tai autovakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta

45.18 joka koskee konkurssimenettelyä

45.19 joka koskee ulosottoa, ulosottolaissa tarkoitettua täytäntöönpanoriitaa tai ulosottoon liittyvää täytäntöönpanoa

45.20 jossa on kysymys yrityksen saneerauksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinolain mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä

45.21 jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta

45.22 joka käsitellään ryhmäkanteena

45.23 joka liittyy lasten huoltoon, elatukseen, tapaamisoikeuteen tai asumiseen

45.24 jossa vakuutettu on osallisena moottoriajoneuvon tai vesikulkuneuvon omistajan, haltijan tai kuljettajan ominaisuudessa.

46 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua

46.1 Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, on siitä kirjallisesti ilmoitettava vakuutusyhtiölle etukäteen.

Vakuutusyhtiö antaa tällöin vakuutetulle kirjallisen korvauspäätöksen.

46.2 Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä.

Jos vakuutettu ei käytä lainkaan asiamiestä tai käyttää asiamiehenään muuta kuin oikeustieteen kandidaatin tai oikeustieteen maisterin tai vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanutta asiamiestä, vakuutuksesta ei suoriteta korvausta.

46.3 Vakuutetun on oikeudenkäynnissä ja sovintoneuvotteluissa vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan. Jos vakuutettu ilman perusteltua syytä ei vaadi vastapuolelta kulujaan, vakuutuksesta suoritettavaa korvausta voidaan vakuutussopimuslain mukaan alentaa tai se evätä.

Mikäli vakuutetun vastapuolelleen esittämä oikeudenkäyntikuluvaatimus on tuomioistuimen päätöksellä hylätty osittain tai kokonaan, päätöksestä on vakuutusyhtiön vaatimuksesta valitettava.

46.4 Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asian hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää vakuutusyhtiötä sitovasti. Vakuutetun mahdollisesti asiamiehelleen suorittama korvaus asiamiehen palkkioista ja kuluista ei sido vakuutusyhtiötä arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

47 Korvaussäännökset

47.1 Vakuutusmäärä
Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on yhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana jokaisessa vakuutustapahtumassa.

47.1.1 Yhden vakuutuskauden aikana sattuneista vakuutustapahtumista korvataan yhteensä enintään vakuutusmäärän kaksinkertainen määrä.

47.2 Rajoitettu vakuutusmäärä
Vakuutuksenantajan korvausvelvollisuuden enimmäismäärä ennen käräjäoikeuden pääkäsittelyn, tuomioistuinsovittelun tai välimiesmenettelyn aloittamista aiheutuneista kustannuksista sekä kustannuksista asiassa, joka on ratkaistu ilman oikeudenkäyntiä, on kuitenkin 50 % vakuutuskirjaan merkitystä vakuutusmäärästä.

47.2.1 Mikäli riidanalaisen etuuden arvo on rahassa arvioitavissa, vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjaan merkityn vakuutusmäärän rajoissa enintään riidanalaisen etuuden kaksinkertainen määrä tai jos riidan kohteena on toistuvaisluontoinen maksu, määrää arvioitaessa otetaan huomioon enintään riidanalaisen kertamaksun kymmenkertainen määrä. Etuuden määrää arvioitaessa ei oteta huomioon korko- ja asianajo- tai oikeudenkäyntikuluvaatimuksia.

47.3 Omavastuu
Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

47.4 Korvattavat kustannukset
Vakuutuksesta korvataan välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

47.4.1 Riita- ja hakemusasiassa
Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Jos edellytyksenä asian saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun asia voidaan saattaa käräjäoikeuden käsiteltäväksi.

47.4.2 Välimiesmenettelyn tai sovittelun kohteena oleva asia
Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Välimiehen ja sovittelijan palkkiota ja kuluja ei kuitenkaan korvata, kuten ei myöskään välimiesinstituutin tai kauppakamarin palkkiota.

47.4.3 Rikosasiassa

47.4.3.1 Asianomistajana
Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin, kun oikeudenkäynnissä on kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

47.4.3.2 Vastaajana
Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kysymyksessä on asianomistajan vakuutettua vastaan ajama syyte silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

47.4.4 Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakukeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyn määräajan.

47.4.5 Yhteinen intressi
Mikäli asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on vakuutustapahtumassa valvottavana yhteinen etu tällä vakuutuksella vakuuttamattomien kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

47.5 Korvauksen määrä ja sen laskeminen
Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse, korvattavat kustannukset määrätään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut. Kustannuksista korvataan kuitenkin enintään tuomioistuimen vakuutetun vastapuolen maksettavaksi velvoittama kulumäärä, ellei tuomioistuin ole ratkaisussaan ilmenevin perustein nimenomaisesti katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa osittain tai kokonaan vahinkonaan.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritetun työn määrä ja laatu. Korvattavien kustannusten määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

Mikäli riidanalaisen etuuden arvo on rahassa arvioitavissa, vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjaan merkityn vakuutusmäärän rajoissa enintään riidanalaisen etuuden kaksinkertainen määrä tai jos riidan kohteena on toistuvaisluontoinen maksu, määrää arvioitaessa otetaan huomioon enintään riidanalaisen kertamaksun kymmenkertainen määrä. Etuuden määrää arvioitaessa ei oteta huomioon korko- ja asianajo- tai oikeudenkäyntikuluvaatimuksia.

47.6 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

47.6.1 vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja. Vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut korvataan kuitenkin samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut silloin, kun

- **vakuutettua on avustanut oikeudenkäynnissä kuluttaja-asiamies tai hänen alaisensa ja vakuutetun asian hoitaminen on ollut lain soveltamisen ja kuluttajien yleisen edun kannalta tärkeää tai**

- **vakuutetun vastapuoli on pääosin jättänyt noudattamatta asiassa annettua kuluttajariitalautakunnan, Vakuutuslautakunnan tai muun vastaavan elimen päätöstä, joka asian keskeisiltä osilta on vakuutetulle myönteinen**

47.6.2 tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta taikka turvaamistoimenpiteistä aiheutuvia kustannuksia.

Turvaamistoimenpiteen hakemisesta aiheutuvat kustannukset korvataan kuitenkin silloin, kun turvaamistoimi liittyy turvaamistoimenpidettä haettaessa vireillä olevaan oikeudenkäyntiin ja käsitellään samassa tuomioistuimessa pääasian kanssa ja tästä pääasian oikeudenkäynnistä maksetaan korvausta oikeusturvavakuutuksesta. Turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia ei tällöinkään korvata.

47.6.3 vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä tai siitä aiheutuvia kustannuksia, tulon- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksia lisäävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä

47.6.4 oikeustieteellisen asiantuntijalausunnon hankkimisesta aiheutuneita kuluja

47.6.5 rikosilmoituksen tai tutkintapyynnön tekemisestä taikka rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja

47.6.6 kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon

47.6.7 kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheettomaksi, taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet

47.6.8 kustannuksia oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aihetta, taikka muutoin ovat tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin

47.6.9 välimiehen, sovittelijan, kauppakamarin tai välimiesinstituutin palkkiota ja kuluja

47.6.10 julkisen oikeusavun hakemisesta aiheutuvia kustannuksia

47.6.11 ennen vakuutustapahtumaa suoritetuista toimenpiteistä aiheutuvia kustannuksia tai asian alustavista selvittelyistä aiheutuvia kustannuksia

47.6.12 kustannuksia riitaisen asian selvittelystä tai hoitamisesta, jonka seurauksena vakuutettu perustellustikin luopuu vaatimuksistaan vastapuolta kohtaan

47.6.13 kustannuksia oikeudenkäynnistä, jossa vakuutetun vaatimus on jätetty tutkimatta tai hylätty vanhentuneena, ennenaikaisena tai lakiin perustumattomana

47.6.14 muun kuin oikeustieteellisen asiantuntijalausunnon hankkimisesta aiheutuneita kuluja, jos lausunto ei tue vakuutetun asiassa esittämiä vaatimuksia tai vastapuolen vaatimusten kiistämistä

47.6.15 oikeudenkäyntikuluja, jotka oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 9 luvun mukaan on korvattava valtion varoista.

47.7 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

47.7.1 Vakuutusyhtiö suorittaa korvauksen vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen.

47.7.2 Korvaus suoritetaan sen jälkeen, kun vakuutettu on vakuutusyhtiön vaatimuksesta osoittanut maksaneensa kuluista omavastuuosuutensa ja mahdollisesti vakuutusmäärän ylittävän osuuden asiamiehen samalle pankkitilille, jolle vakuutuksesta maksettava korvaus suoritetaan.

47.7.3 Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, minkä vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, mikäli se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.

47.7.4 Jos vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen suorittamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen vakuutusyhtiölle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät vakuutuksen enimmäiskorvauksen, vastapuolelta saatu kulukorvaus jaetaan vakuutusyhtiön ja vakuutetun kesken maksettujen kustannusosuuksien suhteessa vakuutusyhtiön perittyä kulut maksuvelvolliselta.

47.7.5 Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava vakuutusyhtiölle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritetun korvauksen määrään asti.

50 LISÄTURVAVAKUUTUKSET

Lisäturvavakuutusten osalta noudatetaan lisäksi soveltuvin osin Kotivakuutuksen vakuutusehtoja.

51 UUSARVOVAKUUTUS

51.1 Vakuutus voidaan merkitä lisäturvana riippumatta valitusta vakuutusmuodosta (perussuoja).
Vakuutus käsittää kuitenkin aina perussuojan.

51.2 Vakuutuksen kohde
Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjassa mainittu irtaimisto kohdan 23.2 mukaisesti.

51.3 Ennen vahinkotapahtumaa toimintakunnossa olleen omaisuuden korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista tehdään vähennykset esineen iän perusteella kohdassa 27.7 olevan taulukon mukaan.

51.4 Ikävähennyksistä vapaina vuosina korvataan uushankinta kun korjauskustannukset ylittävät 60 % jälleenhankinta-arvosta.

51.5 Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa joka on aiheutunut kulumisen, ruostumisen, materiaalin väsymisen, pilaantumisen, sienettymisen, lahoamisen, hajun, ilmankosteuden tai lämpötilan vaihtelun tai muun vastaavan, vähitellen vaikuttavan ilmiön johdosta.

51.6 Muilta osin sovelletaan kohdissa 25, 26 ja 27 mainittuja rajoituksia, suojeluohjeita sekä arvioimis- ja korvaussäännöksiä.

60 YKSITYISTAPATURMAVAKUUTUS

61 Vakuutuksen tarkoitus
Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti vakuutuksen voimassa ollessa vakuutetulle sattuneet tapaturmat.

62 Vakuutetut ja edunsaajat

62.1 Vakuutetut
Vakuutettuina ovat vakuutuskirjassa mainitut Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt jotka kuuluvat Suomen sairausvakuutuslain piiriin.

62.2 Edunsaajat
Edunsaajina kuolemantapauksessa ovat vakuutetun omaiset ja muiden korvausten osalta vakuutettu, ellei vakuutuksenottaja ole kirjallisesti ilmoittanut muuta edunsaajaa yhtiölle (katso yleiset sopimusehdot kohta 8). Omaisilla tarkoitetaan vakuutetun puolisoa ja perillisiä. Puoliso on henkilö, jonka kanssa vakuutettu oli kuollessaan avioliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa.

63 Vakuutuksen voimassaolo

63.1 Vakuutusmuoto

63.1.1 Täysajanvakuutus on voimassa sekä työssä että vapaa-aikana.

63.1.2 Vapaa-ajan vakuutus on voimassa ainoastaan vapaa-aikana. Vakuutuksesta ei korvata tapaturmavakuutuslain tarkoittamia työtapaturmia, jotka sattuvat vakuutetun tehdessä työtä ansaitsemistarkoituksessa toisen palveluksessa tai itsenäisenä yrittäjänä.

63.2 Voimassaoloalue
Vakuutus on voimassa kaikkialla maailmassa. Huomioi rajoitukset kohdassa 65.2.

63.3 Voimassaolo urheilutoiminnassa
Vakuutus ei ole voimassa kilpaurheilussa, otteluissa tai urheiluliiton tai -yhdistyksen järjestämässä harjoittelussa tai jos vakuutettu harjoittelee valmennusohjelman mukaisesti kilpaurheilua varten.

Vakuutus on kuitenkin voimassa riskiluokassa 1 ja niitä vastaavissa urheilu- ja vapaa-ajantoiminnoissa.

Vakuutuksen voi lisäksi saada voimaan lisäsopimuksesta ja lisämaksusta riskiluokkiin 2 ja 3 tai niitä vastaaviin urheilu- ja vapaa-ajantoimintoihin, kun vakuutettu kuuluu urheiluyhdistykseen.

Riskiluokka 1	Riskiluokka 2	Riskiluokka 3
Aerobic	Ampumahiihto	Jalkapallo
Ammunta	Lentopallo	Jääkiekko
Golf	Miekkailu	Koripallo
Hiihto	Ratsastus	Käsipallo
Jousiammunta	Raviurheilu	Laitesukellus
Juoksu	Ringette	Rullaluistelu
Laskettelu	Seinäkiipeily	Salibandy
Pesäpallo	Squash	Taistelu-, kamppailu- ja
Purjelautailu	Suunnistus	itsepuolustusurheilu
Sulkapallo	Vesihiihto	Urheilusukellus
Uinti	Yleisurheilu	Vuori-, kallio ja jääkiipeily
Tennis		

Riskialttiit urheilulajit ja toiminnot, jotka aina vaativat lisäsopimuksen ja -maksun, vaikka kysymys olisi vain kertaluontoisesta kokeilusta: kamppailu- ja itsepuolustuslajit, vuori-, kallio- ja jääkiipeily, lentämiseen liittyvät urheilulajit, benjihyppy, vapaa-, laite- ja urheilusukellus, syöksylasku tai näitä vastaavat.

Kaikessa kilpaurheilussa vaaditaan urheilulisä.

Mikäli vakuutukseen on merkitty lisäsopimus, voi siihen myös lisämaksusta ottaa fysikaalisen hoidon korvauksen, kuitenkin korkeintaan 5 hoitokertaa tapaturmaa kohden.

Nämä urheilurajoitukset eivät koske alle 15-vuotiaita lapsia.

Vakuutusta ei voi lisämaksusta tai lisäsopimuksesta saada voimaan seuraaviin urheilulajeihin.

Jäätikkövaellus
Off-pistelasku
Moottoriurheilu
Moottoriveneurheilu
Moottoripyöräurheilu
Valtameripurjehdus (Tyynellämerellä, Atlantilla, Intian valtamerellä ja Pohjoisella jäämerellä)
Yli 3 000 metrin korkeudessa tapahtuvaa vuorikiipeilyä, vaellusta tai vastaavaa kiipeilyä varten.

Vakuutus ei ole voimassa ammattilaisurheilussa.

Urheilulisenssi- ja vastaavien vakuutusten perusteella maksettavat hoitokulukorvaukset ovat ensisijaisia tähän vakuutukseen nähden.

63.4 Voimassaolo lentomatkan aikana

63.4.1 Vakuutus on voimassa lentomatkan aikana, kun vakuutettu on matkustajana kansallistunnuksin varustetussa ilmaaluksessa.

63.4.2 Vakuutus ei koske tapaturmia jotka sattuvat lentohenkilöstöön kuuluvalle tai lentoon liittyvää tehtävää suorittavalle lento-onnettomuuden yhteydessä.

64 Ikärajoitus
Vakuutus ei jatku sen vakuutuskauden päätyttyä, jonka aikana vakuutettu täyttää 70 vuotta.

65 Korvattavat vahinkotapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

65.1 Korvattavat vahinkotapahtumat

65.1.1 Tapaturmalla tarkoitetaan äkillistä tapahtumaa, joka johtuu ulkoisesta syystä ja aiheuttaa vakuutetulle ruumiinvamman hänen sitä tahtomatta.

65.1.2 Tapaturmana pidetään myös vakuutetun tahtomatta sattunutta hukkumista, lämpöhalvausta, auringonpistosta, paleltumista, kaasu- myrkytystä sekä erehdyksessä nautitun aineen aiheuttamaa myrkytystä.

65.2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot

65.2.1 Tapaturmana ei korvata vammaa, joka on aiheutunut
- **vakuutetun sairauden tai ruumiinvian aiheuttamasta vahinkotapahtumasta,**
- **sairauden tai ruumiinvian hoitamiseksi suoritetun leikkaus-, hoito- tai muun lääkinnällisen toimenpiteen johdosta, ellei toimenpidettä ole suoritettu tästä vakuutuksesta korvattavan vamman hoitamiseksi,**
- **vakuutetun käyttämän lääkeaineen, alkoholin tai muun huumaavan aineen aiheuttamasta myrkytyksestä,**
- **ravinnoksi nautitun aineen myrkyllisestä vaikutuksesta,**
- **puremisen yhteydessä hampaalle tai hammasproteesille, vaikka ulkoinen tekijä on osaltaan vaikuttanut vahinkoon,**
- **punkin tai hyönteisen puremasta tai pistosta aiheutunutta sairautta**
- **itsemurhasta, iästä tai mielentilasta riippumatta**

Tapaturmana ei myöskään korvata akillesjänteen repeämää, välilevyn pullistumaa, pallea- tai nivustyrää, jos nämä eivät ole seurausta tapaturmasta.

Tapaturmasta riippumatonta sairautta, vammaa, vikaa tai tuki- ja liikuntaelimistön rappeutumaa ei korvata, vaikka ne olisivat olleet oireettomia ennen tapaturmaa.

65.2.2 Ydinvahinko ja sota
Vakuutuksesta ei myöskään korvata vahinkotapahtumaa, joka on aiheutunut
- **ihmisiä joukoittain tuhonneen, ydinreaktioon perustuvan aseen tai laitteen äkillisestä vaikutuksesta,**
- **sodasta, kapinasta tai aseellisesta selkkauksesta. Tämän kohdan vastuurajoitusta ei sovelleta 14 päivän aikana aseellisten toimien alkamisesta, muun kuin suursodan ollessa kysymyksessä, mikäli vakuutettu jo ennen niitä on aloittanut matkansa eikä itse ole osallistunut sanottuihin toimiin. Suursodalla tarkoitetaan sotaa kahden tai useamman YK:n turvallisuusneuvoston pysyvän jäsenmaan välillä.**
- **kemiallisesta tai biologisesta sodankäynnistä.**

66 Korvaukset

66.1 Omavastuu
Vakuutuksenottajalla ei ole omavastuuta, ellei vakuutuskirjassa ole toisin mainittu.

66.2 Vamman hoito

66.2.1 Hoitokulut korvataan alkuperäisen laskun tai tositteen perusteella siltä osin kuin niitä ei korvata jonkin lain nojalla. Hoitokulujen korvausta on ensin haettava Kansaneläkelaitokselta, sairausvakuutuslain nojalla ja ainoastaan ylimenevältä osalta tästä vakuutuksesta.

Hoitokulujen on oltava kohtuullisia. Jos kulut selvästi ylittävät maan yleisen hintatason, niistä korvataan vain maan yleisen hintatason mukainen osa. Ulkomailla annettu hoito korvataan vain, kun se on lääketieteellisesti arvioituna välttämätöntä.

Vakuutusyhtiö voi valita lääkärikeskuksen, sairaalan tai hoitolaitoksen, missä tutkimus- ja hoitotoimenpiteet on suoritettava, ellei tämä aiheuta vakuutetulle kohtuutonta vaivaa.

66.2.2 Hoitokuluihin sisältyvät
- tarpeelliset lääkärin antaman tai määräämän hoidon tai tutkimuksen tai koulutetun terveydenhoitohenkilökunnan antaman hoidon tai tutkimuksen kustannukset kohtuullisine matkakuluineen
- tarpeelliset tapaturman yhteydessä käytössä olleiden ja rikkoutuneiden silmälasien, korkeintaan 340 euroa, kuulokojeen, hammasproteesin sekä turvakypärän korjaus ja jälleenhankintakustannukset. Uudet silmälasit tulee hankkia kahden kuukauden sisällä tapaturmasta.
- alle 20 vuotiaan välttämättömät ylimääräiset kulut koulumatkoista, jotka lääkärin määräyksestä on vamman vuoksi tehty normaalista poikkeavalla kulkuneuvolla
- lääkevalmisteet jotka ovat lääkärin määräämät ja viranomaisen hyväksymät
- kustannukset lääkärin määräämästä välttämättömästä leikkaus- tai kipsaushoidon jälkeisestä fysikaalisesta hoidosta, enintään 15 hoitokertaa tapaturmaa kohden (ei koske lisäsopimusta, joka on merkitty kohdan 63.3 mukaan)

66.2.3 Hoitokuluihin eivät sisälly
- **kustannukset oleskelusta kuntoutus-, kylpylä- tai luontaishoitolaitoksessa**
- **edestakaiset matkakulut yllämainittuihin laitoksiin**
- **puhelinkulut**
- **korvaukset huoltajan, lähiomaisen tai hoitajan työansion menetyksestä**
- **sairaalahoidon yhteydessä omaiselle aiheutuneet kulut**
- **päivähoito- ja kodinhoitokustannukset tai muut näihin verrattavat kustannukset**
- **kulut tapaturman seurauksena annetusta psyykkisestä hoidosta**
- **tapaturman yhteydessä kadonneiden hammasproteesien, silmälasien, piilolinssien tai kuulokojeen hankintakustannukset**

Vakuutus ei korvaa vahingoittuneen etsinnästä aiheutuvia kuluja.

66.3 Ohimenevä työkyvyttömyys

66.3.1 Ohimenevästä työkyvyttömyydestä maksetaan sovittu päiväkorvaus tai työkyvyn menetystä vastaava osa siitä. Työkyvyttömyys on täydellinen, jos vakuutettu on kokonaan kykenemätön tekemään tavanomaisia työtehtäviään, ja osittainen, jos vakuutettu on osittain kykenemätön tekemään niitä.

66.3.2 Päiväkorvausta maksetaan aikaisintaan lääkärinhoidon alkamispäivästä, ja sen maksaminen päättyy viimeistään silloin, kun tapaturmasta on kulunut yksi vuosi. Jos tapaturma aiheuttaa pysyvän haitan ja haitta muodostuu pysyväksi ennen kuin vuosi on kulunut tapaturman sattumisesta, ei päiväkorvausta enää makseta (ks. kohta 66.4.1).

66.4 Pysyvä haitta
Pysyvällä haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka vammasta aiheutuu vakuutetulle. Haittaa määritettäessä otetaan huomioon ainoastaan vamman laatu, ei yksilöllisiä olosuhteita, kuten ammattia ja harrastuksia.

66.4.1 Pysyvän yleisen haitan suuruus määritetään sosiaali- ja terveysministeriön vahvistaman tapaturmavakuutuslakiin pe-

rustuvan haittaluokituksen mukaan. Haitan suuruus määritetään tapaturman sattuessa voimassa olleen haittaluokituksen perusteella. Vammat on jaettu haittaluokkiin 1–20 siten, että luokka 20 (100 %) vastaa täyttä haittaa.

66.4.2 Täydestä pysyvästä haitasta maksetaan tapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutusmäärä. Osittaisesta pysyvästä haitasta maksetaan niin suuri osa vakuutusmäärästä kuin haittaluokka osoittaa. Kertakorvaus maksetaan kun haitta on muodostunut pysyväksi. Pysyvä haitta määritetään viimeistään kolmen vuoden kuluttua tapaturman sattumisesta. Korvausta ei makseta haitasta, joka ilmenee vasta kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

66.4.3 Jos haittaluokka muuttuu ennen kuin kolme vuotta on kulunut lopulliseksi vahvistetun kertakorvauksen maksamisesta, on korvauksen määrää vastaavasti muutettava. Maksettua korvausta ei kuitenkaan peritä takaisin. Haittaluokan muuttuminen mainitun kolmevuotiskauden jälkeen, ei johda vahvistetun korvauksen tarkistamiseen.

66.5 Kuolema

66.5.1 Vakuutetun kuoleman johdosta maksetaan sovittu vakuutusmäärä. Tästä korvauksesta vähennetään saman tapaturman johdosta maksettu pysyvän haitan kertakorvaus.

66.5.2 Korvausta ei kuitenkaan makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun tapaturmasta on kulunut kolme vuotta.

66.6. Lisäksi sovelletaan Folksam Vahinkovakuutuksen yleisiä sopimusehtoja.

67 Nuorison Tapaturmavakuutus

Nuorison tapaturmavakuutukseen sovelletaan yksityistapaturmavakuutuksen ehtoja seuraavin poikkeamin:

67.1. Vakuutus on voimassa koulussa, työssä ja vapaa-aikana.

67.2. Vakuutus ei jatku sen vakuutuskauden päätyttyä, jonka aikana vakuutettu täyttää 20 vuotta.

67.3. Vakuutetulle ei makseta päiväkorvausta ohimenevän työkyvyttömyyden johdosta.

67.4. Korvausta maksetaan 18 vuoden ikään saakka jatkuvana korvauksena. Vakuutetun täytettyä 18 vuotta maksetaan lisäksi kertakorvaus. Jos kuitenkin lopullinen haittaluokka on 4 tai pienempi, maksetaan vain kertakorvaus.
Kertakorvaus maksetaan tai jatkuvan korvauksen maksaminen aloitetaan, kun haitta on muodostunut pysyväksi.

Jos haittaluokka muuttuu ennen kuin kolme vuotta on kulunut lopulliseksi vahvistetun kertakorvauksen maksamisesta, on korvauksen määrää vastaavasti muutettava. Maksettua korvausta ei kuitenkaan peritä takaisin. Haittaluokan muuttuminen mainitun kolmevuotiskauden jälkeen, ei johda vahvistetun korvauksen tarkistamiseen.

67.5. Nämä poikkeamat eivät koske 19 - 20 vuotiaita nuoria, paitsi kohta 67.3.

67.6. Lisäksi sovelletaan Folksam Vahinkovakuutuksen yleisiä sopimusehtoja.

70 TAPATURMA- JA SAIRAUSKULUVAKUUTUS

71 Yhteiset määräykset Tapaturma- ja sairauskuluvakuutukselle
Kotivakuutukseen voi valita seuraavat lisäturvavakuutukset:

- Tapaturmavakuutus ja sairauskuluvakuutus lapsille ja nuorille (Nallevakuutus)
- Tapaturmavakuutus ja sairauskuluvakuutus aikuisille (Aikuisturva)

Nämä vakuutusehdot ovat voimassa yllämainittujen vakuutusten osalta.

71.1 Vakuutuksen tarkoitus
Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen ja Folksam Vahinkovakuutuksen yleisten sopimusehtojen mukaisesti vakuutuksen voimassa ollessa vakuutetulle sattuneet tapaturmat ja sairastumiset.

71.2 Vakuutetut ja edunsaajat

71.2.1 Vakuutetut
Vakuutettuina ovat vakuutuskirjassa mainitut Suomessa vakituisesti asuvat henkilöt, jotka kuuluvat Suomen sairausvakuutuslain piiriin.

71.2.2 Edunsaajat
Edunsaajina kuolemantapauksessa ovat vakuutetun omaiset ja muiden korvausten osalta vakuutettu, ellei vakuutuksenottaja ole kirjallisesti ilmoittanut muuta edunsaajaa yhtiölle (katso yleiset sopimusehdot kohta 8). Omaisilla tarkoitetaan vakuutetun puolisoa ja perillisiä. Puoliso on henkilö, jonka kanssa vakuutettu oli kuollessaan avioliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa.

71.3 Vakuutuksen voimassaolo

71.3.1 Vakuutusmuoto

71.3.1.1 Täysajanvakuutus (Nallevakuutus) on voimassa sekä koulussa, työssä että vapaa-aikana. Tapaturma- ja sairauskuluvakuutus lapsille ja nuorille on täysajanvakuutus.

71.3.1.2 Vapaa-ajan vakuutus (Aikuisturva) on voimassa ainoastaan vapaa-aikana. Vakuutuksesta ei korvata tapaturmavakuutuslain tarkoittamia työtapaturmia, jotka sattuvat vakuutetun tehdessä työtä ansaitsemistarkoituksessa toisen palveluksessa tai itsenäisenä yrittäjänä. Tapaturma- ja sairauskuluvakuutus aikuisille on tapaturmavakuutuksen osalta vapaa-ajan vakuutus.

71.3.2 Voimassaoloalue
Vakuutus on voimassa kaikkialla maailmassa. Huomioi rajoitukset Tapaturmavakuutuksen yhteydessä kohta 72.3.2.
Sairauden perusteella hoitokorvausta maksetaan kuitenkin vain Suomessa tehdystä tutkimuksesta tai annetusta hoidosta.

71.3.3 Voimassaolo urheilutoiminnassa
Vakuutus ei ole voimassa kilpaurheilussa, otteluissa tai urheiluliiton tai -yhdistyksen järjestämässä harjoittelussa tai jos vakuutettu harjoittelee valmennusohjelman mukaisesti kilpaurheilua varten.
Vakuutus on kuitenkin voimassa riskiluokassa 1 ja niitä vastaavissa urheilu- ja vapaa-ajantoiminnoissa.

Vakuutuksen voi lisäksi saada voimaan lisäsopimuksesta ja lisämaksusta riskiluokkiin 2 ja 3 tai niitä vastaaviin urheilu- ja vapaa-ajantoimintoihin, kun vakuutettu kuuluu urheiluyhdistykseen.

Riskiluokka 1	Riskiluokka 2	Riskiluokka 3
Aerobic	Ampumahiihto	Jalkapallo
Ammunta	Lentopallo	Jääkiekko
Golf	Miekkailu	Koripallo
Hiihto	Ratsastus	Käsipallo
Jousiammunta	Raviurheilu	Laitesukellus
Juoksu	Ringette	Rullaluistelu
Laskettelu	Seinäkiipeily	Salibandy
Pesäpallo	Squash	Taistelu-, kamppailu- ja
Purjelautailu	Suunnistus	itsepuolustusurheilu
Sulkapallo	Vesihiihto	Urheilusukellus
Uinti	Yleisurheilu	Vuori-, kallio ja jääkiipeily
Tennis		

Riskialttiit urheilulajit ja toiminnot, jotka aina vaativat lisäsopimuksen ja -maksun, vaikka kysymys olisi vain kertaluontoises-

ta kokeilusta: kamppailu- ja itsepuolustuslajit, vuori-, kallio- ja jääkiipeily, lentämiseen liittyvät urheilulajit, benjihyppy, vapaa-, laite- ja urheilusukellus, syöksylasku tai näitä vastaavat.

Kaikessa kilpaurheilussa vaaditaan urheilulisä.

Mikäli vakuutukseen on merkitty lisäsopimus, voi siihen myös lisämaksusta ottaa fysikaalisen hoidon korvauksen, kuitenkin korkeintaan 5 hoitokertaa tapaturmaa kohden.

Yllämainitut urheilurajoitukset eivät koske alle 15-vuotiaita lapsia.

Vakuutusta ei voi lisämaksusta tai lisäsopimuksesta saada voimaan seuraaviin urheilulajeihin.

Jäätikkövaellus
Off-pistelasku
Moottoriurheilu
Moottoriveneurheilu
Moottoripyöräurheilu
Valtameripurjehdus (Tyynellämerellä, Atlantilla, Intian valtamerellä ja Pohjoisella jäämerellä)
Yli 3 000 metrin korkeudessa tapahtuvaa vuorikiipeilyä, vaellusta tai vastaavaa kiipeilyä varten.

Vakuutus ei ole voimassa ammattilaisurheilussa.

Urheilulisenssi- ja vastaavien vakuutusten perusteella maksettavat hoitokulukorvaukset ovat ensisijaisia tähän vakuutukseen nähden.

Vakuutus ei korvaa rasitusvammoista aiheutuneita kustannuksia, jotka ovat seurausta urheilutoiminnasta.

71.3.4 Voimassaolo ulkomailla
Vakuutussuoja tapaturmavakuutuksen osalta lakkaa 12 kuukautta sen jälkeen kun vakuutettu on muuttanut ulkomaille tai oleskellut ulkomailla.

Sairauden perusteella hoitokorvausta maksetaan kuitenkin vain Suomessa tehdystä tutkimuksesta tai annetusta hoidosta.

71.3.5 Voimassaolo lentomatkan aikana

71.3.5.1 Vakuutus on voimassa lentomatkan aikana, kun vakuutettu on matkustajana kansallistunnuksin varustetussa ilma-aluksessa.

71.3.5.2 Vakuutus ei koske tapaturmia jotka sattuvat lentohenkilöstöön kuuluvalle tai lentoon liittyvää tehtävää suorittavalle lento-onnettomuuden yhteydessä.

71.3.6 Vakuutetun iän vaikutus voimassaoloon
Vakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää kunkin vakuutuksen ehdoissa mainitun määräajan.

71.3.7 Miten toinen vakuutus vaikuttaa Tapaturma- ja sairauskuluvakuutuksen voimassaoloon
Jos päävakuutus (kotivakuutus) päättyy, päättyy myös Tapaturma- ja sairauskuluvakuutus.

71.4 Ydinvahinko ja sota
Korvausta vakuutuksista ei makseta, jos sairaus, tapaturma, vamma tai kuolema on aiheutunut:

- **ihmisiä joukoittain tuhonneen, ydinreaktioon perustuvan aseen tai laitteen äkillisestä vaikutuksesta**
- **sodasta, kapinasta tai aseellisesta selkkauksesta. Tämän kohdan vastuurajoitusta ei sovelleta 14 päivän aikana aseellisten toimien alkamisesta, muun kuin suursodan ollessa kysymyksessä, mikäli vakuutettu jo ennen niitä on aloittanut matkansa eikä itse ole osallistunut sanottuihin toimiin. Suur-sodalla tarkoitetaan sotaa kahden tai useamman YK:n turvallisuusneuvoston pysyvän jäsenmaan välillä.**
- **kemiallisesta tai biologisesta sodankäynnistä**

71.5 Tietojen antaminen ennen vakuutussopimuksen tekemistä

71.5.1 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus
Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön kysymyksiin (terveysselvitys), joilla voi olla merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee lisäksi ilman viivytystä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteellisiksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on täyttäessään edellä mainittua velvollisuuttaan menetellyt vilpillisesti, vakuutussopimus ei sido vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää suoritetut vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa Tapaturma- ja sairauskuluvakuutuksessa jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt tiedon antovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos vakuutusyhtiö olisi saanut oikeat ja täydelliset vastaukset.

Jos vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen, mutta toisilla ehdoilla kuin oli sovittu, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa niitä ehtoja joilla vakuutus olisi myönnetty.

Tapaturma- ja sairauskuluvakuutus voidaan myöntää myös vaikka vakuutettu ei ole täysin terve. Vakuutukseen voidaan liittää yksilöllinen rajoitusehto, jonka mukaan vakuutusyhtiö ei korvaa vakuutetulla ennestään olleesta sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutuneita tapahtumia. Rajoitusehdot ilmenevät vakuutuskirjasta.

71.6 Korvauksen hakeminen

71.6.1 Selvitys sairaudesta tai tapaturmasta
Korvauksen hakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys sairaudesta tai tapaturmasta. Tämä tehdään täyttämällä korvaushakemus.

Lisäksi vakuutusyhtiölle tulee toimittaa lääkärinlausunto ja korvauksen maksamista varten osoitetiedot ja tilinumero.

71.6.2 Korvaustositteet
Korvauksen hakijan tulee itse maksaa hoitokulut ja hakea niistä korvausta ensin Kansaneläkelaitokselta, sairausvakuutuslain nojalla. Hakemus on toimitettava Kansaneläkelaitokselle kuuden kuukauden kuluessa hoitokulujen maksamisesta.

Korvaushakemuksen mukana on vakuutusyhtiölle toimitettava:
- Kansaneläkelaitoksen alkuperäinen tosite maksetuista korvauksista
- kopiot kaikista Kansaneläkelaitokselle toimitetuista tositteista
- ne kuitit alkuperäisinä, joista ei ole saatu korvausta sairausvakuutuslain tai jonkin muun lain nojalla

71.6.3 Oikeus korvaukseen
Jos oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen korvaukseen on menetetty edellä mainittujen määräaikojen laiminlyönnin tai muun syyn johdosta, korvauksesta vähennetään se osuus, joka olisi maksettu sairausvakuutuslain perusteella.

71.7 Yleiset sopimusehdot
Tapaturma- ja sairauskuluvakuutusehtojen lisäksi sovelletaan Folksam Vahinkovakuutuksen yleisiä sopimusehtoja.

72 Tapaturmavakuutus

72.1 Vakuutuksen sisältö
Vakuutus korvaa sen voimassaoloaikana vakuutetulle sattuvia tapaturmia.

Vakuutukseen kuuluu seuraavat korvausmuodot
- hoitokorvaus (hoitokulut)
- invaliditeettikorvaus (haittakorvaus)
- kuolinkorvaus

Vakuutuskirjaan on merkitty kullekin vakuutetulle valitut korvauslajit ja vakuutusmäärät.

72.2 län vaikutus vakuutuksen voimassaoloon
Tapaturmavakuutus lapsille ja nuorille päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 20 vuotta. Vakuutussuoja on merkittävä ennen kuin vakuutettu on täyttänyt 18 vuotta. Alin ikäraja, jolloin vakuutus voidaan myöntää on yksi kuukausi.

Tapaturmavakuutus aikuisille päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 65 vuotta. Vakuutussuoja on merkittävä ennen kuin vakuutettu on täyttänyt 60 vuotta. Alin ikäraja, jolloin vakuutus voidaan myöntää on 18 vuotta.

72.3 Korvattavat vahinkotapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

72.3.1 Korvattavat vahinkotapahtumat

72.3.1.1 Tapaturma on äkillinen, ulkoinen, ruumiinvamman aiheuttava tapahtuma, joka sattuu vakuutetun tahtomatta.

72.3.1.2 Tapaturmana pidetään myös seuraavia vakuutetun tahtomatta sattuneita tapahtumia:
- hukkuminen
- lämpöhalvaus, auringonpistos ja paleltuminen
- kaasumyrkytys sekä erehdyksessä nautitun aineen aiheuttama myrkytys.

72.3.2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot

72.3.2.1 Vakuutuksesta ei korvata vammaa, joka on aiheutunut
- **vakuutetun sairauden tai ruumiinvian aiheuttamasta vahinkotapahtumasta**
- **sairauden tai ruumiinvian hoitamiseksi suoritetun leikkaus-, hoito- tai muun lääkinnällisen toimenpiteen johdosta, ellei toimenpidettä ole suoritettu tästä vakuutuksesta korvattavan vamman hoitamiseksi**
- **vakuutetun käyttämän lääkeaineen, alkoholin tai muun huumaavan aineen aiheuttamasta myrkytyksestä**
- **ravinnoksi nautitun aineen myrkkyvaikutuksesta**
- **puremisesta hampaalle tai hammasproteesille, vaikka vahinkoon on vaikuttanut ulkopuolinenkin tekijä**
- **vakuutus ei korvaa tapaturmana punkin tai hyönteisen pureman tai pistoksen aiheuttamaa sairautta**
- **itsemurhaa tai itsemurhan yritystä ei korvata iästä tai mielentilasta riippumatta**

Tapaturmana ei myöskään korvata akillesjänteen repeämää, välilevyn pullistumaa, pallea- tai nivustyrää, jos nämä eivät ole seurausta tapaturmasta.

Tapaturmasta riippumatonta sairautta, vammaa, vikaa tai tuki- ja liikuntaelimistön rappeutumaa ei korvata, vaikka ne olisivat olleet oireettomia ennen tapaturmaa

72.4 Korvaukset

72.4.1 Omavastuu
Vakuututetulla on jokaisen vakuutustapahtuman yhteydessä vakuutuskirjaan merkitty omavastuu, joka vähennetään saman tapaturman perusteella maksettavasta korvauksesta.

72.4.2 Vamman hoito

72.4.2.1 Hoitokulut
Hoitokulut korvataan alkuperäisen laskun tai tositteen perusteella siltä osin kuin niitä ei korvata jonkin lain nojalla. Hoitokulujen korvausta on ensin haettava Kansaneläkelaitokselta, sairausvakuutuslain nojalla ja ainoastaan ylimenevältä osalta tästä vakuutuksesta.

Vakuutusyhtiö voi valita lääkärikeskuksen, sairaalan tai hoitolaitoksen, missä tutkimus- ja hoitotoimenpiteet on suoritettava, ellei tämä aiheuta vakuutetulle kohtuutonta vaivaa.

72.4.2.2 Hoitokuluihin sisältyvät
- tarpeelliset lääkärin antaman tai määräämän hoidon tai tutkimuksen tai koulutetun terveydenhoitohenkilökunnan antaman hoidon tai tutkimuksen kustannukset
- tarpeelliset tapaturman yhteydessä käytössä olleiden ja rikkoutuneiden silmälasien, korkeintaan 340 euroa, kuulokojeen, hammasproteesin sekä suojakypärän korjaus tai jälleenhankintakustannukset. Uudet silmälasit tulee hankkia kahden kuukauden sisällä tapaturmasta
- yksityisen tai yleisen sairaalan hoitopäivämaksut. Hoitopäivämaksu korvataan enintään kulloinkin Suomessa voimassaolevan yleisen sairaalan (keskussairaalan) maksutaulukon mukaan, sairaalaoleskelun ajankohtana
- lääkärintodistukset korvataan kun ne toimitetaan alkuperäisinä vakuutusyhtiölle ja niitä tarvitaan korvauskäsittelyn yhteydessä

72.4.2.3 Hoitokuluihin eivät sisälly
- **matka- ja yöpymiskulut**
- **puhelinkulut**
- **kustannukset fysikaalisesta tai siihen rinnastettavasta muusta hoidosta**
- **kulut pysyvistä lääkinnällisistä apuvälineistä**
- **kustannukset oleskelusta kuntoutus-, kylpylä- tai luontaishoitolaitoksessa**
- **korvaukset huoltajan, lähiomaisen tai hoitajan työansion menetyksestä**
- **omaiselle aiheutuvat kulut sairaalahoidon yhteydessä**
- **päivähoito- ja kodinhoitokustannukset tai muut näihin verrattavat kustannukset**
- **kulut tapaturman seurauksena annetusta psyykkisestä hoidosta**
- **tapaturman yhteydessä kadonneiden hammasproteesien, silmälasien, piilolinssien tai kuulokojeen hankintakustannukset**

Vakuutus ei korvaa vahingoittuneen etsinnästä aiheutuvia kuluja.

Huomioi fysikaalista hoitoa koskevat poikkeukset kohdassa 71.3.3, yhteiset määräykset tapaturma- ja sairauskuluvakuutukselle.

72.4.3 Pysyvä haitta
Pysyvällä haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka vammasta aiheutuu vakuutetulle. Haittaa määritettäessä otetaan huomioon ainoastaan vamman laatu, ei yksilöllisiä olosuhteita, kuten ammattia ja harrastuksia.

72.4.3.1 Haitan suuruus määritetään sosiaali- ja terveysministeriön antaman tapaturmavakuutuslakiin perustuvan haittaluokituspäätöksen mukaan. Haitan suuruus määritetään tapaturman sattuessa voimassa olleen haittaluokituksen perusteella. Vammat on jaettu haittaluokkiin 1-20 siten, että luokka 20 (100 %) vastaa täyttä haittaa.

72.4.3.2 Täydestä pysyvästä haitasta maksetaan tapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutusmäärä. Osittaisesta pysyvästä haitasta maksetaan niin suuri osa vakuutusmäärästä kuin haittaluokka osoittaa. Kertakorvaus maksetaan kun haitta on muodostunut pysyväksi. Pysyvä haitta määritetään viimeistään kolmen vuoden kuluttua tapaturman sattumisesta. Korvausta ei kuitenkaan makseta haitasta, joka ilmenee vasta kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

72.4.3.3 Jos haittaluokka muuttuu ennen kuin kolme vuotta on kulunut lopulliseksi vahvistetun kertakorvauksen maksamisesta, on korvauksen määrää vastaavasti muutettava. Maksettua korvausta ei kuitenkaan peritä takaisin. Haittaluokan muuttuminen mainitun kolmevuotiskauden jälkeen, ei johda vahvistetun korvauksen tarkistamiseen.

72.4.4 Kuolema

72.4.4.1 Vakuutetun kuoleman johdosta maksetaan sovittu vakuutusmäärä. Tästä korvauksesta vähennetään saman tapaturman johdosta maksettu pysyvän haitan kertakorvaus.

72.4.4.2 Korvausta ei kuitenkaan makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun tapaturmasta on kulunut kolme vuotta.

73 Tapaturmavakuutus lapsille ja nuorille

Nuorison tapaturmavakuutukseen sovelletaan tapaturmavakuutuksen ehtoja seuraavin poikkeamin:

73.1 Vakuutus on voimassa koulussa, työssä ja vapaa-aikana.

73.2 Vakuutus ei jatku sen vakuutuskauden päätyttyä, jonka aikana vakuutettu täyttää 20 vuotta.

73.3 Vakuutetulle ei makseta päiväkorvausta ohimenevän työkyvyttömyyden johdosta.

73.4 Korvaus maksetaan 18 vuoden ikään saakka jatkuvana korvauksena. Vakuutetun täytettyä 18 vuotta maksetaan lisäksi kertakorvaus. Jos kuitenkin lopullinen haittaluokka on 4 tai pienempi, maksetaan vain kertakorvaus.

Kertakorvaus maksetaan tai jatkuvan korvauksen maksaminen aloitetaan, kun haitta on muodostunut pysyväksi.

Jos haittaluokka muuttuu ennen kuin kolme vuotta on kulunut lopulliseksi vahvistetun kertakorvauksen maksamisesta, on korvauksen määrää vastaavasti muutettava. Maksettua korvausta ei kuitenkaan peritä takaisin. Haittaluokan muuttuminen mainitun kolmevuotiskauden jälkeen, ei johda vahvistetun korvauksen tarkistamiseen.

73.5 Nämä poikkeamat eivät koske 19–20 vuotiaita nuoria, paitsi kohta 73.3.

74 Sairauskuluvakuutus

74.1 Vakuutuksen sisältö
Vakuutus korvaa sen voimassaoloaikana syntyneitä sairauden aiheuttamia hoitokuluja.

Vakuutuksen korvauslajina on:
- hoitokorvaus (hoitokulut)

Pysyvän haitan korvaus tai kuolemantapauskorvaus ei sisälly sairauskuluvakuutukseen.

74.2 län vaikutus vakuutuksen voimassaoloon
Sairauskuluvakuutus lapsille ja nuorille päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 20 vuotta. Vakuutussuojaa on merkittävä ennen kuin vakuutettu on täyttänyt 18 vuotta. Alin ikäraja, jolloin vakuutus voidaan myöntää, on yksi kuukausi.

Sairauskuluvakuutus aikuisille päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 65 vuotta. Vakuutussuojaa on merkittävä ennen kuin vakuutettu on täyttänyt 60 vuotta. Alin ikäraja, jolloin vakuutus voidaan myöntää, on 18 vuotta.

74.3 Korvattavat sairaudet ja niihin liittyvät rajoitukset

74.3.1 Sairaus
Sairaudella tarkoitetaan sellaista lääkärinhoitoa vaativaa tilaa, joka on syntynyt vakuutetun tahtomatta muuten kuin tapaturmaisesti.

74.3.2 Vakuutustapahtumalla tarkoitetaan
- sairaudesta aiheutuvia hoitokuluja

74.3.3 Oikeus korvaukseen

74.3.3.1 Hoitokorvaus
Oikeus hoitokorvaukseen syntyy, kun vakuutuksen voimassaoloaikana alkaneesta sairaudesta aiheutuu hoitokuluja.

Hoitokulut korvataan siltä osin, kuin niistä ei ole tai olisi ollut oikeutta korvaukseen sairausvakuutuslain tai jonkin muun lain nojalla.

Sairauden perusteella hoitokorvausta maksetaan vain Suomessa tehdystä tutkimuksesta tai annetusta hoidosta.

74.3.3.2 Vakuutusmäärä (korvaussumma)
Hoitokuluna korvataan saman sairauden johdosta korkeintaan se vakuutusmäärä, joka oli merkitty vakuutuskirjaan sairauden ilmennettyä. Hoitokulumäärä ilmenee vakuutuskirjasta. Maksimaalinen korvaussumma kaikista sairauskuluvakuutuksen voimassaoloaikana ilmenneistä sairauksista on 42 500 euroa.

74.3.3.3 Omavastuu
Vakuututetulla on jokaisen vakuutustapahtuman yhteydessä vakuutuskirjaan merkitty omavastuu, joka vähennetään saman sairauden perusteella maksettavasta korvauksesta.

74.3.4 Korvattavat hoitokulut sairauden johdosta
Hoitokulun korvaamisen edellytyksenä on, että sairauden tutkimus tai hoito on lääkärin määräämä. Lisäksi tutkimusten ja hoitojen tulee olla yleisesti hyväksytyn lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan sairauden hoidon kannalta välttämättömiä.

Vakuutuksesta korvataan vain sellaisia hoitokuluja, joita vakuutettu itse joutuisi hoidostaan maksamaan.

Jos on ilmeistä, että korvattavaksi haettu kustannus huomattavasti ylittää normaalin, yleisesti hyväksytyn ja noudetun tason, vakuutusyhtiöllä on oikeus alentaa korvauksen määrää tältä osin, ei kuitenkaan alle kohtuullisen tason.

Hoitokulut korvataan alkuperäisen laskun tai tositteen perusteella siltä osin kuin niitä ei korvata jonkin lain nojalla. Hoitokulujen korvausta on ensin haettava lakisääteisestä sairausvakuutuksesta ja ainoastaan ylimenevältä osalta tästä vakuutuksesta.

Vakuutusyhtiö voi valita lääkärikeskuksen, sairaalan tai hoitolaitoksen, missä tutkimus- ja hoitotoimenpiteet on suoritettava, ellei tämä aiheuta vakuutetulle kohtuutonta vaivaa.

Seuraavat hoitokulut korvataan:
- maksut lääkärin tai terveydenhoitoalan ammattihenkilön suorittamista tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä,
- lääkärin määräämistä välttämättömistä sairauden tutkimus ja hoitotoimenpiteistä aiheutuneet muut kustannukset,
- lääkärin sairauden hoitoon määräämien, lääkelaitoksen luvan perusteella myytävien lääkkeiden kustannukset lukuun ottamatta kohdassa 3.5 mainittuja valmisteita,
- lääkärin määräämän ravintovalmisteen kustannukset lehmänmaito- ja /tai soijaproteiiniallergian vuoksi. Kustannukset korvataan kahteen ikävuoteen asti,
- yksityisen tai yleisen sairaalan hoitopäivämaksut. Hoitopäivämaksu korvataan enintään kulloinkin Suomessa voimassaolevan yleisen sairaalan (keskussairaalan) maksutaulukon mukaan, sairaalaoleskelun ajankohtana,
- lääkärintodistukset korvataan kun ne toimitetaan alkuperäisinä vakuutusyhtiölle ja niitä tarvitaan korvauskäsittelyn yhteydessä.

74.3.5 Korvauksen maksamista ja sairautta koskevat rajoitukset
Sairauskuluvakuutuksesta ei makseta korvausta
- **terveystarkastuksista,**
- **ennaltaehkäisevästä hoidosta, lääkityksestä ja rokotuksista,**

- **hoitokuluista näöntarkastuksen yhteydessä kun kysymyksessä on näkökyvyn heikentyminen,**
- **taittovirheen tutkimus- ja hoitokuluista,**
- **piilolinssien tai silmälasien hankkimisesta,**
- **vitamiineista, hivenaineista, rohdosvalmisteista, luontaistuotteista sekä homeopaattisista ja antroposofisista valmisteista, vaikka olisivatkin lääkärin määräämiä,**
- **jos olennaisena syynä sairauskuluihin on vakuutetun tahallisesti aiheuttama sairaus tai vamma,**
- **jos hoitokulut aiheutuvat siitä, että jatkuvaa lääkitystä tarvitseva henkilö laiminlyö hoitonsa, tai muu vastaava tilanne,**
- **jos syynä sairauskuluihin on alkoholin tai lääkeaineen väärin**
- **käyttö tai muu huumaavan aineen käyttö,**
- **nikotiiniriippuvuuden tutkimus- ja hoitokuluista,**
- **hoitokuluista, jotka ovat itsemurhan tai itsemurhayrityksen seurausta, iästä tai mielentilasta riippumatta,**
- **sairauskuluista, jotka johtuvat sairaudesta tai sairausoireista jotka ovat esiintyneet ennen vakuutusyhtiön vastuun alkamista,**
- **jos kustannukset johtuvat raskaudentilasta, synnytyksestä, raskauden keskeyttämisestä, keskenmenosta, lapsettomuustutkimuksista ja -hoidoista, keinohedelmöityksestä, raskauden ehkäisystä (ehkäisyvälineet), sterilisaatiosta taikka sikiön tilan tutkimisesta,**
- **vaihdevuosiin liittyvien oireiden tutkimus- ja hoitokuluista,**
- **kustannuksista, jotka johtuvat impotenssista (ei myöskään lääkärin määräämiä lääkkeitä impotenssin hoitoon),**
- **kuntoutuksesta tai psykoterapiasta, toimintaterapiasta, neuropsykologisesta terapiasta, puheterapiasta taikka muusta näihin rinnastettavasta hoidosta,**
- **vammasta, joka on aiheutunut puremisesta hampaalle tai hammasproteesille, vaikka vahinkoon on vaikuttanut ulkopuolinen tekijä,**
- **hampaiden oikomishoito,**
- **hampaiden, hammassairauden tai purentaelinten hoidosta (vaikka hammas- tai purentaelinten sairaus on aiheuttanut oireita muualla kuin hampaistossa),**
- **fysikaalisesta tai siihen rinnastettavasta muusta hoidosta,**
- **kosmeettisista hoidoista tai leikkauksista, kosmeettisiksi leikkauksiksi katsotaan myös rintojen pienennys- ja suurennusleikkaukset, silmäluomien kohotusleikkaukset ja rasvaimut,**
- **leikkauksista yksityissairaalassa tai yksityisellä lääkäriasemalla, ellei niitä varten ole etukäteen saatu vakuutusyhtiön maksusitoumusta,**
- **pysyvistä lääkinnällisistä apuvälineistä,**
- **hoitopäivämaksuista kylpylä-, luontaishoito- ja kuntoutuslaitoksissa,**
- **kotona annetusta hoidosta,**
- **matka- ja yöpymiskustannuksista**
- **hoidosta, joka aiheutuu HIV-tartunnasta tai AIDS:ista.**

Tapaturma- ja sairauskuluvakuutusehtojen lisäksi sovelletaan Folksam Vahinkovakuutuksen yleisiä sopimusehtoja.

80 MATKUSTAJAVAKUUTUS

81 Vakuutuksen tarkoitus

Matkustajavakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti vakuutetulle kohdassa 5 mainituista vahinkotapahtumista aiheutuneet vahingot.

82 Vakuutetut

82.1 Vakuutettuina ovat vakuutuskirjassa mainitut, Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt, jotka kuuluvat Suomen sairausvakuutuslain piiriin.

82.2 Vakuutettuna on vakuutuskirjassa mainittu henkilö, joka asuu vakinaisesti samassa taloudessa vakuutuksenottajan kanssa.

82.3 Jatkuvaa matkustajavakuutusta ei myönnetä henkilölle joka on täyttänyt 70 vuotta.

83 Vakuutuksen voimassaolo

83.1 Voimassaoloalue
Vakuutus on voimassa Suomesta alkaneilla ulkomaanmatkoilla. Suomessa vakuutus on voimassa matkoilla, jotka poikkeavat vakuutetun normaalista, päivittäisestä elinympäristöstä ja jotka tehdään vähintään 50 kilometrin etäisyydellä vakuutetun asunnosta, työpaikasta, opiskelupaikasta tai vakuutetun säännöllisessä käytössä olevasta vapaa-ajan asunnosta. Vakuutus ei ole voimassa edellä mainituissa paikoissa tai mainittujen paikkojen välisillä matkoilla.

83.2 Voimassaoloaika
Vakuutus on voimassa enintään kolmen kuukauden pituisella matkalla tai vakuutuskirjassa mainitun ajan.

Lisäsopimuksesta ja -maksusta vakuutuksen voi saada voimaan siltä osin kuin matka ylittää kolme kuukautta tai vakuutuskirjassa mainitun ajan. Lisäsopimusta ei myönnetä henkilölle, joka on täyttänyt 70 vuotta.

Mikäli vakuutettu tilapäisesti keskeyttää matkansa palatakseen Suomeen vähintään 30 vuorokaudeksi, katsotaan uuden matkan alkaneen keskeytyksen jälkeen.

83.3 Voimassaolo urheilusuorituksissa

83.3.1 Vakuutus ei ole voimassa kilpaurheilussa, otteluissa, urheiluliiton tai -yhdistyksen järjestämässä harjoittelussa tai jos vakuutettu harjoittelee valmennusohjelman mukaisesti kilpaurheilua varten.

Vakuutus on kuitenkin voimassa riskiluokassa 1 ja niitä vastaavissa urheilu- ja vapaa-ajantoiminnoissa.

Vakuutuksen voi lisäksi saada voimaan lisäsopimuksesta ja lisämaksusta riskiluokkiin 2 ja 3 tai niitä vastaaviin urheilu- ja vapaa-ajantoimintoihin, kun vakuutettu kuuluu urheiluyhdistykseen.

Riskiluokka 1	Riskiluokka 2	Riskiluokka 3
Aerobic	Ampumahiihto	Jalkapallo
Ammunta	Lentopallo	Jääkiekko
Golf	Miekkailu	Koripallo
Hiihto	Ratsastus	Käsipallo
Jousiammunta	Raviurheilu	Laitesukellus
Juoksu	Ringette	Rullaluistelu
Laskettelu	Seinäkiipeily	Salibandy
Pesäpallo	Squash	Taistelu-, kamppailu- ja itsepuolustusurheilu
Purjelautailu	Suunnistus	Urheilusukellus
Sulkapallo	Vesihiihto	Vuori-, kallio ja jääkiipeily
Uinti	Yleisurheilu	
Tennis		

Riskialttiit urheilulajit ja toiminnot, jotka aina vaativat lisäsopimuksen ja -maksun, vaikka kysymys olisi vain kertaluontoisesta kokeilusta: kamppailu- ja itsepuolustuslajit, vuori-, kallio- ja jääkiipeily, lentämiseen liittyvät urheilulajit, benjihyppy, vapaa-, laite- ja urheilusukellus, syöksylasku tai näitä vastaavat.

Kaikessa kilpaurheilussa vaaditaan urheilulisä.

Mikäli vakuutukseen on merkitty lisäsopimus, voi siihen myös lisämaksusta ottaa fysikaalisen hoidon korvauksen, kuitenkin korkeintaan 5 hoitokertaa tapaturmaa kohden.

Nämä rajoitukset eivät koske alle 15-vuotiaita lapsia.

Vakuutusta ei voi lisämaksusta tai lisäsopimuksesta saada voimaan seuraaviin urheilulajeihin.

Jäätikkövaellus
Off-pistelasku
Moottoriurheilu
Moottoriveneurheilu
Moottoripyöräurheilu
Valtameripurjehdus (Tyynellämerellä, Atlantilla, Intian valtamerellä ja Pohjoisella jäämerellä)
Yli 3 000 metrin korkeudessa tapahtuvaa vuorikiipeilyä, vaellusta tai vastaavaa kiipeilyä varten.

Vakuutus ei ole voimassa ammattilaisurheilussa.

Urheilulisenssi- ja vastaavien vakuutusten perusteella maksettavat hoitokulukorvaukset ovat ensisijaisia tähän vakuutukseen nähden

84 Edunsaajat
Edunsaajina kuolemantapauksessa ovat vakuutetun omaiset ja muiden korvausten osalta vakuutettu, ellei vakuutuksenottaja ole kirjallisesti ilmoittanut muuta edunsaajaa yhtiölle. (katso yleiset sopimusehdot kohta 8) Omaisilla tarkoitetaan vakuutetun puolisoa ja perillisiä. Puoliso on henkilö, jonka kanssa vakuutettu oli kuollessaan avioliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa.

85 Korvattavat vahinkotapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

85.1 Matkasairaus

85.1.1 Matkasairaus on sellainen lääkärinhoitoa vaatinut sairaus, josta selviä sairausoireita on ilmennyt vasta matkan aikana tai jonka lääketieteellisen kokemuksen mukaan muutoin on katsottava saaneen alkunsa sanottuna aikana.

Lääkärinhoito tulee matkasairauksissa aloittaa matkan aikana tai viimeistään 14 vuorokauden kuluessa matkan päättymisestä. Mikäli kyseessä on tartuntatauti, jonka itämisaika on pidempi, ei edellä mainittua määräaikaa sovelleta.

85.1.2 Matkasairautena pidetään myös aikaisemmin alkanutta ja äkillisesti pahentunutta sairautta, jos sairauden muutos ei ole ollut yleisen lääketieteellisen tietämyksen mukaan todennäköinen tai odotettavissa. Kyseisissä tapauksissa korvataan ainoastaan sairauden vaatima akuutti ensiavun luonteinen, matkakohteessa korkeintaan yhden viikon aikana annettu hoito sekä 20 % vakuutusyhtiön hyväksymästä sairaankuljetuksesta kotimaahan. Muita kustannuksia ei korvata.

Edellä mainittu ei koske sairauksia, joiden tutkimukset ovat alkaneet ennen matkan alkua, vaikka sairaus todetaan tai oireet pahenevat matkan aikana.

85.1.3 Vakuutuksesta ei korvata vuoristotautia eikä sairautta, joka on aiheutunut alkoholin, lääkeaineen, huumeen tai muun aineen väärinkäytöstä.

85.2 Tapaturma

85.2.1 Tapaturma on äkillinen, ulkoinen, ruumiinvamman aiheuttava tapahtuma, joka sattuu vakuutetun tahtomatta.
Matkatapaturmaksi katsotaan myös matkan aikana, vakuutetun voimanponnistuksen ja liikkeen välittömästi aiheuttama lihaksen tai jänteen venähdysvamma, johon lääkärinhoitoa on annettu 14 vuorokauden kuluessa vammautumisesta. Korvausta maksetaan enintään kuuden viikon ajalta venähdysvamman syntymisestä.

85.2.2 Tapaturmana pidetään myös vakuutetun tahtomatta sattunutta hukkumista, lämpöhalvausta, auringonpistosta, paleltumista, kaasumyrkytystä sekä erehdyksessä nautitun aineen aiheuttamaa myrkytystä.

85.2.3. Tapaturmana ei korvata vammaa, joka on aiheutunut
- **vakuutetun sairauden tai ruumiinvian aiheuttamasta vahinkotapahtumasta,**
- **sairauden tai ruumiinvian hoitamiseksi suoritetun leikkaus-, hoito- tai muun lääkinnällisen toimenpiteen johdosta, ellei toimenpidettä ole suoritettu tästä vakuutuksesta korvattavan vamman hoitamiseksi,**
- **vakuutetun käyttämän lääkeaineen, alkoholin tai muun huumaavan aineen aiheuttamasta myrkytyksestä,**
- **ravinnoksi nautitun aineen myrkyllisestä vaikutuksesta,**
- **puremisen yhteydessä hampaalle tai hammasproteesille, vaikka ulkoinen tekijä on osaltaan vaikuttanut vahinkoon (ks. 86.1.2.),**
- **punkin tai hyönteisen puremasta tai pistosta aiheutunutta sairautta**
- **itsemurhasta, iästä tai mielentilasta riippumatta**

Tapaturmana ei myöskään korvata akillesjänteen repeämää, välilevyn pullistumaa, pallea- tai nivustyrää, jos nämä eivät ole seurausta tapaturmasta.

Tapaturmasta riippumatonta sairautta, vammaa, vikaa tai tuki- ja liikuntaelimistön rappeutumaa ei korvata, vaikka ne loisivat olleet oireettomia ennen tapaturmaa.

Vakuutuksesta ei korvata tapaturmasta aiheutuvia psyykkisiä seurauksia.

85.2.4 Jos tapaturmasta aiheutuneeseen vammaan on olennaisesti myötävaikuttanut tapaturmasta riippumaton sairaus tai vika, suoritetaan korvausta vain siltä osin kuin sen on katsottava aiheutuneen tästä tapaturmasta.

85.3 Matkan peruuntuminen tai keskeytyminen

85.3.1 Matkan peruuntumisella tarkoitetaan matkalle lähdön estymistä kohdassa 85.3.4. mainituista syistä.

85.3.2 Vakuutuksesta ei korvata matkan peruuntumista, jos
- **vakuutus on otettu myöhemmin kuin 3 vuorokautta ennen matkan alkamista, tai**
- **peruuntumisen syy on ilmennyt ennen vakuutuksen ottamista.**

85.3.3 Matkan keskeytymisellä tarkoitetaan jo alkaneen matkan muuttumista kohdassa 85.3.4 mainituista syistä ja sitä, että vakuutettu joutuu palaamaan Suomessa olevaan kotipaikkaansa alkuperäisestä matkasuunnitelmasta poiketen

85.3.4 Matkan peruuntumisen tai keskeytymisen tulee aiheutua pakottavasti
- vakuutetun äkillisestä sairastumisesta, tapaturmasta tai kuolemasta,
- läheisen henkilön äkillisestä vakavasta sairastumisesta, tapaturmasta tai kuolemasta, tai
- vakuutetun omaisuuteen Suomessa kohdistuneesta huomattavasta aineellisesta vahingosta.

85.3.5 Läheiseksi henkilöksi lasketaan vakuutetun avio-, avo- tai rekisteröity puoliso, joka asuu vakuutetun kanssa pysyvästi samassa taloudessa, lapsi, lapsenlapsi, otto- ja kasvattilapsi, avio-, avo- tai rekisteröidyn puolison lapsi, lapsenlapsi, vanhemmat, appi-, otto- ja isovanhemmat, sisarukset, miniä ja vävy sekä yksi matkakumppani, jonka kanssa vakuutettu on varannut Suomesta alkaneen matkan
.
85.4 Matkalta myöhästyminen
Myöhästyminen korvataan jos vakuutettu ei ehdi ajoissa siihen paikkaan, josta lento-, laiva-, juna- tai linja-automatka Suomesta ulkomaille tai ulkomailta Suomeen alkaa tai siihen paikkaan, josta jatkolento tai muu yleinen kulkuneuvo määränpäähän lähtee.

86 Korvaukset

86.1 Sairauden tai vamman hoito

86.1.1 Hoitokulut korvataan alkuperäisen laskun tai tositteen perusteella siltä osin kun niitä ei korvata jonkin lain nojalla. Sairauden aiheuttamat hoitokulut korvataan enintään siihen asti, kun 90 päivää on kulunut hoidon alkamisesta ja tapaturman aiheuttamat hoitokulut korvataan enintään siihen asti, kun kolme vuotta on kulunut tapaturman sattumisesta.

Vakuutusyhtiö voi valita lääkärikeskuksen, sairaalan tai hoitolaitoksen, missä tutkimus- ja hoitotoimenpiteet on suoritettava, ellei tämä aiheuta vakuutetulle kohtuutonta vaivaa.

86.1.2 Hoitokuluihin sisältyy

- tarpeellisen lääkärin antaman tai määräämän hoidon tai tutkimuksen tai koulutetun terveydenhoitohenkilökunnan antaman hoidon tai tutkimuksen kustannukset kohtuullisine matkakuluineen. Kohtuullisiin matkakuluihin luetaan kustannukset vakuutusyhtiön hyväksymästä sairaankuljetuksesta kotimaahan sekä kulut korkeintaan yhdestä välttämättömästä saattajasta,
- vakuutusyhtiön etukäteen hyväksymät majoituskustannukset sekä paluumatkan kustannukset yhdelle läheiselle henkilölle (katso kohta 85.3.5), jos matka pitenee vakuutetun sairaalahoidon vuoksi,
- vakuutusyhtiön etukäteen hyväksymät lähiomaisen suorat ja perustellut matka- ja majoituskustannukset vakuutetun luo ja takaisin Suomeen, jos vakuutettu on hoitavan lääkärin mukaan hengenvaarassa matkalla tapahtuneen tapaturman tai sairauden vuoksi,
- tarpeelliset tapaturman yhteydessä käytössä rikkoutuneiden
  silmälasien, enintään 340 euroa, kuulokojeen ja hammasproteesin, sekä suojakypärän korjaus- tai jälleenhankintakustannukset. Uudet silmälasit tulee hankkia 2 kuukauden sisällä tapaturmasta.
- tarpeelliset hammaslääkärin antaman tai määräämän tapaturman hoidon tai tutkimuksen kustannukset kohtuullisine matkakuluineen,
- äkillisen hammassäryn välttämättömästä hoidosta aiheutuneet kustannukset kohtuullisine matkakuluineen, jos särky on alkanut ja hoito annettu matkan aikana. Nämä kustannukset korvataan, enintään 170 euroa, vaikka särky olisi aiheutunut puremisesta tai muusta kuin matkasairaudesta.
- raskauden aikaisista komplikaatioista aiheutuvat äkillisen hoidon kustannukset, ei kuitenkaan vastasyntyneen hoitokustannukset. Raskauden aikana turva päättyy 2 kuukautta ennen synnytyksen laskettua aikaa.
- vamman tai sairauden sairaalahoidon yhteydessä aiheutuneet välttämättömät puhelinkulut 100 euroon asti.
- kustannukset lääkärin määräämästä välttämättömästä leikkaus- tai kipsaushoidon jälkeisestä fysikaalisesta hoidosta, enintään 15 hoitokertaa tapaturmaa kohden (ei koske lisäsopimusta, joka on merkitty kohdan 83.3 mukaan)

86.1.3 Hoitokuluihin eivät sisälly

- **kustannukset jotka aiheutuvat oleskelusta kuntoutus-, kylpylä- tai vesihoitolaitoksessa eivätkä matkakulut näihin laitoksiin**
- **vakuutus ei korvaa vahingoittuneen etsinnästä aiheutuvia kuluja**

86.2 Matkan peruuntuminen
Matkan peruuntumisesta korvataan ennen matkaa maksetut kulut, joista vakuutettu on matkan järjestäjän matkaehtojen mukaan vastuussa. Peruuntumiskuluja korvataan enintään 5 000 euroa/vakuutettu.

86.3 Matkan keskeytyminen

86.3.1 Matkan keskeytymisen vuoksi maksetaan

- välttämättömät ylimääräiset matka- ja majoituskustannukset paluumatkan aikana takaisin Suomessa olevaan kotipaikkaan
- vakuutusyhtiön hyväksymät kohtuulliset matkakustannukset uudesta menomatkasta matkakohteeseen, mikäli tämä on vakuutuksen voimassaoloaikana välttämätön opintojen tai työsuhteen jatkumisen vuoksi, sekä
- sairaalahoidon tai ennenaikaisen matkalta paluun takia korvaus menetetyistä matkapäivistä.

Jos alle 16-vuotias lapsi sairastuu ja huoltajan läsnäolo sairaalassa on välttämätöntä lääkärin määräyksen takia, menetetyistä matkapäivistä maksetaan korvaus myös yhdelle matkalla mukana olleelle huoltajalle.

Menetettyjen matkapäivien korvaus on 55 euroa/vuorokausi enintään 45 vuorokaudelta, kuitenkin korkeintaan alkuperäisen matkan hinta, joka on maksettu ennen matkan alkua.

Korvausta menetetyistä matkapäivistä ei makseta kuolleen henkilön osalta.

86.3.2 Matkapäivät lasketaan matkan alkamishetkestä täysinä 24 tunnin ajanjaksoina. Menetetyt matkapäivät lasketaan vastaavasti sairaalahoidon alkamisesta tai matkan keskeytymisestä siihen saakka, jolloin sairaalahoito päättyi tai enintään siihen asti jolloin matkan tuli päättyä.

Jos viimeinen näin laskettu täysi ajanjakso ylittyy 12 tunnilla, lasketaan myös tämä yhdeksi päiväksi.

Jos vakuutettu menettää kolme neljäsosaa kaikista matkapäivistään, katsotaan hänen menettäneen kaikki matkapäivänsä.

86.4 Korvaus matkalta myöhästymisestä
Kohdassa 85.4 mainittu myöhästyminen korvataan, jos

- yleinen kulkuneuvo, taksi, vuokra-auto, laiva tai lentokone, jota vakuutettu on aikonut käyttää tai on käyttänyt, myöhästyy sään tai teknisen vian vuoksi, tai
- vakuutetun käyttämä kulkuneuvo joutuu liikenneonnettomuuteen.

Vakuutuksesta korvataan myöhästyminen, jos vakuutettu on varannut riittävästi aikaa ehtiäkseen siihen paikkaan, josta matka alkaa, ottaen huomioon vallinneet olosuhteet ennen matkan alkua sekä matkanjärjestäjien, liikenneyhtiön, lentokentän tai viranomaisten määräykset.
Myöhästymisen johdosta korvataan välttämättömät ja kohtuulliset kustannukset, jotka aiheutuvat vakuutetun toimenpiteistä päästä mukaan matkalle. Kuluja korvataan enintään 1700 euroa/henkilö.

Mikäli vakuutettu ei enää ehdi matkalle mukaan, korvataan myöhästymisen vuoksi peruuntunut matka kuten yllä. Myöhästymisen kokonaiskorvaus on korkeintaan 1700 euroa/henkilö.

Vakuutus korvaa 50 % majoituskustannuksista, jos meno- tai paluulento myöhästyy lakon, terroriteon tai pommiuhan vuoksi. Majoituskustannukset korvataan korkeintaan 2 vuorokaudelta.

Korvausta ei suoriteta siltä osin kuin vakuutettu on oikeutettu korvaukseen matkanjärjestäjältä, liikenneyhtiöltä, hotellilta tai vastaavalta.

86.5 Pysyvä haitta

86.5.1 Pysyvällä haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka vammasta aiheutuu vakuutetulle. Haittaa määritettäessä otetaan huomioon ainoastaan vamman laatu, ei yksilöllisiä olosuhteita, kuten ammattia ja harrastuksia.

86.5.2 Pysyvän yleisen haitan suuruus määritetään sosiaali- ja terveysministeriön vahvistaman tapaturmavakuutuslakiin perustuvan haittaluokituksen mukaan. Haitan suuruus määritetään tapaturman sattuessa voimassa olleen haittaluokituksen perusteella. Vammat on jaettu haittaluokkiin 1–20 siten, että luokka 20 (100 %) vastaa täyttä haittaa.

86.5.3 Täydestä pysyvästä haitasta maksetaan tapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutusmäärä. Osittaisesta pysyvästä haitasta maksetaan niin suuri osa vakuutusmäärästä kuin haittaluokka osoittaa.

86.5.4 Kertakorvaus maksetaan kun haitta on muodostunut pysyväksi. Pysyvä haitta määritetään viimeistään kolmen vuoden kuluttua tapaturman sattumisesta.

86.5.5 Jos haittaluokka muuttuu ennen kuin kolme vuotta on kulunut kertakorvauksen maksamisesta, on korvauksen määrää vastaavasti muutettava. Maksettua korvausta ei kuitenkaan peritä takaisin. Haittaluokan muuttuminen mainitun kolmivuotiskauden jälkeen, ei johda vahvistetun korvauksen tarkistamiseen.

86.5.6 Korvausta ei makseta haitasta, joka ilmenee vasta kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

86.6 Kuolema

86.6.1. Vakuutetun kuoltua matkan aikana korvataan alkuperäisen laskun tai tositteen perusteella kohtuulliset kotiinkuljetuksesta aiheutuneet kustannukset tai hautauskustannukset ulkomailla. Nämä kustannukset korvataan kuolinsyystä riippumatta.

86.6.2 Tapaturman aiheuttamasta vakuutetun kuolemasta maksetaan sovittu vakuutusmäärä. Tästä korvauksesta vähennetään saman tapaturman johdosta maksettu pysyvän haitan korvaus.
Korvausta ei kuitenkaan makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun tapaturmasta on kulunut kolme vuotta.

86.6.3 Vakuutetun kuolemasta, jonka olennaisena syynä on matkalla saatu, tartuntatautiasetuksessa (786/1986) määritelty yleisvaarallinen tartuntatauti, maksetaan sovittu vakuutusmäärä.

Korvausta ei makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun sairauden toteamisesta on kulunut yksi vuosi.

87 Korvattavuuden rajoitukset

87.1 Ydinvahinko ja sota
Vakuutuksesta ei korvata vahinkotapahtumaa, joka on aiheutunut
- **ihmisiä joukoittain tuhonneen, ydinreaktioon perustuvan aseen tai laitteen äkillisestä vaikutuksesta,**
- **sodasta, kapinasta tai aseellisesta selkkauksesta. Tämän kohdan vastuurajoitusta ei sovelleta 14 päivän aikana aseellisten toimien alkamisesta, muun kuin suursodan ollessa kysymyksessä, mikäli vakuutettu jo ennen niitä on aloittanut matkansa eikä itse ole osallistunut sanottuihin toimiin. Suursodalla tarkoitetaan sotaa kahden tai useamman YK:n turvallisuusneuvoston pysyvän jäsenmaan välillä.**
- **kemiallisesta tai biologisesta sodankäynnistä**

87.2 Lentomatka

87.2.1 Vakuutus ei ole voimassa lentohenkilöstöön kuuluvalle tai lentoon liittyvää tehtävää suorittavalle lentoonnettomuudessa sattuvan tapaturman varalta.

87.2.2 Vakuutus on voimassa lentomatkan aikana, kun vakuutettu on matkustajana kansallistunnuksin varustetussa ilmaaluksessa.

87.3 Erikoismatkat
Vakuutus ei ole voimassa tutkimusretkillä ja muilla riskialttiisiin olosuhteisiin tehtävillä matkoilla.
Vakuutuksen voi saada voimaan näihin vain lisäsopimuksesta ja -maksusta. Nämä rajoitukset eivät koske alle 15-vuotiaita lapsia.

87.4 Ruumiillinen ansiotyö
Vakuutus on voimassa ruumiillisessa ansiotyössä vain lisäsopimuksesta ja -maksusta.

87.5 Ajoneuvot
Vakuutus ei korvaa ajoneuvojen kotiinkuljetusta.

88 Lisäksi sovelletaan Folksam Vahinkovakuutuksen yleisiä sopimusehtoja.

90 MATKATAVARAVAKUUTUS

91 Vakuutuksen tarkoitus
Matkatavaravakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti kohdassa 95 mainituista vahinkotapahtumista aiheutuneet suoranaiset vahingot sekä ehdoissa erikseen mainitut kustannukset.

92 Vakuutetut

92.1 Vakuutettuina ovat vakuutuskirjassa mainitut, Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt, jotka kuuluvat Suomen sairausvakuutuslain piiriin.

92.2 Vakuutettuja ovat myös samassa taloudessa asuvat perheenjäsenet.

93 Vakuutuksen kohde

93.1 Vakuutuksen kohteena on matkatavara, jolla tarkoitetaan mukana olevaa omaisuutta mukaan lukien matkaliput.

93.2 Matkatavaraksi ei katsota
- **moottorikäyttöisiä ajoneuvoja, matkailu- tai muita perävaunuja, vesi- taikka ilma-aluksia, eikä edellä mainittujen osia taikka tarvikkeita,**
- **kauppatavaroita, tavaranäytteitä, mainosmateriaalia, kaupallisia tai opetusfilmejä ja -nauhoja, valokuvia eikä piirustuksia, käsikirjoituksia, kokoelmia eikä näiden osia,**
- **arvopapereita, luottokortteja eikä rahaa,**
- **muuttotavaroita,**
- **eläimiä eikä kasveja.**

94 Vakuutuksen voimassaolo

94.1 Voimassaoloalue
Vakuutus on voimassa Suomesta alkaneilla ulkomaan matkoilla. Suomessa vakuutus on voimassa matkoilla, jotka poikkeavat vakuutetun normaalista, päivittäisestä elinympäristöstä ja jotka tehdään vähintään 50 kilometrin etäisyydellä vakuutetun asunnosta, työpaikasta, opiskelupaikasta tai vapaa-ajan asunnosta. Vakuutus ei ole voimassa edellä mainituissa paikoissa tai mainittujen paikkojen välisillä matkoilla.

94.2 Voimassaoloaika
Vakuutus on voimassa enintään kolmen kuukauden pituisella matkalla tai vakuutuskirjassa mainitun ajan. Lisäsopimuksesta ja -maksusta vakuutuksen voi kuitenkin saada voimaan siltä osin kuin matka ylittää kolme kuukautta tai vakuutuskirjassa mainitun ajan.

Mikäli vakuutettu tilapäisesti keskeyttää matkansa palatakseen Suomeen vähintään 30 vuorokaudeksi, katsotaan uuden matkan alkaneen keskeytyksen jälkeen.

95 Korvattavat vahinkotapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

95.1 Korvattavat vahingot
Vakuutuksesta korvataan äkillisesti vaikuttaneesta syystä arvaamattomasti aiheutunut vahinko.

95.2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot
Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut
- **tavaran katoamisesta tai sen unohtamisesta,**

- **tavaran tavanomaisesta käytöstä, sen hankaantumisesta,**
  kulumisesta, naarmuuntumisesta tai puutteellisesta päällyksestä,
- **polkupyörille, suksille tai muille urheiluvälineille niitä tarkoitukseensa käytettäessä**
- **mukana olevista syövyttävistä tai tahraavista aineista taikka mukana olevien nesteiden vuotamisesta tai juomia sisältävien pullojen särkymisestä,**
- **normaalista sääolosuhteista tai tavanomaisista luonnonilmiöistä, paitsi silloin kun tavara on ollut luovutettuna hotellin, huoltoaseman, kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen, matkanjärjestäjän tai muun vastaavan haltuun,**
- **viranomaisen toimenpiteistä**
- **vahinkoa, joka korvataan jonkin erityislain, takuun tai muun vakuutuksen perusteella.**

96 Suojeluohjeet

96.1 Säilytettäessä hotellihuoneessa esinettä tai laitteistoa, jonka arvo ylittää 340 euroa, on sen oltava erikseen lukitussa kiinteässä tilassa, mikäli se esineen käyttö, koko ja olosuhteet huomioon ottaen on mahdollista.

96.2 Esinettä tai laitteistoa, jonka arvo ylittää 340 euroa, ei saa päiväsaikaan säilyttää ohikulkijoiden helposti nähtävissä tai yöllä taikka yön ajaksi pysäköidyssä tai kolmannen henkilön huostaan jätetyssä moottoriajoneuvossa, asumattomassa matkailu- tai muunlaisessa perävaunussa taikka veneessä.

96.3 Matkatavaraa on varkausvahingon välttämiseksi riittävästi valvottava.

96.4 Vahingoittunutta esinettä ei saa hävittää ilman erityistä syytä.

96.5 Jos esine on vahingoittunut tai kadonnut kuljetuksen aikana, on vahingosta ilmoitettava kuljetusliikkeen tai liikenneyrityksen edustajalle.

96.6 Suojeluohjeiden noudattamatta jättämisen perusteella korvausta voidaan VakSL 31 §:n mukaan alentaa tai se evätä.

97 Korvaussäännöt

97.1 Korvauksen laajuus

97.1.1 Vakuutuksesta korvataan vahinkotapahtumasta vakuutuksen kohteelle aiheutunut suoranainen esinevahinko. Esinevahingossa vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana on vakuutuskirjaan merkitty omaisuuden vakuutusmäärä. Matkatavaroiden yhteisarvo ei vaikuta korvauksen määrään (ks. kohtaa 97.3.4).

97.1.2 Vakuutusmäärästä riippumatta korvataan
- kadonneen matkatavaran etsimisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, mikäli tavara on ollut luovutettuna hotellin, huoltoaseman, kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen, matkanjärjestäjän tai muun vastaavan haltuun,
- matkatavaran pelastamisesta ja vahingon rajoittamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset,
- välttämättömyystarvikkeiden hankintakustannukset silloin, kun kuljetettavaksi jätetty matkatavara myöhästyy vähintään 12 tuntia vakuutetun matkakohteeseen saapumisesta. Korvauksena suoritetaan 68 euroa jokaista alkanutta vuorokautta kohti, kuitenkin yhteensä enintään 340 euroa.
- kohtuulliset matkalippujen, passin ja viisumin varkaudesta aiheutuneet jälleenhankinta-, matka- ja majoituskustannukset, kuitenkin enintään 255 euroa, kun kustannukset ovat aiheutuneet matkan aikana.

97.2 Korvauksen määrän laskeminen

97.2.1 Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vahinkotapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

97.2.2 Menetetyn tai korjauskelvottomaksi vahingoittuneen esineen osalta vahingon määrä on sen päivänarvo, jolla tarkoitetaan rahamäärää, joka saadaan, kun jälleenhankinta-arvosta vähennetään, mitä omaisuus on arvossa menettänyt iän, käytön, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun sellaisen syyn johdosta.

97.2.3 Jos vahingoittunut omaisuus voidaan korjata, on korvausmäärä sama kuin korjauskustannukset.

97.2.4 Korvauksena maksetaan omavastuulla vähennetty vahingon määrä.

97.2.5 Jos vakuutetulla on useampia saman edun sisältäviä vakuutuksia, ei yhteenlaskettu korvaus saa ylittää omavastuulla vähennettyä vahingon määrää.

97.3 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

97.3.1 Vakuutusyhtiöllä on oikeus korvauksen rahana maksamisen asemasta korjauttaa vahingoittunut esine tai hankkia tilalle vastaava.

97.3.2 Jos menetettyä omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutuksenottajan tulee viipymättä luovuttaa se vakuutusyhtiölle tai palauttaa korvaus sen osalta.

97.3.3 Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vakuutuksenottajan omistukseen. Vakuutusyhtiöllä on kuitenkin oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai sen osa, arvioituna samojen perusteiden mukaan kuin vahinkotapahtumassa.

97.3.4 Vahingon johdosta vakuutusmäärä vähenee korvauksen määrällä.

98 Korvattavuuden rajoitukset

98.1 Ydinvahinko ja sota
Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut
- **atomivastuulaissa tarkoitetusta ydinvahingosta,**
- **sodasta, kapinasta tai aseellisesta selkkauksesta. Tämän kohdan vastuurajoitusta ei sovelleta 14 päivän aikana aseellisten toimien alkamisesta, muun kuin suursodan ollessa kysymyksessä, mikäli vakuutettu jo ennen niitä on aloittanut matkansa ja ei itse ole osallistunut sanottuihin toimiin. Suursodalla tarkoitetaan sotaa kahden tai useamman YK:n turvallisuusneuvoston pysyvän jäsenmaan välillä.**

99 Lisäksi sovelletaan Folksam Vahinkovakuutuksen yleisiä sopimusehtoja.

100 KOIRA- JA KISSAVAKUUTUS

101 Vakuutuksen sisältö
Vakuutukseen sisältyy henkivakuutus ja erillisen sopimuksen mukaan eläinlääkärikuluvakuutus, sekä pentuevakuutus ja vakuutus käyttötarkoitukseen koulutetuille koirille lisäturvavakuutuksena.
Lisäturvavakuutuksesta on tehtävä merkintä vakuutuskirjaan.

102 Vakuutuksen tarkoitus
Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen kohdassa 105 mainitut vahinkotapaukset.

103 Vakuutuksen kohde
Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjaan merkitty rekisteröity koira tai kissa. Sekarotuiset koirat sekä rekisteröimättömät koirat voidaan sisältää vakuutukseen kun vakuutusmäärä on korkeintaan 340 euroa. Vakuutuksella voidaan vakuuttaa yli 6 viikon ja enintään 6 vuoden ikäisiä koiria ja kissoja.

104 Vakuutuksen voimassaoloalue
Vakuutus on voimassa Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa sekä matkalla näiden maiden välillä. Suomen

ulkopuolella vakuutus on kuitenkin vain 30 päivää voimassa matkan lähdöstä lukien. Vakuutus on kuitenkin voimassa ainoastaan Suomessa niiden koirien ja kissojen osalta jotka osallistuvat näyttelyihin, kilpailuihin tai vastaavaan.

105 Korvattavat vahinkotapaukset ja niihin liittyvät rajoitukset

105.1 Korvattavat vahinkotapaukset
Vakuutus korvaa vahingon joka johtuu
- koiran tai kissan kuolemasta
- siitä, että koira tai kissa sairauden tai vamman johdosta on lopetettava
- koiran tai kissan katoamisesta tai anastamisesta.

Lopettamista pidetään välttämättömänä kun sairastuneen tai vammautuneen eläimen kuolema on huolimatta asiallisesta hoidosta odotettavissa tai jos eläin on lopetettava selvän eläinräkkäyksen välttämiseksi.

105.2 Vahinkoilmoitukseen on liitettävä eläinlääkärin lausunto.

105.3 Vahinkotapaukset joita ei korvata
Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa joka on aiheutunut
- **synnynnäisestä viasta tai luonneviasta**
- **valeraskaudesta**
- **kasvuhäiriöstä tai rakenneviasta, luuston tai nivelten kehityshäiriöstä**
- **siitoskyvyn menettämisestä tai tiineytymättömyydestä**
- **pakkosynnytystä tai keisarinleikkausta**
- **tarpeellisia rokotuksia koskevan ohjelman seuraamisen laiminlyömisestä**
- **tarttuvia eläintauteja koskevan lain määräysten laiminlyömisestä**
- **muun kuin laillistetun eläinlääkärin suorittamista hoitotoimenpiteistä**
- **taloudellisista syistä.**

106 Korvausmääräykset

106.1 Vakuutusmäärällä tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka on merkitty vakuutuskirjaan kunkin koiran tai kissan osalta.

106.2 Koiran tai kissan kuolemasta, välttämättömästä lopettamisesta, katoamisesta tai anastamisesta aiheutuneena vahinkona korvataan eläimen käypä arvo. Vakuutusyhtiön kokonaiskorvauksen ylimpänä rajana on kuitenkin vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä.

106.3 Eläimen käyvällä arvolla tarkoitetaan rahamäärää, joka siitä olisi saatu myytäessä välittömästi ennen vahinkotapahtumaa.

106.4 Kun koira tai kissa täyttää 6 vuotta alennetaan vakuutusmäärää jokaisen seuraavan vakuutuskauden alussa. Alennus on 10 % siitä vakuutusmäärästä joka on merkitty vakuutuskirjaan koiran tai kissan täyttäessä 6 vuotta. Arvonvähennys päättyy 340 euroon.

106.5 Vakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana koira tai kissa täyttää 10 vuotta.

106.6 Vakuutus korvaa vahingon, mikäli kadonnutta tai anastettua koiraa tai kissaa ei ole saatu takaisin 2 kuukaudessa. Mikäli kadonnut tai anastettu koira tai kissa palautuu omistajalle, hänen on välittömästi palautettava maksettu korvausmäärä vakuutusyhtiölle.

106.7 Vahinko korvataan vain siltä osin kuin sitä ei korvata jonkun muun vakuutuksen nojalla tai eläintautilain edellyttämänä tai muista syistä yleisistä varoista.

107 Lisäturvavakuutukset

107.1 Eläinlääkärikuluvakuutus

107.1.1 Eläinlääkärikuluvakuutuksen voi ottaa yli 6 viikon mutta alle 6 vuoden ikäisille koirille ja kissoille.
107.1.2 Vakuutus alkaa vakuutuskirjassa mainittuna ajankohtana.
Vakuutetun eläimen sairaudesta johtuvissa vahinkotapahtumissa vakuutus alkaa kuitenkin vasta 14 vuorokauden kuluttua vakuutuskirjaan merkitystä vakuutuksen alkamisajankohdasta.

107.1.3 Vakuutus korvaa sairauden tai vamman aiheuttamat eläinlääkärin antamasta hoidosta johtuvat kustannukset siltä ajalta kun vakuutus on ollut voimassa.
Eläinlääkärikustannukset sisältävät:
- vahvistettujen ohjetaksojen mukaiset eläinlääkäripalkkiot
- vastaanotolla käytetyt lääkkeet, sidontatarpeet ja vastaavat
- reseptillä määrätyt lääkkeet
- sairauden tai vamman johdosta suoritetut tarpeelliset röntgentutkimukset
- leikkaukset.

107.1.4 Vakuutuksesta ei korvata kuluja, jotka ovat aiheutuneet;
- **sairauden ennalta ehkäisemistä**
- **tutkimuksesta perinnöllisen vian toteamiseksi**
- **synnynnäisen vian tai luonnevian hoidosta**
- **valeraskaudesta**
- **kasvuhäiriöiden tai rakennevikojen hoidosta, luuston tai nivelten kehityshäiriöstä**
- **kastraatiosta tai sterilisaatiosta**
- **erikoisruokavaliosta, rehuista, ravintovalmisteista ja vitamiineista**
- **pakkosynnytyksestä tai keisarinleikkauksesta**
- **kroonisten sairauksien ja allergian hoidosta**
- **sairautta hengityselimistössä, tämä koskee seuraavia rotuja: ranskalainen- ja englantilainen bulldoggi, bokseri, pekingeesi, bostonterrieri sekä mopsi**
- **tarpeellisia rokotuksia koskevan ohjelman seuraamisen laiminlyömisestä**
- **tarttuvia eläintauteja koskevan lain määräysten laiminlyömisestä**
- **muun kuin laillistetun eläinlääkärin suorittamista hoitotoimenpiteistä**
- **kuljetus- ja matkakuluja.**

107.1.5 Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuus on enintään jokaista vakuutuskautta kohti vakuutuskirjassa merkitty enimmäiskorvaus.

107.1.6 Saman sairauden tai tapaturman aiheuttamia kuluja korvataan enintään 12 kuukauden ajan.

107.1.7 Omavastuu
Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vahinkotapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

107.1.8 Muulloin sovelletaan Koira- ja kissavakuutuksen vakuutusehtoja.

107.2 Pentuevakuutus

107.2.1 Vakuutus korvaa kustannukset mikäli
- pentu menetetään
- sikiö toisen tiineyskuukauden jälkeen menetetään sikiönkuoleman, luomisen tai synnytysesteen johdosta
- pentu 30 päivän kuluessa synnytyksen jälkeen kuolee tai on lopetettava sairauden, vamman tai synnynnäisen vian takia.

107.2.2 Vakuutus korvaa sen vakuutusmäärän joka pennun osalta on merkitty vakuutuskirjaan, kuitenkin korkeintaan 850 euroa.

Vakuutusmäärä voi olla enintään 50 % naaraan vakuutusmäärästä. Vakuutuksesta korvataan korkeintaan kaksi pentua.

107.2.3 Vakuutus korvaa eläinlääkärikulut kohdan 107.1 mukaan ainoastaan alle 10 viikon ikäisestä pennusta jos naaraan perusvakuutukseen sisältyy eläinlääkärikuluvakuutus lisävakuutuksena.

107.2.4 Pentuevakuutusta ei myönnetä koiranpennuille, mikäli vakuutusanomus ei ole saapunut vakuutusyhtiölle ennen toisen tiineyskuukauden alkua.

107.2.5 Pentuevakuutus päättyy luovutuksen yhteydessä, kuitenkin viimeistään kun pentu on 10 viikon ikäinen.

107.2.6 Muulloin sovelletaan Koira- ja kissavakuutuksen vakuutusehtoja.

107.3 Vakuutus käyttökoirille

107.3.1 Vakuutus voidaan merkitä lisävakuutuksena henkivakuutukseen ja on tarkoitettu hyötykäyttöön koulutetuille koirille, ei kuitenkaan siitoskäyttöön tarkoitetuille koirille.

107.3.2 Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka johtuu siitä että koira tulee tapaturman takia koulutuksensa mukaiseen hyötykäyttöön kykenemättömäksi.

107.3.3 Korvaus maksetaan kertakorvauksena, korkeintaan 50 % vakuutusmäärästä.

107.3.4 Vahingon johdosta vakuutusmäärä vähenee korvauksen määrällä.

107.3.5 Muulloin sovelletaan Koira- ja kissavakuutuksen vakuutusehtoja.

110 HEVOSVAKUUTUS

111 Vakuutuksen sisältö
Vakuutukseen sisältyy perusvakuutus ja erillisen sopimuksen mukaan eläinlääkärikuluvakuutus lisäturvavakuutuksena. Lisäturvavakuutuksesta on tehtävä merkintä vakuutuskirjaan.

112 Vakuutuksen tarkoitus
Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen kohdassa 115 mainitut vahinkotapaukset.

113 Vakuutuksen kohde
Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjaan merkitty hevonen. Hevosen on oltava yli kuukauden mutta alle 20 vuotta vanha. Yli 15 mutta alle 20 vuotiaat hevoset voidaan sisältää perusvakuutukseen kun vakuutusmäärä on korkeintaan 1 360 euroa. Vakuutus päättyy kun hevonen täyttää 20 vuotta.

114 Vakuutuksen voimassaoloalue
Vakuutus on voimassa Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa sekä matkalla näiden maiden välillä. Suomen ulkopuolella vakuutus on kuitenkin vain 30 päivää voimassa matkan lähdöstä lukien.
Vakuutus on voimassa ainoastaan Suomessa niiden hevosten osalta jotka osallistuvat näyttelyihin, kilpailuihin tai vastaavaan.

115 Korvattavat vahinkotapaukset ja niihin liittyvät rajoitukset

115.1 Korvattavat vahinkotapaukset

115.1.1 Vakuutus korvaa vahingon joka johtuu
- hevosen kuolemasta
- siitä, että hevonen välttämättä täytyy lopettaa vamman tai sairauden tai laillistetun eläinlääkärin tekemän kuohitsemisen johdosta. Lopettamista pidetään välttämättömänä kun hevosen kuolema asiallisesta hoidosta huolimatta on odotettavissa tai jos hevonen on lopetettava eläinrääkkäyksen välttämiseksi.

115.1.2 Vakuutuksesta korvataan vahinko, kilpahevosta lukuun ottamatta, joka on syntynyt hevosen käyttöarvon laskun johdosta, mikäli käyttöarvo laskee sairauden tai vamman johdosta.

115.2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot
Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa joka on aiheutunut
- **kivespussikohjua sairastavan orin tai pietturiorin kuolemisesta kuohitsemisen seurauksena**
- **hevosen napatyrään sairastumista**
- **hevosen lopettamisesta luonnevian johdosta**
- **hevosen menetetystä tai vähennetystä siitoskyvyn johdosta**
- **hevosen anastamisesta tai katoamisesta. Vahinko korvataan kuitenkin, jos vuoden kuluessa katoamisesta tai anastamisesta löydetään vakuutuksen kohteena olevan hevosen jäännöksiä.**
- **lopettamista ontumisen tai muun liikuntahäiriön johdosta**
- **kasvu- ja kehityshäiriöistä**
- **siitä, että hevosella on kilpailtu neljännen tiineyskuukauden jälkeen**
- **tarttuvia eläintauteja koskevan lain määräysten laiminlyömisestä**
- **muun kuin laillistetun eläinlääkärin suorittamista hoitotoimenpiteistä**
- **taloudellisista syistä.**

116 Korvausmääräykset

116.1 Vakuutusmäärällä tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka on merkitty vakuutuskirjaan kunkin hevosen osalta. Vakuutusyhtiön kokonaiskorvauksen ylimpänä rajana on vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä.

116.2 Kun hevonen täyttää 13 vuotta vakuutusmäärä alenee jokaisen seuraavan vakuutuskauden alussa. Alennus on 10 % siitä vakuutusmäärästä joka on merkitty vakuutuskirjaan hevosen täyttäessä 13 vuotta. Arvonvähennys päättyy 1 360 euroon.

116.3 Vakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana hevonen täyttää 20 vuotta.

116.4 Hevosen kuolemasta korvataan hevosen käypä arvo. Hevosen käyvällä arvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka hevosesta olisi saatu myytäessä välittömästi ennen vahinkotapahtumaa, kuitenkin korkeintaan vakuutusmäärää. Mikäli kilpahevonen kuolee kuohitsemisen seurauksena, vakuutusyhtiön korvausvelvollisuus on 3 400 euroa, kuitenkin korkeintaan voimassa oleva vakuutusmäärä.

116.5 Kuolemantapauksessa vähennetään korvaussummasta, saman vakuutuskauden aikana, samasta sairaudesta tai vahingosta, eläinlääkärikuluvakuutuksesta maksetut korvaukset.

116.6 Korvaus käyvän arvon alenemista maksetaan eläinlääkärin lausunnon mukaan. Korvausta maksetaan korkeintaan 50 % vakuutusmäärästä, kuitenkin korkeintaan voimassa olevan vakuutusmäärän ja arvioidun teurastusarvon ero. Tämä ei koske kilpahevosia.

116.7 Vahinko korvataan vain siltä osin kuin sitä ei korvata jonkun muun vakuutuksen nojalla.

117 Omavastuu
Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vahinkotapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

118 Lisäturvavakuutukset

118.1 Eläinlääkärikuluvakuutus

118.1.1 Eläinlääkärikuluvakuutus voidaan merkitä yli 1 kuukauden sekä alle 13 vuoden ikäisille hevosille.

118.1.2 Vakuutus alkaa vakuutuskirjassa mainittuna ajankohtana.
Vakuutetun eläimen sairaudesta johtuvissa vahinkotapahtumissa vakuutus alkaa kuitenkin vasta 14 vuorokauden kuluttua vakuutuskirjaan merkitystä vakuutuksen alkamisajankohdasta.

118.1.3 Vakuutus korvaa sairauden tai vamman johdosta seuraavat kustannukset eläinlääkärin antamasta hoidosta hevoselle tai alle yhden kuukauden vanhalle varsalle siltä ajalta kun vakuutus on ollut voimassa:

- vahvistetun taksan mukaiset eläinlääkäripalkkiot
- eläinlääkärin matkakustannukset
- sairauskäynnillä käytetyt lääkkeet, sidontatarpeet ja vastaavat
- reseptillä olevat lääkkeet
- kuolleen hevosen tutkimus
- leikkaukset

118.1.4 Vakuutus ei korvaa seuraavia kuluja, jotka johtuvat

- **Hevosvakuutusehdoissa kohdassa 115.2 mainittujen sairauksien tai vammojen hoidosta**
- **tiineys- tai siitoskyvyttömyyden hoidosta**
- **kuohitsemisesta tai steriloinnista**
- **sairauden ennalta ehkäisemisestä**
- **loishoidosta**
- **kroonisten sairauksien ja allergian hoidosta**
- **rasitusvammoista ja niiden seurauksena kehittyneistä luumutoksista, nivelrikoista ja jännevioista, vaikka vamma ilmenisikin äkillisesti**
- **kasvu- ja kehityshäiriöistä**
- **tarttuvia eläintauteja koskevan lain määräysten laiminlyömisestä**
- **muun kuin laillistetun eläinlääkärin suorittamista hoitotoimenpiteistä**
- **kilpahevosen kuljetuksesta.**

118.1.5 Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuus on enintään jokaista vakuutuskautta kohti vakuutuskirjassa merkitty enimmäiskorvaus.

118.1.6 Saman sairauden tai tapaturman aiheuttamia kuluja korvataan enintään 12 kuukauden ajan.

118.1.7 Muulloin sovelletaan Hevosvakuutuksen vakuutusehtoja.

118.2 Varsavakuutus

118.2.1 Vakuutus korvaa kustannukset mikäli

- varsa menetetään
- sikiö neljännen tiineyskuukauden jälkeen menetetään sikiönkuoleman, luomisen tai synnytysesteen johdosta
- varsa 30 päivän kuluessa synnytyksen jälkeen kuolee tai on lopetettava sairauden, vamman tai synnynnäisen vian takia.

118.2.2 Vakuutus korvaa sen vakuutusmäärän joka varsan osalta on merkitty vakuutuskirjaan. Jos syntyy kaksi tai useampaa varsaa korvausta ei makseta jos vähintään yksi varsa jää eloon. Mikäli kaikki varsat kuolevat tai on lopetettava, maksetaan korvausta yhdestä varsasta.

118.2.3 Vakuutus korvaa eläinlääkärikulut kohdan 118.1 mukaan ainoastaan alle kuukauden ikäisestä varsasta jos tamman perusvakuutukseen sisältyy eläinlääkärikuluvakuutus lisäturvavakuutuksena.

118.2.4 Varsavakuutusta ei myönnetä, mikäli vakuutushakemus eläinlääkäritodistuksineen ei ole saapunut vakuutusyhtiölle ennen kahdeksannen tiineyskuukauden alkua.

118.2.5 Varsavakuutus päättyy kun varsa täyttää 1 kuukauden.

118.2.6 Muulloin sovelletaan Hevosvakuutuksen vakuutusehtoja.

120 METSÄVAKUUTUS

121 Vakuutuksen sisältö
Vakuutus sisältää, sen mukaan kuin vakuutuskirjassa on mainittu, perusvakuutuksena joko yhdistetyn metsävakuutuksen tai metsäpalovakuutuksen.

122 Vakuutuksen tarkoitus
Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti kohdassa 14.1 mainituista vahinkotapahtumista aiheutunut suoranainen esinevahinko sekä ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset.

123 Vakuutuksen kohde
Vakuutuksen kohteena ovat vakuutuskirjassa mainitun tilan metsätalousmaan puusto ja taimikko.
Metsätalousmaalla tarkoitetaan metsämaata, kitumaata ja näiden muodostamaan kokonaisuuteen kuuluvaa joutomaata.
Vakuutuksen kohteena on myös hakkuupaikalla ja metsä- tai tienvarsivarastossa oleva vakuutuksenottajan omistama, vakuutuskirjassa mainitulta tilalta hakattu puutavara.

124 Korvattavat vahinkotapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

124.1 Korvattavat vahinkotapahtumat

124.1.1 Yhdistetty metsävakuutus

124.1.1.1 Palo-, myrsky- ja lumivahinko
Vakuutuksesta korvataan irtipäässeen tulen ja sen sammutustoimien sekä myrskyn ja lumen aiheuttama vahinko

- puustolle (valtapituus yli 7 metriä) ja puutavaralle, kun vahingoittuneen puuston tai puutavaran määrä vahinkotapahtumaa kohti on vähintään 20 kiintokuutiometriä
- taimikolle (valtapituus korkeintaan 7 metriä), kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeellinen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään puolen hehtaarin suuruinen.

Vakuutuksesta korvataan myös palovahingon jälkivartioinnista aiheutuneet kustannukset.

124.1.1.2 Hyönteis- ja tulvavahinko
Vakuutuksesta korvataan hyönteisten ja tulvan puustolle (valtapituus yli 7 metriä) aiheuttama vahinko tuhokohdissa, joissa puusto on vioittunut vähintään yhden hehtaarin suuruisella yhtenäisellä alueella siten, että alue joudutaan vahingon välittömänä seurauksena kokonaan metsittämään.

124.1.1.3 Hyönteis-, jyrsijä-, sienitauti- ja tulvavahinko taimikolle
Vakuutuksesta korvataan hyönteisten, jyrsijöiden, sienitautien ja tulvan aiheuttama vahinko taimikolle (valtapituus korkeintaan 7 metriä), kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeellinen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään puolen hehtaarin suuruinen.

124.1.2 Metsäpalovakuutus
Vakuutuksesta korvataan irtipäässeen tulen ja sen sammutustoimien aiheuttama vahinko

- puustolle (valtapituus yli 7 metriä) ja puutavaralle, kun vahingoittuneen puuston tai puutavaran määrä vahinkotapahtumaa kohti on vähintään 20 kiintokuutiometriä.
- taimikolle (valtapituus korkeintaan 7 metriä), kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen va-

jaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeellinen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään puolen hehtaarin suuruinen.

Vakuutuksesta korvataan myös palovahingon jälkivartioinnista aiheutuneet kustannukset.

124.2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot
Vakuutuksesta ei korvata

- **vahinkoa, jos vahinkotapahtuma on alkanut ennen vakuutuksen voimaantuloa**
- **vahinkoa siltä osin kuin se voidaan korvata julkisista varoista eikä siltä osin kuin korvausta suoritetaan ainaismetsä- tai ainaismetsäpalovakuutuksesta**
- **puustolle aiheutuneen vahingon johdosta syntyviä metsittämiskustannuksia**
- **sammutuskustannuksia eikä jälkiraivauksesta aiheutuneita kustannuksia**
- **vahinkoa, joka on aiheutunut sodasta, kapinasta, vallankumouksesta tai muusta sen kaltaisesta syystä**
- **vahinkoa, joka on aiheutunut ydinvastuulaissa määritetystä ydinvahingosta**
- **vahinkoa, joka johtuu ilman, veden tai maaperän saastumisesta.**

125 Arvioimis- Ja korvaussäännökset

125.1 Korvauksen laajuus

125.1.1 Vakuutuksesta korvataan vahinkotapahtuman johdosta puustolle ja puutavaralle aiheutunut vahinko

- puutavaralajisiirtymästä
- käyttökelvottomaksi tulemisesta tai
- tuhoutumisesta.

Lisäksi vakuutuksesta korvataan vahinkotapahtuman johdosta aiheutunut vahinko

- hakkuu- ja korjuukustannusten kohoamisesta
- liian aikaisin tapahtuneesta hakkuusta (odotusarvovahinko).

125.1.2 Vakuutuksesta korvataan vahinkotapahtuman johdosta taimikolle sen tuhoutumisesta aiheutunut vahinko (kustannusarvovahinko).

125.2 Korvauksen määrän laskeminen ja suorittaminen

125.2.1 Vahingon määrän arvioinnin perusteena on

- puuston hakkuuarvo
- puuston odotusarvo
- puutavaran hinta
- taimikon kustannusarvo

välittömästi ennen ja jälkeen vahinkotapahtuman.
Puuston hakkuuarvolla tarkoitetaan puustosta saatavaa kantorahaa käypinä puutavaralajeina myytäessä.
Puuston odotusarvolla tarkoitetaan puustosta tulevaisuudessa saatavien hakkuutulojen perusteella laskettua nykyarvoa.
Puutavaran hinnalla tarkoitetaan hakatusta puutavarasta saatavaa myyntihintaa.
Taimikon kustannusarvolla tarkoitetaan taimikon perustamisesta ja kasvattamisesta aiheutuneita kustannuksia.

125.2.2 Vahingon määrän arvioinnissa ei oteta huomioon muita omaisuuteen liittyviä etuuksia tai vahingosta välillisesti aiheutuvaa tappiota taikka voiton tai muiden etujen menetystä.

125.2.3 Vahingon määrä lasketaan vahinkohetkellä vallinneen hintatason mukaisesti.

125.2.4 Myrskyn aiheuttamissa vahingoissa korvattavan vahingon määrä on kiintokuutiometriä kohti korkeintaan 30 % vahingoittuneen puuston kantorahasta lisättynä mahdollisella odotusarvolisän osuudella.

125.2.5 Odotusarvolisä voidaan korvata silloin, kun vahingon kohteeksi joutunut puusto on vahingon jälkeen Keskusmetsälautakunta Tapion ohjeiden mukaisesti vajaatuottoinen.

125.2.6 Korvauksen määrä on vahingon määrä vähennettynä vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkityllä omavastuulla (ks. kuitenkin 125.2.7).

125.2.7 Jos vakuutusmaksun perusteena oleva vakuutuskirjassa mainittu pinta-ala osoittautuu todellista pinta-alaa pienemmäksi, vakuutuksesta korvataan vain niin suuri osa omavastuun määrällä vähennetystä vahingon määrästä kuin vakuutuskirjassa mainitun pinta-alan ja todellisen pinta-alan mukaisten vakuutusmaksujen suhde osoittaa. Vakuutusmaksun perusteena olevaan pinta-alaan sisältyy veroluokkiin I–IV luokitettu metsämaa. Tähän pinta-alaan kuuluvat myös verohuojennuksen saaneet alueet.

125.3 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

125.3.1 Vakuutusyhtiölle on varattava tilaisuus tarkastaa vahingot ennen kuin vahinkoaluetta ryhdytään raivaamaan, vahingoittuneita puita korjaamaan tai ennen kuin ryhdytään muihin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaikeuttaa vahinkojen toteamista.

125.3.2 Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vakuutuksenottajan omistukseen, mutta vakuutusyhtiöllä on oikeus lunastaa vahingoittuneet puut ja puutavara niiden arvioidusta arvosta.

125.3.3 Kiinnityksenhaltijan oikeudet vahingonkorvaukseen määräytyvät kiinnitysasetuksen mukaan. Vakuutuksenottajan on tarvittaessa selvitettävä, että metsä on vapaa metsänhakkuuoikeuteen tai kiinteistöön muuten velan vakuudeksi vahvistetusta kiinnityksestä taikka että kiinnityksenhaltijat ovat suostuneet korvauksen suorittamiseen vakuutuksenottajalle (ks. metsäkiinnityslaki 1 ja 3 §:t ja laki metsänhakkuuoikeuden kiinnittämisestä 1 § sekä kiinnitysasetus 18 §).

125.4 Indeksiehto
Vakuutusmaksu on sidottu Metsäntutkimuslaitoksen laskemaan metsävakuutusmaksuindeksiin, joka perustuu hakkuuvuosittaisiin puukuutiometrin bruttoarvoihin ja metsätyöntekijäin ansiotasoindeksiin seuraavia sääntöjä noudattaen:
Perusindeksi on vakuutussopimuksen alkamisvuotta edeltäneen kalenterivuoden indeksi.
Tarkistusindeksi on tarkistusvuotta edeltäneen kalenterivuoden indeksi.
Tarkistushetki on vakuutuskauden alkamispäivä.
Vakuutuskauden tarkistettu vakuutusmaksu on yhtä monta täyttä prosenttia vakuutussopimuksen alkuperäisestä vakuutusmaksusta kuin tarkistusindeksi on perusindeksistä.
Mikäli indeksiluku on negatiivinen, yllämainittua tarkistusta ei tehdä.

Tutustukaa erityisesti lihavoidulla painettuihin ehtokohtiin.

Vakuutussopimuslaista johtuvien oikeuksien ja velvollisuuksien osalta katso Folksam Vahinkovakuutusyhtiön Yleiset sopimusehdot B.

FOLKSAM VAHINKOVAKUUTUS OY
YLEISET SOPIMUSEHDOT (B)
VAHINKOVAKUUTUS

SISÄLLYSLUETTELO

1. Eräät keskeiset käsitteet
2. Tietojen antaminen ennen vakuutussopimuksen tekemistä
2.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus
2.1.1 Tiedonantovelvollisuus muita kuin kuluttaja-asiakkaita kohtaan
2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus
3. Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutussopimuksen voimassaolo
3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen
3.2 Vakuutussopimuksen voimassaolo
4. Vakuutusmaksu
4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen
4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen
4.3 Viivästyneen vakuutusmaksun suorittaminen
4.4 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä
5. Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana
5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus
5.1.1 Tiedonantovelvollisuus muita kuin kuluttaja-asiakkaita kohtaan
5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä
6. Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä
6.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita
6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvelvollisuus)
7. Vakuutustapahtuman aiheuttaminen
7.1 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen tahallaan
7.2 Törkeä huolimattomuus sekä alkoholin tai huumausaineen käyttö
7.3 Alkoholin ja muun huumaavan aineen vaikutus vahinkoon moottoriajoneuvovakuutuksissa
8. Samastaminen
9. Syyntakeettomuus ja pakkotila
10. Korvausmenettely
10.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet
10.2 Korvausoikeuden vanhentuminen
10.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet
10.4 Kuittaus
11. Vakuutuskorvaus
11.1 Ylivakuutus
11.2 Alivakuutus
12. Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen
12.1 Itseoikaisu
12.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat
12.3 Käräjäoikeus
13. Vakuutusyhtiön takautumisoikeus
13.1 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus kolmatta kohtaan
13.2 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan
14. Vakuutussopimuksen muuttaminen
14.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana
14.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa
15. Vakuutussopimuksen päättyminen
15.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus
15.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana
15.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden lopussa
15.4 Omistajan vaihdos
15.5 Ryhmäetuvakuutuksen irtisanominen
16. Kolmannen henkilön oikeudet
16.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa
16.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua
16.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta
16.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa
16.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa
17. Muita vakuutussopimuslaissa käsiteltäviä asioita

VAKUUTUSSOPIMUSLAISTA JOHTUVIA OIKEUKSIA JA VELVOLLISUUKSIA

Vakuutussopimuslaki (543/94) on vakuutussopimuksia koskeva laki, joka sisältää asiakkaan ja vakuutusyhtiön väliseen sopimus-suhteeseen sekä eräiden kolmansien henkilöiden oikeuksiin vaikuttavia säännöksiä. Seuraavassa on osa lain keskeisimmistä säännöksistä sekä asiat, joista vakuutusehdoissa on lain mukaan määrättävä. Tähän vakuutussopimukseen sovelletaan kuitenkin myös sellaisia vakuutussopimuslain säännöksiä, joita ei jäljempänä ole esitetty. Otsikoiden jälkeen suluissa olevat pykälämerkinnät viittaavat niihin vakuutussopimuslain säännöksiin, joissa käsitellään otsikossa mainittuja asioita.

1. ERÄÄT KESKEISET KÄSITTEET

Vakuutussopimuksen keskeinen sisältö (6 §) määritellään vakuutuskirjassa ja vakuutusehdoissa.

Vakuutuksenottaja (2 §) on se, joka on tehnyt vakuutusyhtiön kanssa vakuutussopimuksen.

Vakuutettu (2 §) on se, jonka hyväksi vahinkovakuutus on voimassa.

Ryhmäetuvakuutus (2 §) on sellainen ryhmälle tarjottava vakuutus, jossa vakuutettu osittain tai kokonaan suorittaa vakuutus-maksun.

Vakuutuskausi (16 §) on sovittu vakuutuskirjaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika. Vakuutussopimus jatkuu sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei jompi kumpi sopimuspuoli irtisano sopimusta.

Vakuutustapahtuma on se tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta suoritetaan korvausta.

Suojeluohje (31 §) on vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä

Vakuutusyhtiöllä tarkoitetaan Folksam Vahinkovakuutus Oy

2. TIETOJEN ANTAMINEN ENNEN VAKUUTUS-SOPIMUKSEN TEKEMISTÄ

2.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus (5 § ja 9 §)

Vakuutusyhtiö antaa ennen vakuutussopimuksen solmimista vakuutuksen hakijalle vakuutustarpeen arvioimiseksi ja vakuutuksen valitsemiseksi tarpeelliset tiedot, kuten tietoja vakuutusyhtiön omista vakuutusmuodoista, vakuutusmaksuista ja vakuutusehdoista. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutusturvan olennaisiin rajoituksiin.

Vakuutuksen etämyynnissä annetaan lisäksi kuluttajansuojalain 6 a luvussa tarkoitetut ennakkotiedot. Etämyynnillä tarkoitetaan esim. vakuutusten myymistä puhelimitse tai verkossa.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa jättänyt vakuutuksenottajalle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutussopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää.

Mitä tässä kohdassa sanotaan, koskee ainoastaan kuluttajaa sekä sellaista muuta luonnollista henkilöä taikka oikeushenkilöä, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutuksenantajan sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan.

2.1.1 Tiedonantovelvollisuus muita kuin kuluttaja-asiakkaita kohtaan

Vakuutussopimuslain 5. ja 9. §:ää ei sovelleta. Vakuutusyhtiö

antaa vakuutuksenottajalle tietoja vakuutussopimuksen sisällöstä hyvän vakuutustavan ja yleisten sopimusoikeudellisten normien edellyttämässä laajuudessa. Tiedonantovelvollisuus rajoittuu niihin vakuutusmuotoihin, joita vakuutuksenottaja nimenomaisesti on tiedustellut. Jos vakuutuksenottaja on nimenomaisesti ilmoittanut, ettei hän halua yllä mainittuja tietoja, vakuutusyhtiö ei myöskään ole velvollinen niitä antamaan.

2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus (22 §, 23 § ja 34 §)

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheetonta viivytystä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteellisiksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on täyttäessään edellä mainittua velvollisuuttaan menetellyt vilpillisesti, vakuutussopimus ei sido vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää suoritetut vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutuksenottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutus-maksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

3. VAKUUTUSYHTIÖN VASTUUN ALKAMINEN JA VAKUUTUSSOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen (11 §)

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa, jollei muusta ajankohdasta ole yksilöllisesti sovittu vakuutuksenottajan kanssa, silloin, kun vakuutusyhtiö tai vakuutuksenottaja antaa tai lähettää hyväksyvän vastauksen toisen sopijapuolen tarjoukseen.

Jos vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen vakuutusyhtiölle ja jos on ilmeistä, että vakuutusyhtiö olisi hakemuksen hyväksynyt, vakuutusyhtiö vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuutustapahtumasta.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt vakuutusyhtiön edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi vakuutusyhtiölle.

Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokaudenaikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen kello 24.00.

3.2 Vakuutussopimuksen voimassaolo (16 §)

Vakuutussopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Vakuutussopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 15 mainituista syistä.

4. VAKUUTUSMAKSU

4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen (38 §)

Vakuutusmaksu on suoritettava kuukauden kuluessa siitä, kun vakuutusyhtiö lähetti vakuutuksenottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse suorittaa ennen vakuutusyhtiön vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovitun vakuutusmaksukauden tai vakuutuskauden alkamista. Jos vakuutusyhtiön vastuu alkaa joltakin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa vakuutusmaksua ei tarvitse suorittaa ennen vastuun alkamista.

Jos vakuutuksenottajan suoritus ei riitä kaikkien vakuutusyhtiön vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusaatavia hänen suorituksillaan lyhennetään. Mikäli vakuutuksenottaja ei ole määrännyt lyhentämisjärjestystä, vakuutusyhtiöllä on oikeus määrätä sanottu järjestys.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen (39 §)

Jos vakuutuksenottaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun suorittamisen edellä kohdassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.
Jos vakuutuksenottaja suorittaa vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, vakuutus ei kuitenkaan pääty irtisanomisajan kuluttua. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutuksenottajan maksu-vaikeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa omatta syyttään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan tästä mahdollisuudesta vakuutuksen määräaikaiseen jatkumiseen.

Jos vakuutusmaksua ei suoriteta edellä kohdassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa, myöhästymisajalta on suoritettava viivästys-korkoa korkolain mukaan.

4.3 Viivästyneen vakuutusmaksun suorittaminen (42 §)

Jos vakuutuksenottaja suorittaa vakuutusmaksun sen jälkeen, kun vakuutus on päättynyt, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun suorittamista seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alun perin sovitun vakuutuskauden loppuun siitä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

Jos vakuutusyhtiö ei kuitenkaan halua saattaa päättynyttä vakuutusta uudelleen voimaan, vakuutusyhtiö ilmoittaa 14 päivän kuluessa vakuutusmaksun suorittamisesta lukien vakuutuksenottajalle, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

4.4 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä (45 §)

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa. Muu osa jo suoritetusta vakuutusmaksusta palautetaan vakuutuksenottajalle. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta, jos asiassa on menetelty vilpillisesti kohdassa 2.2. tarkoitetuissa tilanteissa.

Kun vakuutus päättyy ennen sovitun vakuutuskauden päättymistä, palautetaan vakuutusmaksu vähennettynä vakuutuksen voimassaoloajan vakuutusmaksulla.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus pidättää käsittelymaksuna/minimimaksuna 10 % vuotuisesta vakuutusmaksusta, kuitenkin vähintään 25 euroa.

Jatkuvissa matkustaja- ja matkatavaravakuutuksissa käsittely-

maksu/minimimaksu on ensimmäisen vakuutuskauden aikana euromäärä, joka vastaa kahden viikon kertamaksuisen vastaavan matkustaja- ja matkatavaravakuutuksen maksua. Ensimmäisen vakuutuskauden jälkeen määräykset ovat samat kuin muissakin vakuutuslajeissa.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan erikseen palauteta, jos palautettava maksu on vähemmän kuin 8 euroa.

5. TIETOJEN ANTAMINEN SOPIMUKSEN VOIMASSAOLOAIKANA

5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus (6 §, 7 § ja 9 §)

Vakuutussopimuksen solmimisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa vakuutuksenottajalle vakuutuskirjan sekä vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedon vakuutusmäärästä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutussopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutuksenottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

Mitä tämän kohdan 3 momentissa sanotaan, koskee ainoastaan kuluttajaa sekä sellaista muuta luonnollista henkilöä taikka oikeushenkilöä, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutuksenantajan sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan.

5.1.1 Tiedonantovelvollisuus muita kuin kuluttaja-asiakkaita kohtaan

Vakuutussopimuslain 9. §:ää ei sovelleta. Vakuutusyhtiö antaa vakuutuksenottajalle tietoja vakuutussopimuksen sisällöstä hyvän vakuutustavan ja yleisten sopimusoikeudellisten normien edellyttämässä laajuudessa. Vakuutusyhtiön tai sen edustajan vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen antama tieto tulevasta korvauksesta ei vaikuta vakuutusturvaan eikä sido vakuutusyhtiötä.

5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä (26 § ja 34 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutussopimusta päätettäessä ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta olennaisesta vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta päätettäessä. Vakuutuksenottajan on ilmoitettava tällaisesta muutoksesta vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa tästä velvollisuudesta vuositiedotteessa. Tässä kohdassa tarkoitettuja muutoksia ovat esimerkiksi vakuutuskohteessa suoritetut korjaus-, muutos-, lisärakennus- ja laajennustyöt, vakuutuksen kohteen käyttötarkoituksen muuttaminen sekä toiminnan laadun ja laajuuden muuttaminen.

Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutus-maksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

6. VELVOLLISUUS ESTÄÄ JA RAJOITTAA VAHINGON SYNTYMISTÄ

6.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita (31 § ja 34 §)

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineen käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai se evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvelvollisuus)

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin vakuutusyhtiön oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Jos vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaisille ja vaatia oikeudessa rikoksen tekijöille rangaistusta, jos vakuutusyhtiön etu sitä vaatii. Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa vakuutusyhtiön vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita.

Vakuutusyhtiö korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutusmäärä siten ylitettäisiinkin.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitetun pelastamisvelvollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt pelastamisvelvollisuutensa tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, korvausta voidaan alentaa tai se evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt pelastamisvelvollisuutensa törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7. VAKUUTUSTAPAHTUMAN AIHEUTTAMINEN (30 § ja 34 §)

7.1 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen tahallaan

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

7.2 Törkeä huolimattomuus sekä alkoholin tai huumausaineen käyttö

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se voidaan evätä. Harkittaessa korvauksen alentamista tai epäämistä otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Mikäli kyse on vastuuvakuutuksesta, suorittaa vakuutusyhtiö korvauksen mahdollisesta alentamisesta tai epäämisestä huolimatta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7.3 Alkoholin ja muun huumaavan aineen vaikutus vahinkoon moottoriajoneuvovakuutuksissa

Harkittaessa korvauksen maksamista moottoriajoneuvovakuutuksen perusteella noudatetaan edellä kohdissa 7.1 ja 7.2 esitetyn lisäksi seuraavaa:

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholi-pitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, suoritetaan korvausta vain erityisestä syystä. Samoin menetellään, jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa muuten alkoholin tai muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksen alaisena taikka alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheettömiin suorituksiin oli tuntuvasti huonontunut.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa alkoholin tai muun huumaavan aineen vaikutuksen alaisena taikka alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteis-vaikutuksen alaisena muutoin kuin edellisessä kappaleessa mainituissa tapauksissa, voidaan korvausta alentaa sen mukaan, mikä oli hänen osuutensa vahinkoon.

8. SAMASTAMINEN (33 §)

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuutus-tapahtuman aiheuttamisesta, suojeluohjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön

1) joka vakuutetun suostumuksella on vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinattavasta ajoneuvosta, aluksesta taikka ilma-aluksesta;

2) joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan; tai

3) joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suojeluohjeiden noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuksenottajaan olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suojeluohjeen noudattamisesta.

9. SYYNTAKEETTOMUUS JA PAKKOTILA (36 §)

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuihin kohtiin 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman tai laiminlyödessään suojeluohjeen noudattamisen taikka pelastamisvelvollisuuden oli 12 vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5, 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman taikka laiminlyödessään suojeluohjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuuden toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan myös kohdassa 8 vakuutettuun samastettavaan henkilöön.

10. KORVAUSMENETTELY

10.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet (69 § ja 72 §)

Korvauksen hakijan on annettava vakuutusyhtiölle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutusyhtiön vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko vakuutustapahtuma sattunut, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on suoritettava. Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös vakuutusyhtiön mahdollisuudet hankkia selvitystä.

Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen suorittamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset.

Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai se voidaan evätä sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Vakuutusyhtiö luovuttaa sille ilmoitettuja vahinkoja koskevia tietoja vakuutusyhtiöiden yhteiseen tietojärjestelmään. Tällöin vakuutusyhtiö tarkistaa, mitä vahinkoja muille vakuutusyhtiöille on ilmoitettu. Tietoja käytetään vain korvauskäsittelyn yhteydessä vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden torjumiseksi.

10.2 Korvausoikeuden vanhentuminen (73 §)
Vakuutuskorvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassa-olosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai jos vakuutus on otettu vahingonkorvausvelvollisuuden varalta, vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

10.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet (7 §, 8 §, 9 §, 67 §, 68 § ja 70 §)

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa

korvauksen hakijalle kuten esimerkiksi vakuutetulle ja kohdassa 16.4. tarkoitetuissa tilanteissa vastuuvakuutuksessa vahinkoa kärsineelle tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutussopimuksen mukaiseen suoritusvelvollisuuteen.

Vakuutusyhtiö suorittaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutussopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisasti ja viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä vakuutusyhtiö lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Vakuutusyhtiö ilmoittaa vajaavaltaisen kotikunnan holhousviran-omaiselle vajaavaltaiselle suoritettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetysten korvaamista koskevasta vakuutuskorvauksesta, jos korvauksen kokonaismäärä on suurempi kuin 1000 euroa.

Viivästyneelle korvaukselle vakuutusyhtiö maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

10.4 Kuittaus

Korvauksesta voidaan vähentää maksamattomat erääntynet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

11. VAKUUTUSKORVAUS

11.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto (57 §)

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutussopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa suurempi.

Vakuutusyhtiö ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän. Jos kuitenkin vakuutus-määrä olennaisesti perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan ylivakuutuksesta vakuutusmäärän mukaisena, paitsi milloin vakuutuksenottajan tahallisesti antamat väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

11.2 Alivakuutus (58 §)

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutussopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi. Huomioi myös mitä kohdissa 2.2. ja 5.2 mainitaan alivakuutuksesta.

Vakuutusyhtiö korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutusmäärän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan vahingon määräisenä, kuitenkin enintään vakuutusmäärän mukaisena.

12. MUUTOKSENHAKU VAKUUTUSYHTIÖN PÄÄTÖKSEEN (8 §, 68 § ja 74 §)

Vakuutuksenottajalla tai korvauksenhakijalla on käytettävissään eri keinoja saadakseen muutosta vakuutusyhtiön päätökseen. Hänellä on oikeus nostaa kanne vakuutusyhtiötä vastaan. Ennen sitä hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitus-neuvonnasta tai pyytää ratkaisusuositusta lautakunnista. Lauta-kuntakäsittely ei estä kanteen nostamista. Sen sijaan lautakunnat eivät ota käsiteltäväksi asiaa, joka on käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

12.1 Itseoikaisu

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä vakuutusyhtiön korvauspäätöksessä tai muussa päätöksessä, hänellä on oikeus saada asia uudelleen käsiteltäväksi vakuutus-yhtiössä. Vakuutusyhtiö oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta.

12.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija on tyytymätön vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Se on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia vakuutus- ja korvausasioissa.

Vakuutusyhtiön päätös voidaan viedä Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan yhteydessä toimivaan Vakuutuslautakuntaan. Sen tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia erimielisyyksistä, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutussuhteessa.

Vakuutusyhtiön päätös voidaan saattaa ratkaistavaksi myös kuluttajariitalautakuntaan, joka antaa ratkaisusuosituksia kuluttajansuojalainsäädännön perusteella.

Neuvontapalvelut ja lautakuntien lausunnot ovat maksuttomia.

12.3 Käräjäoikeus

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi panna vireille kanteen vakuutusyhtiötä vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai vakuutusyhtiön kotipaikan taikka vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta. Määrä-ajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.

Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

13. VAKUUTUSYHTIÖN TAKAUTUMISOIKEUS (75 §)

13.1 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus kolmatta kohtaan

Vakuutetun oikeus vahingonkorvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy vakuutusyhtiölle sen suorittamaan korvausmäärään saakka.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy vakuutusyhtiölle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa vahingosta huolimattomuudestaan riippumatta.

13.2 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan

Vakuutusyhtiö saa vaatia kohdassa 16.1 tarkoitetulle vakuutetulle suorittamansa korvauksen tai sen osan takaisin siltä vakuutuksenottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun kohdan 8 mukaan samastetulta henkilöltä, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman tai laiminlyönyt kohtien 2.2 (tiedonantovelvollisuus), 5.2 (tiedon-antovelvollisuus vaaran lisääntymisestä), 6.1 (velvollisuus noudattaa suojeluohjeita) ja 6.2 (vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus) mukaisen velvollisuuden. Vakuutusyhtiö saa takautumisoikeuden nojalla vaatia suoritetun korvauksen kokonaan, jos vakuutusyhtiö olisi kohdissa 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 ja 7 mainituilla perusteilla vastuusta vapaa tai

oikeutettu epäämään korvauksen. Jos korvausta olisi kohtien 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 ja 7 mukaisesti alennettu, vakuutusyhtiö saa vaatia takaisin alennusta vastaavan osan korvauksesta.

14. VAKUUTUSSOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

14.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana (18 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos:

1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa; tai

2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos.

Vakuutusyhtiö lähettää ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

14.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa (19 §)

A. Ilmoitusmenettely

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

– uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys

– ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esim. kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus)

– vakuutukseen vaikuttavan indeksin muutos

– vakuutuksen korvausmenon muutos.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutussopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos vakuutusyhtiö tekee vakuutussopimukseen edellä kuvattuja muutoksia, vakuutusyhtiö lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus. Muutos tulee voimaan sen vakuutuskauden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

B. Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos vakuutusyhtiö muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin edellä kohdassa A luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, vakuutusyhtiön on irtisanottava vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

Poiketen siitä mitä A ja B kohdissa sanotaan, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, maksua ja muita sopimusehtoja muilla kuin yllämainituilla perusteilla, mikäli vakuutuksenottaja ei ole kuluttaja tai sellainen muu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutuksenantajan sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan. Jos vakuutusyhtiö tekee sellaisia muutoksia vakuutussopimukseen, menettely on sama kuin yllä A kohdassa.

15. VAKUUTUSSOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN

15.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus (12 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

Jos vakuutuksenottaja ei ole kuluttaja tai sellainen muu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutuksenantajan sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan, vakuutuksenottajalla on, poiketen edellä mainitusta, kuitenkin vain oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

15.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana (15 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos:

1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja ja jos vakuutusyhtiö oikean asianlaidan tuntien ei olisi vakuutusta myöntänyt;

2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennaisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta päätettäessä;

3) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen;

4) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman; tai

5) vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

Vakuutusyhtiö suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

15.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden lopussa (16 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

15.4 Omistajan vaihdos (63 §)

Vakuutussopimus päättyy, jos vakuutettu omaisuus siirtyy oikeustoimen johdosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuksenottajalle itselleen tai tämän kuolinpesälle. Jos vakuutustapahtuma sattuu 14 päivän kuluessa omistusoikeuden siirty-

misestä, omaisuuden uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen, jollei hän itse ole ottanut omaisuudelle vakuutusta.

Mikäli omaisuutta koskevaan vakuutukseen on liitetty muita vakuutuksia, esim. vastuu-, oikeusturva- tai keskeytysvakuutus, päättyy tällainen vakuutus välittömästi omaisuuden siirtyessä uudelle omistajalle.

15.5 Ryhmäetuvakuutuksen irtisanominen (17 b §)

Jos ryhmäetuvakuutuksen vakuutuksenottaja eroaa tai erotetaan ryhmän jäsenyydestä, ryhmäetuvakuutus päättyy. Vakuutusyhtiö ilmoittaa vakuutuksenottajalle kirjallisesti päättymisperusteen ja -ajankohdan. Vakuutus päättyy aikaisintaan kuukauden kuluessa ilmoituksen lähettämisestä.

16. KOLMANNEN HENKILÖN OIKEUDET

16.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa (62 §)

Sen lisäksi mitä näissä vakuutusehdoissa on muutoin määrätty vakuutetusta, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

16.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua (65 §)

Vakuutusyhtiö vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epäämiseksi edellisessä kohdassa tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisestä (kohta 5.2) ilmoittamisen laiminlyöntiin vain, jos kohdassa 16.1 tarkoitettu vakuutettu ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun menettelystä.

Kullakin vakuutetulla on oikeus vakuutustapahtuman johdosta suoritettavaan korvaukseen. Vakuutuksenottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella vakuutusyhtiön kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi jos vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu tai hän on ilmoittanut itse valvovansa oikeuttaan taikka kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

16.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta (66 §)

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olisikaan erääntynyt, oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa henkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus erääntyneen saatavan vakuudeksi.

Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostanutta.

Kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta on voimassa mitä kiinnityksenhaltijan oikeudesta vakuutuskorvaukseen on säädetty.

16.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa (67 §)

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutussopimuksen mukainen korvaus suoraan vakuutusyhtiöltä, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksu-kyvytön.

Jos vakuutusyhtiölle esitetään korvausvaatimus, vakuutusyhtiö ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheetonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään myös tieto asian myöhemmästä käsittelystä.

Jos vakuutusyhtiö hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

16.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa (68 §)

Vahinkoa kärsineellä on oikeus nostaa vakuutusyhtiön korvaus-päätöksen johdosta kanne vakuutusyhtiötä vastaan tai saattaa asia Vakuutuslautakunnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi kohdan 12 mukaisesti.

17. MUITA VAKUUTUSSOPIMUSLAISSA KÄSITELTÄVIÄ ASIOITA

Vakuutussopimuslaissa on säännöksiä myös seuraavista asioista:

Soveltamisala (1 §)
Säännösten pakottavuus (3 §)
Virheellisten tietojen ja vaaran lisääntymisen merkityksettömyys (35 §)
Maksun suorittaminen pankkiin tai postiin (44 §)
Vakuutusmaksusaatavan vanhentuminen (46 §)
Monivakuutus (59 §)
Vakuutuksenantajien vastuun jakaminen monivakuutuksessa (60 §)
Maksu väärälle henkilölle (71 §)

FOLKSAM VAHINKOVAKUUTUS OY
YLEISET SOPIMUSEHDOT (C)
HENKILÖVAKUUTUS

SISÄLLYSLUETTELO

1. Eräät keskeiset käsitteet
2. Tietojen antaminen ennen vakuutussopimuksen tekemistä
2.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus
2.1.1 Tiedonantovelvollisuus muita kuin kuluttaja-asiakkaita kohtaan
2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus
3. Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutussopimuksen voimassaolo
3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen
3.2 Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle
3.3 Vakuutussopimuksen voimassaolo
4. Vakuutusmaksu
4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen
4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen
4.3 Päättyneen henkilövakuutuksen voimaansaattaminen
4.4 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä
5. Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana
5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus
5.1.1 Tiedonantovelvollisuus muita kuin kuluttaja-asiakkaita kohtaan
5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä
6. Vakuutustapahtuman aiheuttaminen
6.1 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen
6.2 Vakuutuskorvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuutustapahtuma
7. Syyntakeettomuus ja pakkotila
8. Edunsaajamääräys
8.1 Edunsaaja
8.2 Edunsaajamääräyksen muoto
9. Korvausmenettely
9.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet
9.2 Korvausoikeuden vanhentuminen
9.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet
9.4 Kuittaus
10. Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen
10.1 Itseoikaisu
10.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat
10.3 Käräjäoikeus
11. Vakuutusyhtiön takautumisoikeus
12. Vakuutussopimuksen muuttaminen
12.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana
12.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutusmaksukauden vaihtuessa
13. Vakuutussopimuksen päättyminen
13.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus
13.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana
13.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksukauden lopussa
13.4 Ryhmäetuvakuutuksen irtisanominen
14. Muita vakuutussopimuslaissa käsiteltäviä asioita

VAKUUTUSSOPIMUSLAISTA JOHTUVIA OIKEUKSIA JA VELVOLLISUUKSIA

Vakuutussopimuslaki (543/94) on vakuutussopimuksia koskeva laki, joka sisältää asiakkaan ja vakuutusyhtiön väliseen sopimussuhteeseen sekä eräiden kolmansien henkilöiden oikeuksiin vaikuttavia säännöksiä. Seuraavassa on osa lain keskeisimmistä säännöksistä sekä asiat, joista vakuutusehdoissa on lain mukaan määrättävä. Tähän vakuutussopimukseen sovelletaan kuitenkin myös sellaisia vakuutussopimuslain säännöksiä, joita ei jäljempänä ole esitetty. Otsikoiden jälkeen suluissa olevat pykälämerkinnät viittaavat niihin vakuutussopimuslain säännöksiin, joissa käsitellään otsikossa mainittuja asioita.

1. ERÄÄT KESKEISET KÄSITTEET

Vakuutussopimuksen keskeinen sisältö (6 §) määritellään vakuutuskirjassa ja vakuutusehdoissa.

Vakuutuksenottaja (2 §) on se, joka on tehnyt vakuutusyhtiön kanssa vakuutussopimuksen.

Vakuutettu (2 §) on se, joka on henkilövakuutuksen kohteena.

Ryhmäetuvakuutus (2 §) on sellainen ryhmälle tarjottava vakuutus, jossa vakuutettu osittain tai kokonaan suorittaa vakuutusmaksun.

Vakuutuskausi (6 §) on sovittu vakuutuskirjaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika.

Vakuutusmaksukausi (17 §) on ajanjakso, jolta vakuutusmaksu on säännöllisin väliajoin sovittu maksettavaksi.

Vakuutustapahtuma on se tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta suoritetaan korvausta.

Vakuutusyhtiöllä tarkoitetaan Folksam Vahinkovakuutus Oy.

2. TIETOJEN ANTAMINEN ENNEN VAKUUTUSSOPIMUKSEN TEKEMISTÄ

2.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus (5 § ja 9 §)

Vakuutusyhtiö antaa ennen vakuutussopimuksen solmimista vakuutuksen hakijalle vakuutustarpeen arvioimiseksi ja vakuutuksen valitsemiseksi tarpeelliset tiedot, kuten tietoja vakuutusyhtiön omista vakuutusmuodoista, vakuutusmaksuista ja vakuutusehdoista. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutusturvan olennaisiin rajoituksiin.

Vakuutuksen etämyynnissä annetaan lisäksi kuluttajansuojalain 6 a luvussa tarkoitetut ennakkotiedot. Etämyynnillä tarkoitetaan esim. vakuutusten myymistä puhelimitse tai verkossa.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa jättänyt vakuutuksenottajalle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutussopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää.

Mitä tässä kohdassa sanotaan, koskee ainoastaan kuluttajaa sekä sellaista muuta luonnollista henkilöä taikka oikeushenkilöä, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutuksenantajan sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan.

2.1.1 Tiedonantovelvollisuus muita kuin kuluttaja-asiakkaita kohtaan

Vakuutussopimuslain 5. ja 9. §:ää ei sovelleta. Vakuutusyhtiö antaa vakuutuksenottajalle tietoja vakuutussopimuksen sisällöstä hyvän vakuutustavan ja yleisten sopimusoikeudellisten normien edellyttämässä laajuudessa. Tiedonantovelvollisuus rajoittuu niihin vakuutusmuotoihin, joita vakuutuksenottaja

nimenomaisesti on tiedustellut. Jos vakuutuksenottaja on nimenomaisesti ilmoittanut, ettei hän halua yllä mainittuja tietoja, vakuutusyhtiö ei myöskään ole velvollinen niitä antamaan.

2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus (22 § ja 24 §)

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheetonta viivytystä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteellisiksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on täyttäessään edellä mainittua velvollisuuttaan menetellyt vilpillisesti, vakuutussopimus ei sido vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää suoritetut vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa. Jos vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, kuin oli sovittu, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovittua vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

3. VAKUUTUSYHTIÖN VASTUUN ALKAMINEN JA VAKUUTUSSOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen (11 §)

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa, jollei muusta ajankohdasta ole yksilöllisesti sovittu vakuutuksenottajan kanssa, silloin, kun vakuutusyhtiö tai vakuutuksenottaja antaa tai lähettää hyväksyvän vastauksen toisen sopijapuolen tarjoukseen.

Jos vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen vakuutusyhtiölle ja jos on ilmeistä, että vakuutusyhtiö olisi hakemuksen hyväksynyt, vakuutusyhtiö vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuutustapahtumasta.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt vakuutusyhtiön edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi vakuutusyhtiölle.

Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokaudenaikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen kello 24.00.

3.2 Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle (10 §)

Vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot määräytyvät vakuutetun vakuutushakemuksen antamisen tai jättämisen mukaisen ajankohdan terveydentilan perusteella. Vakuutusyhtiö ei hylkää henkilövakuutusta koskevaa hakemusta sillä perusteella, että vakuutustapahtuma on sattunut tai sen henkilön, jolle vakuutusta haetaan, terveydentila on huonontunut sen jälkeen, kun hakemusasiakirjat on annettu tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

3.3 Vakuutussopimuksen voimassaolo (17 §)

Vakuutussopimus on ensimmäisen vakuutusmaksukauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutusmaksukauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Vakuutussopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 13 mainituista syistä.

4. VAKUUTUSMAKSU

4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen (38 §)

Vakuutusmaksu on suoritettava kuukauden kuluessa siitä, kun vakuutusyhtiö lähetti vakuutuksenottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse suorittaa ennen vakuutusyhtiön vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovitun vakuutusmaksukauden tai vakuutuskauden alkamista. Jos vakuutusyhtiön vastuu alkaa joltakin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa vakuutusmaksua ei tarvitse suorittaa ennen vastuun alkamista.

Jos vakuutuksenottajan suoritus ei riitä kaikkien vakuutusyhtiön vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusaatavia hänen suorituksillaan lyhennetään. Mikäli vakuutuksenottaja ei ole määrännyt lyhentämisjärjestystä, vakuutusyhtiöllä on oikeus määrätä sanottu järjestys.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen (39 §)

Jos vakuutuksenottaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun suorittamisen edellä kohdassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Jos vakuutuksenottaja suorittaa vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, vakuutus ei kuitenkaan pääty irtisanomisajan kuluttua. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutuksenottajan maksuvaikeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa omatta syyttään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan tästä mahdollisuudesta vakuutuksen määräaikaiseen jatkumiseen.

Jos vakuutusmaksua ei suoriteta edellä kohdassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa, myöhästymisajalta on suoritettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain mukaan.

4.3 Päättyneen henkilövakuutuksen voimaansaattaminen (39 § ja 43 §)

Jos vakuutus on päättynyt muun kuin ensimmäisen vakuutusmaksun suorittamatta jättämisen vuoksi, vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutuksenottaja maksaa suorittamatta jätetyn vakuutusmaksun kuuden kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos vakuutus tulee uudelleen voimaan, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun suorittamista seuraavasta päivästä.

4.4 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä (45 §)

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa. Muu osa jo suoritetusta vakuutusmaksusta palautetaan vakuutuksenottajalle. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta, jos asiassa on menetelty vilpillisesti kohdassa 2.2. tarkoitetuissa tilanteissa.

Kun vakuutus päättyy ennen sovitun vakuutuskauden päättymistä, palautetaan vakuutusmaksu vähennettynä vakuutuksen voimassaoloajan vakuutusmaksulla.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus pidättää käsittelymaksuna/minimimaksuna 10% vuotuisesta vakuutusmaksusta, kuitenkin vähintään 25 euroa.

Jatkuvissa matkustaja- ja matkatavaravakuutuksissa käsittelymaksu/minimimaksu on ensimmäisen vakuutuskauden aikana euromäärä, joka vastaa kahden viikon kertamaksuisen vastaavan matkustaja- ja matkatavaravakuutuksen maksua. Ensimmäisen vakuutuskauden jälkeen määräykset ovat samat kuin muissakin vakuutuslajeissa.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan erikseen palauteta, jos palautettava maksu on vähemmän kuin 8 euroa.

5. TIETOJEN ANTAMINEN SOPIMUKSEN VOIMASSAOLOAIKANA

5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus (6 §, 7 § ja 9 §)

Vakuutussopimuksen solmimisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa vakuutuksenottajalle vakuutuskirjan sekä vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedon vakuutusmäärästä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutussopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutuksenottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

Mitä tämän kohdan 3 momentissa sanotaan, koskee ainoastaan kuluttajaa sekä sellaista muuta luonnollista henkilöä taikka oikeushenkilöä, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutuksenantajan sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan.

5.1.1 Tiedonantovelvollisuus muita kuin kuluttaja-asiakkaita kohtaan

Vakuutussopimuslain 9. §:ää ei sovelleta. Vakuutusyhtiö antaa vakuutuksenottajalle tietoja vakuutussopimuksen sisällöstä hyvän vakuutustavan ja yleisten sopimusoikeudellisten normien edellyttämässä laajuudessa. Vakuutusyhtiön tai sen edustajan vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen antama tieto tulevasta korvauksesta ei vaikuta vakuutusturvaan eikä sido vakuutusyhtiötä.

5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä (27 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutussopimusta päätettäessä ilmoitettujen ja vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta merkityksellisten vahingonvaaraa lisäävien seikkojen kuten ammatin, harrastusten ja asuinpaikan muutoksista tai muun vakuutusturvan päättymisestä. Tällaisesta muutoksesta on ilmoitettava vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Terveydentilan muutoksesta ei tarvitse ilmoittaa. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoittamisvelvollisuudesta vuositiedotteessa.

Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa edellä mainitusta vaaran lisääntymisestä ja vakuutusyhtiö ei asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa. Jos vakuutusyhtiö tosin olisi jatkanut vakuutusta mutta ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai muun vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

6. VAKUUTUSTAPAHTUMAN AIHEUTTAMINEN

6.1 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (28 §)

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa, jos vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta, vakuutusyhtiön vastuuta voidaan alentaa sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

6.2 Vakuutuskorvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuutustapahtuma (29 §)

Jos muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman, vakuutusyhtiö on häneen nähden vastuusta vapaa.

Jos henkilö on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on ollut sellaisessa iässä tai mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta, hän voi saada vakuutuskorvauksen tai osan siitä ainoastaan, jos se katsotaan kohtuulliseksi ottaen huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutustapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille se osa vakuutuskorvauksesta, jota ei makseta vakuutustapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

7. SYYNTAKEETTOMUUS JA PAKKOTILA (36 §)

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuun kohtaan 6, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman oli 12 vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5 ja 6, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

8. EDUNSAAJAMÄÄRÄYS

8.1 Edunsaaja (47 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä henkilö, jolla on vakuutuksenottajan tai vakuutetun sijasta oikeus suoritettavaan vakuutuskorvaukseen (edunsaaja). Vakuutuksenottaja voi muuttaa tai peruuttaa edunsaajamääräyksen, jos vakuutustapahtumaa, jossa määräys on tarkoitettu sovellettavaksi, ei ole sattunut.

Jos edunsaajamääräys on voimassa, ei vakuutetun kuoleman johdosta suoritettava vakuutuskorvaus kuulu vakuutetun kuolinpesään. Vakuutuskorvaus kuuluu vakuutetun kuolinpesään, jos edunsaajamääräystä ei ole eikä korvausta ole määrätty vakuutusehdoissa suoritettavaksi vakuutuksenottajalle.

8.2 Edunsaajamääräyksen muoto (48 §)

Edunsaajamääräys taikka sen peruuttaminen tai muuttaminen on mitätön, jollei sitä ole kirjallisesti ilmoitettu vakuutusyhtiölle.

9. KORVAUSMENETTELY

9.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet (69 § ja 72 §)

Korvauksen hakijan on annettava vakuutusyhtiölle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutusyhtiön vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi

ne, joiden avulla voidaan todeta, onko vakuutustapahtuma sattunut, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on suoritettava (Huom. ehdoissa voidaan antaa määräyksiä siitä, minkälainen selvitys on erityyppisissä vahinkotapahtumissa tarpeen). Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös vakuutusyhtiön mahdollisuudet hankkia selvitystä.

Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen suorittamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset.

Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai se voidaan evätä sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Vakuutusyhtiö luovuttaa sille ilmoitettuja vahinkoja koskevia tietoja vakuutusyhtiöiden yhteiseen tietojärjestelmään. Tällöin vakuutusyhtiö tarkistaa, mitä vahinkoja muille vakuutusyhtiöille on ilmoitettu. Tietoja käytetään vain korvauskäsittelyn yhteydessä vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden torjumiseksi.

9.2 Korvausoikeuden vanhentuminen (73 §)

Vakuutuskorvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

9.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet (7 §, 9 § ja 70 §)

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa korvauksen hakijalle kuten vakuutetulle tai edunsaajalle tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutussopimuksen mukaiseen suoritusvelvollisuuteen.

Vakuutusyhtiö suorittaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutussopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisasti ja viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan.

Vakuutusyhtiö ilmoittaa vajaavaltaisen kotikunnan holhousviranomaiselle vajaavaltaiselle suoritettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetysten korvaamista koskevasta vakuutuskorvauksesta, jos korvauksen kokonaismäärä on suurempi kuin 1000 euroa.

Viivästyneelle korvaukselle vakuutusyhtiö maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

9.4 Kuittaus

Korvauksesta voidaan vähentää maksamattomat erääntynet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

10. MUUTOKSENHAKU VAKUUTUSYHTIÖN PÄÄTÖKSEEN (8 § ja 74 §)

Vakuutuksenottajalla tai korvauksenhakijalla on käytettävissään eri keinoja saadakseen muutosta vakuutusyhtiön päätökseen. Hänellä on oikeus nostaa kanne vakuutusyhtiötä vastaan. Ennen sitä hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuositusta lautakunnista. Lautakuntakäsittely ei estä kanteen nostamista. Sen sijaan lautakunnat eivät ota käsiteltäväksi asiaa, joka on käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

10.1 Itseoikaisu

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä vakuutusyhtiön korvauspäätöksessä tai muussa päätöksessä, hänellä on oikeus saada asia uudelleen käsiteltäväksi vakuutusyhtiössä. Vakuutusyhtiö oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta.

10.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija on tyytymätön vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Se on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia vakuutus- ja korvausasioissa.

Vakuutusyhtiön päätös voidaan viedä Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan yhteydessä toimivaan Vakuutuslautakuntaan. Sen tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia erimielisyyksistä, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutussuhteessa.

Vakuutusyhtiön päätös voidaan saattaa ratkaistavaksi myös kuluttajariitalautakuntaan, joka antaa ratkaisusuosituksia kuluttajansuojalainsäädännön perusteella.

Neuvontapalvelut ja lautakuntien lausunnot ovat maksuttomia.

10.3 Käräjäoikeus

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi panna vireille kanteen vakuutusyhtiötä vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai vakuutusyhtiön kotipaikan taikka vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.

Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

11. VAKUUTUSYHTIÖN TAKAUTUMISOIKEUS (75 §)

Vakuutetun oikeus korvaukseen sairauden tai tapaturman aiheuttamista kustannuksista ja varallisuuden menetyksestä vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy vakuutusyhtiölle sen suorittamaan korvausmäärään saakka.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy vakuutusyhtiölle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa huolimattomuudestaan riippumatta.

12. VAKUUTUSSOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

12.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana (20 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos:

1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, kuin oli sovittu;

2) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.2. mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus tästä huolimatta laiminlyönnin seuraamusten sovittelun vuoksi kohdan 2.2. mukaan sitoo vakuutusyhtiötä tai

3) vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos ja vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä

Vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta ilmoituksen vakuutusmaksun tai ehtojen muutoksesta. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

12.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutusmaksukauden vaihtuessa (20 a §)

A. Ilmoitusmenettely

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutusmaksukauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

– uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys

– ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esim. kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus)

– vakuutukseen vaikuttavan indeksin muutos

– vakuutuksen korvausmenon muutos.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutussopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos vakuutusyhtiö tekee vakuutussopimukseen edellä kuvattuja muutoksia, vakuutusyhtiö lähettää maksuvaatimuksen yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus. Muutos tulee voimaan sen vakuutusmaksukauden tai, jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, sen kalenterivuoden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

B. Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos vakuutusyhtiö muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin edellä kohdassa A luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, vakuutusyhtiön on irtisanottava vakuutus päättymään vakuutusmaksukauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutusmaksukauden päättymistä.

Poiketen siitä mitä A ja B kohdissa sanotaan, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, maksua ja muita sopimusehtoja muilla kuin yllämainituilla perusteilla, mikäli vakuutuksenottaja ei ole kuluttaja tai sellainen muu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutuksenantajan sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan. Jos vakuutusyhtiö tekee sellaisia muutoksia vakuutussopimukseen, menettely on sama kuin yllä A kohdassa.

13. VAKUUTUSSOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN

13.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus (12 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

Jos vakuutuksenottaja ei ole kuluttaja tai sellainen muu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutuksenantajan sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan, vakuutuksenottajalla on, poiketen edellä mainitusta, kuitenkin vain oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä

13.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana (17 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos:

1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu;

2) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.2 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutussopimus tästä huolimatta kyseisen kohdan perusteella sitoo vakuutusyhtiötä;

3) vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos eikä vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutusta siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä

4) vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman;

5) vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut vakuutusyhtiölle vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

Vakuutusyhtiö suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

13.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksukauden lopussa (17 a §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutusmaksukauden lopussa. Jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutusyhtiöllä on vastaavasti oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi kalenterivuoden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutusmaksukauden päättymistä tai, jos vakuutusmaksukaudesta ei ole sovittu, viimeistään kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä. Ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste.

Vakuutusta ei kuitenkaan irtisanota sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut, eikä sen vuoksi, että vakuutustapahtuma on sattunut.

13.4 Ryhmäetuvakuutuksen irtisanominen (17 b §)

Jos ryhmäetuvakuutuksen vakuutuksenottaja eroaa tai erotetaan ryhmän jäsenyydestä, ryhmäetuvakuutus päättyy. Vakuutusyhtiö ilmoittaa vakuutuksenottajalle kirjallisesti päättymisperusteen ja -ajankohdan. Vakuutus päättyy aikaisintaan kuukauden kuluessa ilmoituksen lähettämisestä.

14. MUITA VAKUUTUSSOPIMUSLAISSA KÄSITELTÄVIÄ ASIOITA

Vakuutussopimuslaissa on säännöksiä myös seuraavista asioista:

Soveltamisala (1 §)
Säännösten pakottavuus (3 §)
Virheellisten tietojen ja vaaran lisääntymisen merkityksettömyys (35 §)
Vastuun rajoittaminen eräissä tapauksissa (37 §)
Maksun suorittaminen pankkiin tai postiin (44 §)
Vakuutusmaksusaatavan vanhentuminen (46 §)
Edunsaajamääräyksen raukeaminen (49 §)
Edunsaajamääräyksen tulkinta (50 §)
Ilmoitukset edunsaajamääräystä koskevan sitoumuksen saajalle (53 §)
Ulosmittaus tapaturmavakuutuksessa ja sairausvakuutuksessa (55 §)
Takaisinsaanti konkurssipesään henkilövakuutuksessa (56 §)
Maksu väärälle henkilölle (71 §)